

เอกสารวิชาการ

เรื่อง

ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ
เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564

โดย

นางสาวเอกอุษณีย์ วิหค

กลุ่มกำกับดูแลหลังออกสู่ตลาด

กองควบคุมวัตถุเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

คำนำ

ด้วยประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2564 เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้ในการประเมินสถานที่สำหรับผู้ขออนุญาตปลูกกัญชงเพื่อดำเนินการจัดเตรียมสถานที่ มาตรการรักษาความปลอดภัย และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง ภายใต้การควบคุมและป้องกันที่เหมาะสม มิให้กัญชงเกิดการรั่วไหลออกนอกระบบ นับได้ว่ากฎกระทรวงฉบับนี้เป็นเรื่องใหม่สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลกัญชง ซึ่งในอนาคตมีแนวโน้มที่จะมีผู้ขออนุญาตปลูกกัญชงมากขึ้น เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การตรวจสอบสถานที่ขออนุญาตปลูกกัญชง ระบบการควบคุม และข้อกำหนดต่างๆ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564 ที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานที่ขออนุญาตปลูกกัญชง ว่ามีความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกกัญชงอย่างไร โดยผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานวิจัยนี้จะใช้เป็นข้อมูลแนวทาง ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกี่ยวกับกัญชงของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดการพัฒนางานหรือวิธีการทำงานแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อสนับสนุนการทำงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับตรวจสอบสถานที่ขออนุญาตปลูกกัญชงได้อย่างเหมาะสมต่อพื้นที่จริงและเกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ซึ่งต้องทำงานประสานสอดคล้องกันเพื่อให้การปลูกกัญชง และระบบการควบคุมมีมาตรฐานเดียวกัน บรรลุเป้าหมาย มีการควบคุมที่รัดกุม เหมาะสม สามารถส่งเสริมการปลูกกัญชงให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อไป

บทสรุปผู้บริหาร

งานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง และรวบรวมสภาพปัญหา ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง โดยข้อมูลงานวิจัยจะนำมาใช้สนับสนุนการทำงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชงและเป็นแนวทางในการจัดเตรียมสถานที่สำหรับประชาชนที่สนใจขอรับอนุญาตปลูกกัญชง ประชากรที่ทำการศึกษาคือ พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้แก่ เกสซ์กรผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และเกสซ์กรกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา รวมจำนวน 77 จังหวัด ผลการศึกษา พบว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง แต่ขอให้เพิ่มแนวทางต่าง ๆ ให้ชัดเจนมากกว่าที่ระบุไว้ในประกาศฯ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้อ้างอิงเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

ทั้งนี้ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ทบทวนประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุม การปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564 โดยจัดทำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับมาตรฐานสถานที่ ระบบการควบคุม ระบบการรักษาความปลอดภัย มีรายละเอียดแนวทางที่ผู้ขอรับอนุญาตจะต้องจัดเตรียมในแต่ละวัตถุประสงค์ของการขอรับอนุญาตปลูก และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการตรวจประเมินสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาอนุญาต การกำหนดนโยบายการดำเนินการเกี่ยวกับการปลูกกัญชง ครอบคลุมตั้งแต่การขอรับอนุญาตปลูกกัญชง การตรวจสอบสถานที่ การตรวจติดตามเฝ้าระวัง และการดำเนินการกับผู้รับอนุญาตที่ฝ่าฝืนกฎหมายอย่างเป็นระบบทั่วประเทศ ควรจัดทำ Application สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ใช้ในการตรวจสอบติดตามการปลูกกัญชง และสำหรับผู้ประกอบการใช้ในการรายงานผลการดำเนินการได้ในเวลา ณ ขณะนั้น มีการทบทวนการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขอรับอนุญาตปลูกกัญชง ว่ามีขั้นตอนใดบ้างที่สามารถนำเทคโนโลยีมาช่วยเพื่อให้การดำเนินการตรวจสอบการปลูกกัญชงของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
บทสรุปผู้บริหาร.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	จ
สารบัญรูปภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ขอบเขตการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
นิยามศัพท์.....	3
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
ส่วนที่ 1 ความรู้ทั่วไปของพืชกัญชง.....	5
ส่วนที่ 2 กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปลูกกัญชง.....	10
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
รูปแบบการวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
ระยะเวลาในการศึกษา.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	39
ส่วนที่ 2 ผลการสำรวจเชิงปริมาณ เรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศ คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการ ควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานที่ ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง.....	39
ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค หรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ จากการตอบคำถามปลายเปิด.....	46
1. ปัญหาและอุปสรรคที่พบต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564.....	46

สารบัญ

	หน้า
2. ข้อกำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง ที่ควรแก้ไข หรือข้อเสนอแนะอื่น.....	47
3. การสนับสนุนเพิ่มเติมจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือหน่วยงานอื่น เพื่อใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง และระบบการควบคุม.....	51
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการศึกษา.....	54
ข้อเสนอแนะและผลการวิจัย.....	60
เอกสารอ้างอิง.....	62
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	63
ภาคผนวก ข หนังสือขออนุญาตดำเนินการวิจัย.....	65
ภาคผนวก ค	67
- ประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐาน สถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564	
- การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วย ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2564	
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการ ควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุม การปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564.....	75
ภาคผนวก จ แบบสอบถาม ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศ คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564.....	79

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ข้อบังคับใช้ตามกฎหมายกระทรวง.....	19
ตารางที่ 2 ขั้นตอนการขออนุญาต.....	20
ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	40
ตารางที่ 4 ข้อคิดเห็นต่อการกำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564 ในส่วนของสถานที่ปลูก.....	41
ตารางที่ 5 ข้อคิดเห็นต่อการปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก เส้นใย ตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิต และใช้ในครอบครัว โดยพื้นที่ปลูกได้ครอบครัวละไม่เกิน 1 ไร่.....	42
ตารางที่ 6 ข้อคิดเห็น กรณี การปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จากใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก เพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม.....	42
ตารางที่ 7 ข้อคิดเห็น กรณีการปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก ใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และรากเพื่อวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยหรือปรับปรุงพันธุ์ ให้ดำเนินการ ดังนี้.....	43
ตารางที่ 8 ข้อคิดเห็นกรณี การปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก เมล็ดและช่อดอก เพื่อวัตถุประสงค์ ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม ให้ดำเนินการ ดังนี้.....	44
ตารางที่ 9 ข้อคิดเห็นกรณี การปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก เมล็ดและช่อดอกเพื่อประโยชน์ ในการแพทย์ หรือวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์.....	45
ตารางที่ 10 ข้อคิดเห็นต่อข้อกำหนดเรื่องการควบคุมการปลูกกัญชง.....	45

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงจำนวนแฉกของใบกัญชง (Hemp).....	6
ภาพที่ 2 ลักษณะของใบกัญชง(Hemp) อ่อนที่ปลูกในประเทศไทย.....	6
ภาพที่ 3 รูปของดอกกัญชงตัวผู้ (ชาย) และดอกตัวเมีย (ขวา).....	7
ภาพที่ 4 เปรียบเทียบต้นเพศผู้ (ชาย) และต้นเพศเมีย (ขวา).....	7
ภาพที่ 5 ลักษณะเมล็ดของกัญชง (Hemp).....	9
ภาพที่ 6 แสดงการใช้ประโยชน์จากส่วนต่าง ๆ ของกัญชง (Hemp) ตามกฎหมายในประเทศไทย.....	9
ภาพที่ 7 เส้นใยของกัญชง (Hemp)และผลิตภัณฑ์จากกัญชง (Hemp) ในประเทศไทย.....	12
ภาพที่ 8 ขั้นตอนการพิจารณาออกใบอนุญาต ผลิต (ปลูก) ของกัญชง.....	24
ภาพที่ 9 ตัวอย่างเส้นทางการเข้าถึงสถานที่เพาะปลูกกัญชง.....	28
ภาพที่ 10 แนวพื้นที่ปลูกต้องจัดให้มีพื้นที่ปลูกที่ชัดเจน.....	29
ภาพที่ 11 แบบแปลนสถานที่ในการปลูกกัญชง Indoor cultivation.....	30
ภาพที่ 12 ขั้นตอนการติดตั้ง Application.....	31
ภาพที่ 13 การตรวจสอบค่าพิกัด Application Handy Gps.....	33

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กัญชง (Hemp) เป็นพืชที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Cannabis sativa L. subsp. sativa* ซึ่งเป็นพืชเสพติดชนิดหนึ่งและจัดเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 มีสารสำคัญคือ เตตราไฮโดรแคนนาบินอล (Tetrahydrocannabinol, THC) ที่ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง และมีลักษณะทางกายภาพคล้ายกัญชามากจนยากในการจำแนก ขณะเดียวกันกัญชงเป็นพืชที่สามารถนำมาแปรรูปและใช้ประโยชน์ในเชิงอุตสาหกรรมได้อย่างกว้างขวางในหลายประเทศ เช่น สิ่งทอ กระดาษ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เป็นต้น เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2552 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปลูกกัญชงเป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูงเพื่อสนับสนุนให้มีการศึกษาและส่งเสริมการปลูกกัญชงเพื่อใช้ประโยชน์ในครัวเรือน และอนาคตจะส่งเสริมให้ปลูกเป็นพืชเศรษฐกิจและนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงอุตสาหกรรมมากขึ้น มีการคาดการณ์ว่า ถ้ามีการอนุญาตให้ปลูกเป็นพืชเศรษฐกิจได้แล้ว จะสามารถนำรายได้เข้าประเทศได้มากถึง 60,000 – 70,000 ล้านบาท นอกจากนี้ กัญชงยังเป็นพืชสำคัญในการดำรงชีวิตของชุมชนไทยภูเขาอยู่ในวิถีชีวิตและจารีตประเพณีดั้งเดิมของชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ลีซอ อีเก้อ ซึ่งมีการนำเส้นใยกัญชงมาทอผ้าตัดเย็บเป็นเครื่องนุ่งห่มทำถุงย่ามใช้เอนกประสงค์ ฟันเป็นเชือกสำหรับใช้ในเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

เนื่องจากกัญชงจัดเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ซึ่งในอดีตการขออนุญาตผลิต จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 กำหนดให้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2522) ออกตามความในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เช่นเดียวกับยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ชนิดอื่น ซึ่งกฎหมายฉบับดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการอนุญาต การออกไปอนุญาต การควบคุม และการกำกับดูแลกัญชงเป็นการเฉพาะ จึงเป็นข้อจำกัดที่สำคัญในการส่งเสริมให้มีการปลูกกัญชงสามารถขออนุญาตปลูกได้เฉพาะเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จากนั้นในปี พ.ศ. 2559 กระทรวงสาธารณสุขได้มีการแก้ไขกฎระเบียบและออกกฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตผลิต จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะเฮมพ์ พ.ศ. 2559 เป็นกฎกระทรวงที่มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2561 และระยะ 3 ปีแรก ยังคงให้เฉพาะหน่วยงานรัฐเป็นผู้ขออนุญาต ประชาชนยังไม่สามารถขออนุญาตปลูกได้ ทำให้กัญชงยังไม่สามารถพัฒนาเป็นพืชเศรษฐกิจได้⁽¹⁾ แต่ด้วยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ด้านสาธารณสุข (พ.ศ.2560 – 2579) นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลด้านสาธารณสุข คือ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม ให้ดำเนินการเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากพืชกัญชงเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้ประเทศ สร้างรายได้ให้แก่ประชาชน⁽²⁾ กระทรวงสาธารณสุขจึงได้เร่งแก้ไขและผลักดันจนทำให้เกิดการออกกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 5 เฉพาะกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2563 มีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2564 ส่งผลให้ทุกภาคส่วน ทั้งเกษตรกร ภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป สามารถขออนุญาตปลูกได้ทุกวัตถุประสงค์ ตั้งแต่การค้า การแพทย์ การศึกษาวิจัย การใช้ตามวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม หรือผลิตเมล็ดพันธุ์รับรอง นอกจากนี้ สามารถนำส่วนต่าง ๆ ของกัญชงไปแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพ เช่น ซ่อดอกนำไปผลิตยา ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เครื่องสำอาง น้ำมันจากเมล็ดกัญชงนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เครื่องสำอาง เมล็ดกัญชงนำไปผลิตเป็นอาหารเพื่อสุขภาพ

เส้นใยสามารถนำมาทำสิ่งทอ เป็นส่วนผสมของคอนกรีตใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้าง ทำเยื่อกระดาษ โดยผู้ที่ต้องการขออนุญาตปลูกให้ยื่นคำขอ ณ สถานที่ปลูกที่ตั้งอยู่ หากอยู่ที่กรุงเทพมหานครให้ยื่นที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หากอยู่ต่างจังหวัดให้ยื่นที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด⁽³⁾

โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพิจารณาการขอรับอนุญาตปลูกกัญชงภายใต้กฎกระทรวง กัญชงฉบับใหม่คือ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมอบอำนาจให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ดำเนินการในส่วนกลาง และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ดำเนินการในส่วนภูมิภาค มีการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการ ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2564 เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตรวจสอบ เอกสาร และตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง⁽⁴⁾ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จะการดำเนินการพิจารณาเกี่ยวกับ การจัดเตรียมสถานที่ปลูกกัญชงให้เป็นไปตามแนวทางของประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564⁽⁵⁾ ซึ่งหลังจากการออกกฎกระทรวงฉบับนี้ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2564 ทำให้มีผู้สนใจยื่นความ ประสงค์ ขอปลูกกัญชงเป็นจำนวนมากในหลายพื้นที่ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จึงได้ ดำเนินการจัดประชุมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกัญชงให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งผลการประชุมพบว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ ยังไม่มีประสบการณ์ตรวจสอบเกี่ยวกับกัญชง ทำให้ มีประเด็นข้อสงสัยต่าง ๆ ทั้งเรื่องการตรวจสอบเอกสารและวิธีการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูก กัญชง⁽⁶⁾ และจากสถิติรายงานการรับเรื่องสอบถามเกี่ยวกับกัญชงของกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา พบว่า พนักงานเจ้าหน้าที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาต ปลูกกัญชง เช่น มาตรการการรักษาความปลอดภัยของสถานที่ปลูกกัญชงที่ไม่กำหนดรายละเอียด มาตรการรักษา ความปลอดภัย ของสถานที่ปลูกกัญชงที่ตั้งอยู่เขตพื้นที่ชุมชน การขออนุญาตปลูกกัญชงบนอาคาร ขนาดพื้นที่ ที่เหมาะสมต่อการปลูกกัญชงในเชิงอุตสาหกรรม หรือการตรวจวิเคราะห์เพื่อหาสารปนเปื้อน ยาฆ่าแมลง เชื้อรา โลหะหนัก จากกัญชงที่ปลูกได้ เป็นต้น⁽⁷⁾

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น นับได้ว่ากฎกระทรวงฉบับนี้เป็นเรื่องใหม่สำหรับพนักงาน เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลกัญชง และในอนาคตมีแนวโน้มที่จะมีผู้ขอรับอนุญาตปลูกกัญชงมากขึ้น เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง ระบบการควบคุม และ ข้อกำหนดต่างๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศ คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด ให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ที่ใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชงว่ามีความเหมาะสม กับการปฏิบัติงานในพื้นที่จริงหรือไม่ โดยผู้วิจัยหวังว่าผลจากงานวิจัยนี้จะใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทาง การดำเนินงานพิจารณาสถานที่ ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง ได้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดในการ ปฏิบัติงาน และนำข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยนี้มาแก้ไขปรับปรุงให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมการทำงานของ พนักงานเจ้าหน้าที่ด้านการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชงได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์ ต่อทุกฝ่าย อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการจัดเตรียมสถานที่สำหรับประชาชนที่สนใจขอรับอนุญาตปลูกกัญชง พืชเศรษฐกิจใหม่ของประเทศไทย ซึ่งต้องทำงานประสานสอดคล้องกัน เพราะถ้าหากการจัดเตรียมสถานที่ การเตรียมมาตรการรักษาความปลอดภัย และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ไม่เหมาะสมกับการเพาะปลูกจริง หรือเป็นข้อกำหนดที่ปฏิบัติไม่ได้จริง อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตของกัญชง ที่ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนทางธุรกิจ หรือระบบการควบคุมที่ไม่รัดกุมเพียงพอทำให้เกิดการรั่วไหลนำกัญชงไปใช้ในทาง ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่งผลกระทบต่อความเสียหายทางเศรษฐกิจและสังคม เพราะฉะนั้น ประกาศคณะกรรมการ

ควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง ต้องเป็นประกาศฯ ที่เหมาะสมต่อพื้นที่ การเพาะปลูกกัญชงจริง และเกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งระบบการควบคุมที่มีมาตรฐาน เดียวกัน มีการควบคุมที่รัดกุม จะทำให้บรรลุเป้าหมายของภารกิจหลักของกระทรวงสาธารณสุข สามารถ ส่งเสริมการปลูกกัญชงให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมให้มีการพัฒนากัญชงคุณภาพดี เป็นพืชเศรษฐกิจ ชนิดใหม่ของประเทศไทยได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาและรวบรวมสภาพปัญหา ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของ พนักงานเจ้าหน้าที่ต่อการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง
2. เพื่อศึกษาและรวบรวมความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุม ยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง

ขอบเขตการศึกษา

เป็นการศึกษาและรวบรวมความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการ ควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564 โดยครอบคลุมคุณลักษณะของประชากร ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีต่อบทบัญญัติของ กฎหมาย สภาพปัญหา ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อการตรวจสอบ สถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง ทำการศึกษาในพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดอำนาจหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2564 ได้แก่ เกษตรกรผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง กลุ่มงานคุ้มครอง ผู้บริโภคสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และเกษตรกรกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนาแนวทางการตรวจประเมินสถานที่ปลูก ระบบการควบคุม การปลูกกัญชง (Hemp) ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ
2. มีความมั่นคงและยั่งยืนในการส่งเสริมการปลูกกัญชงให้เป็นพืชเศรษฐกิจชนิดใหม่ ของประเทศไทย ไม่เกิดการให้นำไปใช้ในทางที่ผิด

นิยามศัพท์

1. กัญชง หมายถึง พืชที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ *Cannabis sativa L. subsp. Sativa* และมีลักษณะ ตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษว่าด้วยการกำหนดลักษณะกัญชง
2. กฎหมาย หมายถึง ประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐาน สถานที่และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 รวมถึง กฎกระทรวงการขออนุญาต และการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2563

3. พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายถึง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2564 ได้แก่ เกษษกรผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขออนุญาตปลูกกัญชง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

4. ผู้ขออนุญาต หมายถึง ผู้ยื่นเอกสารหลักฐานเพื่อขอรับอนุญาตปลูกกัญชง ซึ่งมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎกระทรวงการ ขออนุญาต และการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 หมวด 1 การขออนุญาต

5. การตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง หมายถึง การเข้าตรวจประเมินสถานที่ที่ผู้ขอรับ อนุญาตยื่นเอกสารหลักฐานไว้ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 นำมาใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง

6. การใช้ประโยชน์จากเส้นใยตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิต และใช้ในครอบครัว หมายถึง การใช้เส้นใยกัญชงในวิถีชีวิตตามประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายม้งที่อาศัยบนดอยในแถบภาคเหนือของประเทศไทย ซึ่งต้องใช้เส้นใยกัญชงในการประกอบพิธีกรรมและใช้ทอผ้าทำเครื่องนุ่งห่มเพื่อดำเนินวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม โดยทั่วไปเส้นใยกัญชงของชาวม้งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากส่วนของ ลำต้น จะดำเนินการเก็บเกี่ยวกัญชงที่มีระยะเวลาการปลูกไม่เกิน 3 เดือน โดยการตัดต้นกัญชงให้เหลือเฉพาะส่วนของลำต้น แล้วตากลำต้นจนแห้งบนแปลงปลูก โดยการมัดลำต้นรวมกันเป็นมัด ตัดมัดในลักษณะโดม หลังจากนั้นจะนำมาลอกเปลือกลำต้นมาทำเส้นใย โดยที่ส่วนใบและรากจะปล่อยทิ้งไว้ให้แห้งแล้วโยกกลับเป็นปุ๋ยในไร่ โดยตามกฎกระทรวงกัญชง พ.ศ. 2563 กำหนดพื้นที่ปลูกได้ครอบครัวละไม่เกิน 1 ไร่

7. การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม หมายถึง การปลูกกัญชงเพื่อนำส่วนต่างๆ ของกัญชง ไปใช้หรือจำหน่ายในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม เช่น ผลิตเป็นสิ่งทอ วัสดุก่อสร้าง กระดาษ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ยา อาหาร หรือเครื่องสำอาง หรืออื่นๆ ซึ่งต้องดำเนินการตามกฎหมายผลิตภัณฑ์สุขภาพนั้นๆ โดยตามกฎกระทรวงกัญชง พ.ศ. 2563 ไม่ได้มีการกำหนดขนาดพื้นที่ปลูก

8. การใช้เพื่อประโยชน์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์ หมายถึง การปลูกกัญชงเพื่อใช้ศึกษาวิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์ โดยกำหนดให้จัดทำโครงการศึกษาวิจัยและต้องมีผู้ที่มีความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยร่วมอยู่ด้วย โดยตามกฎกระทรวงกัญชง พ.ศ. 2563 ไม่กำหนดขนาดพื้นที่ปลูก

9. การใช้เพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์ หมายถึง การปลูกกัญชงให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ที่มีกัญชง (Hemp) ประชุมสมอยู่ที่ให้เสพเพื่อการรักษาโรคหรือการศึกษาวิจัยได้ พ.ศ. 2564 โดยตามกฎกระทรวงกัญชง พ.ศ. 2563 ไม่กำหนดขนาดพื้นที่ปลูก

บทที่ 2

บททวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 มีการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความรู้ทั่วไปของพืชกัญชง (Hemp)

ส่วนที่ 2 กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปลูกกัญชง

ส่วนที่ 1 ความรู้ทั่วไปของพืชกัญชง (Hemp) ⁽⁸⁾

กัญชง (Hemp) เป็นพืชในตระกูล Cannabaceae เช่นเดียวกับกัญชา (cannabis) ซึ่งกัญชง (Hemp) มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Cannabis sativa L.subsp. sativa* โดยจัดเป็นยาเสพติดให้โทษ ในประเภท 5 การผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษเป็นรายๆ ไป ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 13 (6/2) แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ตามกฎกระทรวงการขออนุญาต และการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2563 ได้กำหนดให้มีรายละเอียดต่าง ๆ ในหมวด 1 การขออนุญาต หมวด 2 การอนุญาต หมวด 3 การดำเนินการ หมวด 4 เบ็ดเตล็ด รวมถึงบทเฉพาะกาล ซึ่งกฎกระทรวงฉบับนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 29 มกราคม 2564 เพื่อสนับสนุนให้มีการปลูกกัญชง (Hemp) เป็นพืชเศรษฐกิจ และนำไปใช้ประโยชน์ทางอุตสาหกรรม ภายใต้การควบคุมดูแล มิให้เกิดการรั่วไหลออกนอกระบบ

กัญชง (Hemp) เป็นพืชที่ให้เส้นใยอ่อนนุ่ม เหนียว ทนทาน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และได้นำส่วนต่าง ๆ ของกัญชง (Hemp) มาใช้ในอุตสาหกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ การนำเส้นใยมาใช้ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ใช้ในอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น ใช้ทำฉนวนกันความร้อน โครงสร้างรถยนต์ ทำเยื่อกระดาษ สำหรับสารสกัดจากเมล็ดกัญชง (Hemp seed extract) ยังใช้เป็นส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์ความงามและผลิตภัณฑ์ดูแลสุขภาพ เมล็ดกัญชง (Hemp) มีคุณค่าทางโภชนาการสูง จึงมีการนำไปทำเป็นอาหาร เช่น นมจากเมล็ดกัญชง (Hemp) ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร นอกจากนี้ยังนำไปใช้ก่อสร้างบ้านเรือน และทำพลาสติกชีวภาพ การผลิตกัญชง ในเชิงอุตสาหกรรม มีมากกว่า 30 ประเทศทั่วโลก เช่น ออสเตรเลีย แคนาดา จีน ฝรั่งเศส และเยอรมนี เป็นต้น โดยในปี พ.ศ. 2546-2547 ประเทศจีนมีการผลิตกัญชง (Hemp) มากที่สุดซึ่งกัญชงจัดเป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจใหม่ของประเทศจีน รองลงมา คือ ประเทศในแถบยุโรป ซึ่งก็ได้มีการจัดตั้ง European Industrial Hemp Association (EIHA) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลสนับสนุนเกี่ยวกับกัญชงโดยเป็นการเฉพาะ

ข้อมูลทางพฤกษศาสตร์ ⁽⁹⁾

กัญชง (Hemp) เป็นพืชตระกูลเดียวกับกัญชา มีชื่อสามัญว่า Hemp, Indean hemp, cannabis (English) กัญชง (Hemp) เป็นพืชที่แยกต้นดอกเพศผู้เพศเมีย (dioecious) แต่ก็พบว่ามีบางพันธุ์ที่มีดอกทั้ง 2 เพศ ในต้นเดียวบ้าง (Monoecious cultivars) แต่ก็ยังเป็นพันธุ์ที่มีพันธุกรรมที่ไม่เสถียร (not genetically stable)

- กัญชง (Hemp) มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Cannabis sativa L. subsp. sativa* วงศ์ Cannabaceae

- กัญชา มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Canabis sativa L subsp. Indica* วงศ์ Cannabaceae

ทั้งนี้ กัญชง (Hemp) จะมีชื่อสามัญแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ เช่น hanf (ออสเตรีย และเยอรมนี), canamo (ชิลี และสเปน), ma (จีน), hanp (เดนมาร์ก), hanpu (ฟินแลนด์), chanvre (ฝรั่งเศส), kender (ฮังการี), taima (ญี่ปุ่น), hennep (เนเธอร์แลนด์), penek (โปแลนด์), konopi (รัสเซีย) และ konoplja (ยูโกสลาเวีย) กัญชง (Hemp) มีแหล่งกำเนิดในเอเชียกลางและแพร่กระจายไปสู่เอเชียตะวันออก อินเดียและทวีปยุโรป จึงได้มีการเรียกที่แตกต่างกันและมีการพัฒนาพันธุ์ที่มีลักษณะเฉพาะตามจุดประสงค์ที่ต้องการ ในประเทศไทยชาวเขาเผ่าม้ง ลีซอ และอีก้อ ปลูกกัญชง (Hemp) อยู่หลายพันธุ์ เช่น แม่สะงะ ปางตอง ปางอุง มณีพฤษฯ หนองหอยใหม่ เจดีย์โต๊ะพบพระ V50 เป็นต้น กระจายอยู่ในเขตจังหวัดภาคเหนือ เช่น ตาก เชียงราย น่าน เชียงใหม่

กัญชง (Hemp) มีลักษณะทางพฤกษศาสตร์ดังนี้⁽¹⁰⁾

1.1 ลำต้น มีลักษณะตั้งตรงมีสีออกเขียวสามารถสูงได้ถึง 5 เมตร เมื่อเป็นต้นกล้าลำต้นจะอวบน้ำ เมื่อเจริญได้ประมาณ 2-3 สัปดาห์ เริ่มมีการสร้างเนื้อไม้ทำให้ลำต้นแข็งแรงขึ้น ลำต้นที่เจริญเต็มที่มีลักษณะหกลเหลี่ยม พบว่าจะเจริญเติบโตช้าในช่วง 6 สัปดาห์แรก หลังจากนั้นกัญชง (Hemp) จะเพิ่มความสูงอย่างรวดเร็วจนมีความสูงเฉลี่ย 3-4 เมตร

1.2 ใบ เป็นใบเดี่ยวรูปฝ่ามือ แผ่นใบแยกเป็นแฉก (leaflet) จำนวนใบย่อย (แฉก) ขึ้นกับสายพันธุ์ (Variety) และอายุของต้น ขอบใบจักเป็นฟันเลื่อยและเว้าลึกจนถึงโคนใบ ปลายใบสอบ เรียวแหลม ผิวใบด้านบนมีสีเข้มกว่าด้านล่าง ก้านใบยาว 2-7 เซนติเมตร การจัดเรียงตัวของใบมี 2 แบบ คือ ช่วงแรก มีการจัดเรียงตัวแบบ opposite จนถึงคูใบที่ 5-9 หลังจากนั้นมีการจัดเรียงแบบ spiral ใบเป็นใบเดี่ยวรูปฝ่ามือ ใบจริงคู่แรกเป็นใบเดี่ยวจากนั้นเพิ่มจำนวนแฉก โดยใบแก่แยกเป็น 3-13 แฉก เมื่อมีการสร้างดอกจำนวนแฉกของใบจะลดลงตามลำดับ เหลือเพียง 1-3 แฉกเท่านั้น ขึ้นกับสายพันธุ์มีตั้งแต่ 5-3 แฉก (leaflet) ตัวอย่างตามภาพที่ 1-2

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนแฉกของใบกัญชง (Hemp)

ภาพที่ 2 ลักษณะของใบกัญชง(Hemp) อ่อนที่ปลูกในประเทศไทย

1.3 ดอก มี 2 ชนิด คือ ดอกเพศผู้และเพศเมียต้นกัญชง (Hemp) โดยส่วนใหญ่มีดอกเพศผู้ และเพศเมียแยกกันอยู่คนละต้น (dioecious plant) แต่มีบางพันธุ์ที่มีทั้งดอกเพศผู้ และเพศเมียอยู่ต้นเดียวกัน (monoecious plant) ซึ่งประเทศในแถบยุโรปมีการพัฒนาสายพันธุ์ให้มีดอกทั้ง 2 เพศในต้นเดียวกัน เพื่อให้ได้ปริมาณเมล็ดพันธุ์มากขึ้นเนื่องจากต้นที่มีดอกตัวผู้ที่มีการผสมเกสรแล้ว (Pollination) ต้นจะตาย แต่ดอกตัวเมียจะมีอายุต่อไปจนกระทั่งเมล็ดเจริญเต็มที่ ตัวอย่างของกลุ่มสายพันธุ์ของกัญชง (Hemp) ที่เป็น monoecious และ dioecious ตามภาพที่ 3 – 4

ประเทศไทยพบว่ากัญชง (Hemp) มีดอกเพศผู้และเพศเมียอยู่คนละต้น ดอกเพศผู้จะมีขนาดเล็กสีขาว ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2-4 มิลลิเมตร ออกเป็นช่อ ตามซอกใบและปลายยอด ช่อดอกและใบของต้นเพศผู้ จะจัดเรียงตัวกันห่าง ๆ ส่วนต้นเพศเมียจะเรียงชิดกันและมีใบประดับเป็นกลุ่มใหญ่ชัดเจนซึ่งโดยปกติจะมีการติดดอกและเมล็ดในช่วงระยะเวลา 90 – 120 วันนับตั้งแต่วันที่ปลูก

- ดอกเพศผู้ ช่อดอกเป็นแบบ panicle ประกอบด้วยกลีบเลี้ยง 5 กลีบ แยกกันเป็นอิสระ มีสีเขียวอมเหลือง พบเกสรเพศผู้ 5 อัน ลักษณะช่อดอกห้อยลง ระยะเวลาในการบานประมาณ 2 เดือน
- ดอกเพศเมีย เกิดตามซอกใบแลปลายยอดในบริเวณช่อดอกจะอัดตัวกันแน่น ช่อดอกเป็นแบบ Spike ประกอบด้วยกลีบเลี้ยงสีเขียวเข้มห่อหุ้มรังไข่ไว้ ภายในมี Stigma 2 อัน สีน้ำตาลแดง

ภาพที่ 3 รูปของดอกกัญชงตัวผู้ (ซ้าย) และดอกตัวเมีย (ขวา)

ภาพที่ 4 เปรียบเทียบต้นเพศผู้ (ซ้าย) และต้นเพศเมีย (ขวา)

1.4 เมล็ด พบว่าเมล็ดมีการพัฒนาได้อย่างรวดเร็วภายใน 2-3 สัปดาห์หลังออกดอก เมล็ดเป็นเมล็ดเดี่ยวแบบ Achene เมื่อแห้งจะเป็นสีเทา รูปไข่ลักษณะป้อม ส่วนปลายกว้างออกเล็กน้อย ผิวเรียบเป็นมันและมีลายประสีน้ำตาล ขนาดประมาณ 3-4 มิลลิเมตร ตามภาพที่ 5 ภายในมีอาหารสะสมจำพวกแป้งและมันอัดแน่น

ภาพที่ 5 ลักษณะเมล็ดของกัญชง (Hemp)

1.5 ราก รากแก้ว (Tap root system) มีรากแขนงจำนวนมาก จากการศึกษากายวิภาคของราก พบว่า รากมีการเจริญชั้นที่สองประกอบด้วยเนื้อเยื่อชั้นตามลำดับ คือ ชั้นของ Epidermis ชั้น Cortex ประกอบด้วยเซลล์ Parenchyma มีผนังบางถัดเข้ามาเป็นกลุ่มท่อลำเลียง โดยเป็นเนื้อเยื่อ Secondary xylem และยังคงพบ Primary xylem เรียงตัวกันแบบ diarch เป็นสองวงอยู่ตรงกลาง

ประโยชน์จากกัญชง (Hemp) ⁽¹¹⁾

ใช้ประโยชน์ส่วนต่าง ๆ ของกัญชง (Hemp) ตามกฎหมายในประเทศไทย ภาพที่ 6

- เปลือกจากลำต้นให้เส้นใยเพื่อนำไปใช้ทำเป็นเส้นด้ายและเชือก ใช้สำหรับการทอผ้า ทำเครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ นอกจากนี้ยังใช้ในพิธีกรรมต่าง ๆ และใช้เป็นรองเท้าของคนตายเพื่อเดินทางไปสู่สวรรค์ ใช้ทำเป็นด้ายสายสัญญาณในพิธีกรรมต่าง ๆ และใช้ในพิธีอวเนงหรือพิธีเข้าทรง ซึ่งเป็นงานประเพณีสำคัญของชาวม้ง เส้นใยจากต้นกัญชงนั้นมีความผูกพันกับวิถีชีวิตของคนม้งในจารีตประเพณีดั้งเดิมของชาวเขาบางเผ่ามาตั้งแต่อดีตกาล ภาพการใช้ประโยชน์จากเส้นใย แสดงดังภาพที่ 7-8

- เนื้อของลำต้นที่ลอกเปลือกออกแล้วสามารถนำมาผลิตเป็นกระดาษได้

- แขนงของต้นกัญชงจะมีคุณสมบัติในการดูดซับกลิ่น น้ำ หรือน้ำมันได้ดี ในต่างประเทศนิยมนำไปผลิตเป็นพลังงานชีวมวลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ถ่านไม้ Alcohol Ethanol และ Methanol นอกจากนี้ แขนงกัญชงยังถูกนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งอาคารและเฟอร์นิเจอร์ และวัสดุก่อสร้างอีกด้วย

- เมล็ดใช้เป็นอาหารของคนและนก เมล็ดกัญชงที่เก็บได้สามารถนำมาสกัดเอาน้ำมันมาใช้ในการปรุงอาหารได้ ซึ่งจากการศึกษาก็พบว่า ในน้ำมันจากเมล็ดนั้นมีโอเมก้า 3 สูงมาก นอกจากนี้ยังมีโอเมก้า 6 โอเมก้า 9 linoleic acid alpha- และ gamma-linolenic acid และสารในกลุ่มวิตามินเช่น วิตามินอี ซึ่งเมื่อบริโภคแล้วจะมีประโยชน์ต่อการป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือด และช่วยลดการเกิดโรคมะเร็งในร่างกายได้อีกด้วย

- น้ำมันจากเมล็ดสามารถไปผลิตเป็นน้ำมันซักแห้ง ทำสบู่ เครื่องสำอาง ครีมกันแดด แชมพู สบู่ โลชั่นบำรุงผิว ลิปสติก ลิปบาล์ม แผ่นมาสก์หน้า หรือแม้กระทั่งเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง และถูกพัฒนาเป็นตำรับครีมน้ำมันกัญชงที่ให้ความชุ่มชื้น และช่วยบำรุงผิวแห้งเพื่อรักษาโรคผิวหนังแห้งคัน และสะเก็ดเงินที่ได้ผลเป็นอย่างดี

- เมล็ดนอกจากจะให้น้ำมันแล้ว ยังพบว่ามีโปรตีนสูงมากอีกด้วย โดยสามารถนำมาใช้ในการทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้มากมาย เช่น เนย ชีส เต้าหู้ โปรตีนเกษตร นม ไอศกรีม น้ำมันสลัด อาหารว่าง อาหารเสริม ฯลฯ หรือผลิตเป็นแป้งทดแทนถั่วเหลืองได้เป็นอย่างดี ซึ่งในอนาคตอาจใช้เป็นทางเลือกในการบริโภคแทนถั่วเหลืองก็เป็นได้

- ในส่วนของใบก็สามารถนำไปใช้ทำประโยชน์ได้หลายอย่าง ตั้งแต่เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องสำอาง รวมไปถึงการนำใบมาเป็นชาเพื่อสุขภาพ, นำมาเป็นผงผสมกับสารอาหารอื่น ๆ เพื่อผลิตเป็นอาหารเสริม, ผลิตเป็นอาหารโดยตรงอย่างเส้นพาสต้า คูกี้ หรือขนมปัง, ใช้ทำเบียร์, ไวน์, ซอส ฯลฯ และยังใช้ประโยชน์โดยนำมาสกัดเป็นน้ำมันหอมระเหยเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องสำอาง ที่มีคุณสมบัติช่วยดูแลผิวพรรณ ทำให้ผิวชุ่มชื้น เหมาะกับผิวแพ้ง่าย ผิวบอบบาง

- ในประเทศญี่ปุ่นมีการปลูกต้นกัญชงเพื่อกำจัดกัมมันตภาพรังสีให้สลายตัวที่จังหวัด Fugushima และสารกัมมันตภาพรังสีรั่วจากโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ที่ระเบิดจากสึนามิ ซึ่มีลงดินจนไม่สามารถทำการเกษตรได้

ภาพที่ 6 แสดงการใช้ประโยชน์จากส่วนต่าง ๆ ของกัญชง (Hemp) ตามกฎหมายในประเทศไทย

ภาพที่ 7 เส้นใยของกัญชง (Hemp)และผลิตภัณฑ์จากกัญชง (Hemp) ในประเทศไทย

ส่วนที่ 2 กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปลูกกัญชง

กัญชาและกัญชง (Hemp) จัดเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2563 ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 137 ตอนพิเศษ 290 ง วันที่ 14 ธันวาคม 2563 โดยมีมาตรการการควบคุมตามมาตรา 26/2 และมาตรา 26/3 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถปลูกกัญชงเพื่อใช้ประโยชน์และสร้างรายได้แก่ตนเองได้ อีกทั้งยังเป็นการมูลค่าทางเศรษฐกิจให้ประเทศด้วย แต่ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานราชการ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสากลและมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ทั้งนี้ มีกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปลูกกัญชงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งผู้เขียนขอสรุปสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเอกสารฉบับนี้ ดังนี้

1. กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2563

1.1 ความเป็นมา เหตุผลและความจำเป็นในการออกกฎกระทรวง

เจตนารมณ์ของกฎกระทรวงฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง (Hemp) โดยยกเลิกกฎกระทรวงฉบับเดิมที่ออกเมื่อปี 2559 แล้วยกใหม่ โดยกำหนดการขออนุญาตให้ครอบคลุมทุกกิจกรรม ได้แก่ การอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากกัญชง (Hemp) ตลอดจนส่งเสริมให้มีการพัฒนาเพื่อให้ได้กัญชง (Hemp) ที่มีคุณภาพดี มีมาตรฐานในระดับที่สามารถส่งออกได้ และป้องกันมิให้นำไปใช้ในทางที่ผิด ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 137 ตอนที่ 107 ก ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2563 ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป

ประเด็นสำคัญที่ปรับแก้จากกฎกระทรวงเดิม พ.ศ. 2559 คือ

- ปรับแก้วัตถุประสงค์ในการขออนุญาต เพื่อส่งเสริมการนำกัญชงไปใช้ในผลิตภัณฑ์อื่น เช่น ยา ผลิตภัณฑ์สมุนไพร อาหาร หรือเครื่องสำอาง
- ปรับแก้การดำเนินการ ให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ปรับแก้ใหม่
- กำหนดให้ยื่นคำขอที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือที่ อัย. หรือทางอิเล็กทรอนิกส์ แล้วแต่กรณี เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ
- ปรับแก้ให้ทุกภาคส่วน เช่น ประชาชน หน่วยงานรัฐ และหน่วยงานเอกชนสามารถขออนุญาตได้ ภายใน 5 ปีแรก หลังกฎกระทรวงมีผลใช้บังคับ จำกัดการนำเข้า ให้นำเข้าเมล็ดพันธุ์กัญชงได้เฉพาะเพื่อนำมาปลูก และศึกษาวิจัยเพื่อส่งเสริมการปลูกในประเทศ และปรับปรุงพันธุ์กัญชง สำหรับการนำเข้ากัญชงที่มีไขมันกรดไขมันสูง เช่น สารสกัด ให้ทำได้เฉพาะเพื่อการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และหน่วยงานรัฐเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์เท่านั้น และกำหนดให้ขออนุญาตปลูกได้โดยไม่ต้องใช้เมล็ดพันธุ์รับรอง เพื่อสนับสนุนให้มีพันธุ์กัญชงที่หลากหลาย และส่งเสริมการปรับปรุงพันธุ์ เพื่อหาพันธุ์ที่เหมาะสมกับการนำกัญชงไปใช้ในผลิตภัณฑ์อื่น

1.2 ความหมายของคำสำคัญ

“กัญชง (Hemp)” หมายความว่ารวมถึง พืชที่มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Cannabis sativa* L. subsp. *sativa* รวมถึงทุกส่วนของพืชกัญชง เช่น ช่อดอก ใบที่ติดกับช่อดอก ที่ตรวจวิเคราะห์แล้ว พบว่ามี

ปริมาณสาร THC ในใบและช่อดอก ไม่เกินร้อยละ 1.0 โดยน้ำหนัก หรือวัตถุหรือสารต่าง ๆ ที่มีอยู่ในพืชกัญชง เช่น ยาง น้ำมัน ที่ตรวจวิเคราะห์แล้ว พบว่ามีปริมาณสาร THC ในใบและช่อดอก ไม่เกินร้อยละ 1.0 โดยน้ำหนัก

หมายเหตุ : การกำหนดลักษณะกัญชง (Hemp) จะเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษว่าด้วยเรื่องกำหนดลักษณะกัญชง

“เมล็ดพันธุ์” หมายความว่า เมล็ด ส่วนขยายพันธุ์ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของกัญชงที่ใช้เพาะปลูกหรือใช้ทำพันธุ์ได้

“เมล็ดพันธุ์รับรอง” หมายความว่า เมล็ดพันธุ์กัญชง ที่ได้รับหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นและทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืชแล้วว่าเป็นเมล็ดพันธุ์กัญชงสายพันธุ์ที่มีคุณภาพ และมีปริมาณสาร THC ในใบและช่อดอก ไม่เกินร้อยละ 1.0 โดยน้ำหนัก

หมายเหตุ : การกำหนดเมล็ดพันธุ์กัญชงเป็นเมล็ดพันธุ์รับรอง จะเป็นไปตามที่ประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษว่าด้วยการกำหนดเมล็ดพันธุ์กัญชงเป็นเมล็ดพันธุ์รับรอง

“ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์” หมายความว่า ห้องปฏิบัติการของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจวิเคราะห์หาปริมาณสาร THC ในกัญชง

หมายเหตุ : การกำหนดห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ จะเป็นไปตามที่ประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษว่าด้วยเรื่องห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมาย

หมายเหตุ : กรณีผู้ขออนุญาตเป็นหน่วยงานของรัฐ ต้องมีวัตถุประสงค์ในการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งกัญชงตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์นั้น ๆ

1.3 วัตถุประสงค์การขออนุญาต

1.3.1 การขออนุญาตผลิต จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งกัญชง มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(1) เพื่อประโยชน์ตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ ตั้งแต่เป็นภารกิจตาม (2) (3) (4) (5) หรือ (6) ให้หน่วยงานของรัฐขออนุญาตตามวัตถุประสงค์นั้น แล้วแต่กรณี : เพื่อให้หน่วยงานรัฐขออนุญาตตามภารกิจในหน้าที่ของตนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เท่านั้น ซึ่งไม่ได้เข้าเงื่อนไขการขออนุญาตที่เป็นวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ตามกรณี (2) (3) (4) (5) หรือ (6)

(2) เพื่อการใช้ประโยชน์จากเส้นใยตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิต และใช้ในครอบครัวเท่านั้น ทั้งนี้ มีพื้นที่ปลูกได้ครอบครัวละไม่เกินหนึ่งไร่ : เพื่อให้ชาวไทยเชื้อสายม้งหรือชาวบ้านที่มีการใช้เส้นใยตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตดั้งเดิม สามารถปลูกกัญชงสำหรับเอาเส้นใยมาใช้ครอบครัว โดยกำหนดพื้นที่ปลูกได้ครอบครัวละไม่เกิน 1 ไร่

(3) เพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม : เพื่อสามารถนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพ เช่น อาหาร เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เช่น เสื้อเกราะ เส้นใยกัญชง อุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างยานยนต์ หรือบรรจุภัณฑ์

(4) เพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์ : การปรุงกัญชงเป็นยาสำหรับการรักษาโรคในคนไข้เฉพาะราย หรือ เพื่อผลิตเป็นตำรับยาสำเร็จรูปเพื่อใช้ในทางการแพทย์

(5) เพื่อประโยชน์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์ : ใช้เป็นตัวอย่างเพื่อการศึกษา สำหรับการเรียนการสอน หรือเพื่อการวิเคราะห์หรือการวิจัยทางการแพทย์ เกษษกรรม วิทยาศาสตร์ อุตสาหกรรม หรือเกษตรกรรม หรือการปลูกเพื่อปรับปรุงสายพันธุ์ใหม่ ๆ

(6) เพื่อประโยชน์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์รับรอง : ผลิตเมล็ดพันธุ์รับรองสำหรับจำหน่าย หรือเพื่อส่งเสริมการใช้ตามวัตถุประสงค์ (1) (2) (3) (4) (5)

1.3.2 การขออนุญาตนำเข้าหรือส่งออกซึ่งกัญชง มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (1) เพื่อประโยชน์ตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีใช้กรณีตามวัตถุประสงค์ในข้อนี้
- (2) เพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม
- (3) เพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์
- (4) เพื่อประโยชน์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์
- (5) เพื่อประโยชน์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์รับรอง

(หมายเหตุ : การนำเข้าทุกส่วนของกัญชงยังถือว่าเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ได้รับการยกเว้นไม่เป็นยาเสพติดให้โทษตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2563 ยกเว้นเปลือกแห้ง แก่นลำต้นแห้ง เส้นใยแห้ง)

1.4 คุณสมบัติผู้มีสิทธิยื่นขออนุญาต

พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

1.4.1 กรณีผู้ขออนุญาตเป็นบุคคลธรรมดา ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ได้แก่

- (ก) มีสัญชาติไทย
- (ข) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (ค) มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย
- (ง) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (จ) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (ฉ) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างการถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

(ข) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

หมายเหตุ : ผู้ขออนุญาตสามารถยื่นตรวจสอบประวัติตนเองว่าไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิด ได้จากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1.4.2 กรณีผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคล ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายไทย ทั้งนี้ กรรมการของนิติบุคคล หุ่นส่วนหรือผู้ถือหุ้นอย่างน้อยสองในสามเป็นผู้มีสัญชาติไทย โดยมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ได้แก่

- (ก) มีสำนักงานตั้งอยู่ในประเทศไทย
- (ข) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (ค) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างการถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

(ง) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

หมายเหตุ : ผู้ขออนุญาตที่เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล หรือหุ้นส่วนผู้จัดการสามารถยื่นตรวจสอบประวัติตนเองว่าไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิด ได้จากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรณีผู้แทนของนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม เช่นเดียวกับกรณีที่เป็นบุคคลธรรมดา

1.4.3 กรณีผู้ขออนุญาตเป็นวิสาหกิจชุมชนที่ไม่เป็นนิติบุคคล ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการแทนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม เช่นเดียวกับกรณีที่เป็นบุคคลธรรมดา

1.4.4 กรณีผู้ขออนุญาตเป็นหน่วยงานของรัฐ ต้องมีวัตถุประสงค์ในการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งกัญชงตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐตามวัตถุประสงค์นั้น ๆ

1.5 แนวทางการดำเนินการขออนุญาตและการพิจารณาอนุญาตเกี่ยวกับกัญชง

ผู้ขออนุญาตยื่นคำขอผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งกัญชง พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง กำหนดแบบคำขอใบอนุญาต และใบแทนใบอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2563

สถานที่ในการยื่นขอรับอนุญาต : กรณีการผลิต จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งกัญชง

- เขตกรุงเทพมหานคร ยื่นที่ กองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- เขตต่างจังหวัด ยื่นที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ณ ท้องที่ที่สถานที่ผลิต จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งกัญชง ตั้งอยู่

หมายเหตุ : ยกเว้นกรณี การนำเข้า หรือส่งออกซึ่งกัญชง ให้ยื่นที่กองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เท่านั้น

ขั้นตอนการพิจารณาอนุญาต : เมื่อยื่นคำขอรับอนุญาตแล้วมีขั้นตอนการพิจารณาดังนี้

- (1) ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของคำขอรับอนุญาต และเอกสารหลักฐาน
- (2) กรณีผลิต นำเข้า หรือส่งออก ต้องตรวจสอบสถานที่ตามข้อกำหนดมาตรฐานสถานที่และระบบควบคุม
- (3) กรณีผลิตที่ต่างจังหวัด คำขอรับอนุญาตและผลการตรวจสอบสถานที่ต้องผ่านคณะกรรมการจังหวัดแล้วส่งเรื่องมายังสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (4) กรณีผลิต นำเข้า หรือส่งออก ต้องนำเรื่องเข้าประชุมต่อคณะกรรมการ (แล้วแต่กรณี) เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษต่อไป
- (5) กรณีผลิต นำเข้า หรือส่งออก สามารถออกใบอนุญาตเมื่อผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ
- (6) กรณีจำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง ผู้อนุญาตพิจารณาออกใบอนุญาต

1.6 หน้าที่การดำเนินการของผู้รับอนุญาต

ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งกัญชง จะมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในแต่ละกิจกรรมที่แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

1.6.1 ผู้รับอนุญาตผลิต (ปลูก) กัญชง จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

(1) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ปลูกที่ได้รับอนุญาต โดยเป็นป้ายที่ทำจากวัสดุถาวรและมีข้อความเป็นตัวอักษรไทยที่มีขนาดเหมาะสม ระบุว่าเป็นสถานที่ผลิตกัญชง แสดงเลขที่ใบอนุญาต ชื่อผู้รับอนุญาต และเวลาสิ้นสุดการอนุญาตตามใบอนุญาต

(2) จัดให้มีการวิเคราะห์เพื่อหาปริมาณสาร THC ในกัญชง ที่ปลูกก่อนนำออกจากสถานที่ปลูกทุกครั้ง และจะต้องเก็บรักษาหลักฐานแสดงรายละเอียดการวิเคราะห์นั้น ไว้ไม่น้อยกว่า 3 ปีนับแต่วันวิเคราะห์ ณ สถานที่ปลูกที่ได้รับอนุญาต ซึ่งหากพบว่าปริมาณสาร THC เกินร้อยละ 1.0 โดยน้ำหนักจะต้องทำลายหรือดำเนินการอื่น สำหรับผู้รับอนุญาตที่ใช้เมล็ดพันธุ์รับรองในการปลูก เพื่อการใช้ประโยชน์จากเส้นใยไม่ต้องจัดทำข้อนี้

(3) จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับกัญชง หรือคำเตือน หรือข้อควรระวังการใช้ที่ภาษาชนะหรือหีบห่อบรรจุกัญชง ที่ผลิตหรือนำเข้า

(4) จัดให้มีการแยกเก็บกัญชง เป็นสัดส่วนจากยาหรือวัตถุอื่น และเก็บในที่ซึ่งมั่นคงแข็งแรง และมีกุญแจใส่ไว้ หรือเครื่องป้องกันอย่างอื่นที่มีสภาพเท่าเทียมกัน

(5) ในกรณีที่กัญชงสูญหาย เสียหาย หรือถูกทำลายไม่ว่าด้วยเหตุใด ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยมิชักช้า

(6) ปลูกกัญชง ในสถานที่และพิกัดตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต และจัดทำแนวเขตพื้นที่การเพาะปลูกที่เห็นได้ชัด

(7) หากเป็นกรณีที่ใช้เมล็ดพันธุ์รับรองที่ในการปลูก จะต้องใช้เมล็ดพันธุ์รับรองในฤดูกาลเพาะปลูกเดียวเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินการในต่างประเทศ แต่การขออนุญาตในบางกรณี ไม่ต้องใช้เมล็ดพันธุ์รับรองก็ได้ เช่น เพื่อการใช้ประโยชน์จากเส้นใย ปลูกเพื่อการส่งออกตามที่ได้รับอนุญาต

(8) จัดเตรียมสถานที่และควบคุมการปลูก เพื่อให้ดำเนินการปลูกกัญชง ภายใต้การควบคุมและป้องกันที่เหมาะสม ไม่ให้เกิดการรั่วไหลออกนอกระบบ

(9) จัดให้มีการทำบัญชีรับจ่ายกัญชง ตามที่ได้รับอนุญาต และเสนอรายงานต่อเลขาธิการทราบเป็นรายเดือนและรายปี ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นเดือนหรือสิ้นปี แล้วแต่กรณี บัญชีดังกล่าวให้เก็บรักษาไว้ ภายในห้าปีนับแต่วันที่ลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชีและพร้อมที่จะแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทุกเวลาในขณะเปิดทำการ

(10) แจ้งวันและเวลาการเก็บเกี่ยวกัญชงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน ก่อนการเก็บเกี่ยวและให้ดำเนินการเก็บเกี่ยวโดยบันทึกวันและเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิต ปริมาณที่ผลิตได้ในบัญชีและรายงานประจำเดือนเพื่อรายงานต่อเลขาธิการ ยกเว้นผู้รับอนุญาตที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ และเพื่อประโยชน์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์ ไม่ต้องจัดทำข้อนี้

(11) ดำเนินการตามแผนการผลิต หรือแผนการใช้ประโยชน์ และหากไม่สามารถดำเนินการตามแผนดังกล่าวได้ ให้แจ้งและขอปรับแผนการดำเนินการต่อผู้อนุญาตเพื่อพิจารณา ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ปรากฏว่าไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ กรณีผู้รับอนุญาตที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้ประโยชน์จากเส้นใยไม่ต้องจัดทำข้อนี้

(12) จัดให้มีระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับ (Track and Trace) เพื่อควบคุมและกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต เป็นระบบที่สามารถติดตามและตรวจสอบได้ตลอดห่วงโซ่ของกระบวนการ โดยใช้ Lot No. เป็นตัวเชื่อมโยงข้อมูล ทั้งนี้ กรณีผู้รับอนุญาตที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้ประโยชน์จากเส้นใยไม่ต้องจัดทำข้อนี้

(13) แจ้งกำหนดการล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาต ไม่น้อยกว่า 7 วันก่อนการขนส่งกัญชง ตามที่ได้รับอนุญาต โดยระบุปริมาณ วันและเวลา ยานพาหนะ เส้นทางขนส่ง และผู้ควบคุมการขนส่ง พร้อมทั้งนำใบแจ้งดังกล่าวและสำเนาใบอนุญาต ไปพร้อมการขนส่ง เฉพาะกรณีเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ หรืออุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์ หรือเพื่อประโยชน์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์รับรอง

สำหรับกรณีผู้รับอนุญาตผลิต (ปลูก) เพื่อจะปรับปรุงพันธุ์ และประสงค์จะให้เมล็ดพันธุ์รับรอง จะต้องปฏิบัติเพิ่มเติม ดังนี้

- (1) ขออนุญาตรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืช
- (2) จัดให้มีผลการวิเคราะห์เพื่อหาปริมาณสาร THC ในกัญชงที่ปลูก
- (3) ส่งสำเนาหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนตาม (1) กับผลการวิเคราะห์ปริมาณสาร THC ตาม (2) ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาประกาศให้เป็นเมล็ดพันธุ์รับรองภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี

1.6.2 ผู้รับอนุญาตผลิต (ที่มีใช้การปลูก) กัญชง เช่น การสกัด จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

- (1) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิตที่ได้รับอนุญาต โดยเป็นป้ายที่ทำจากวัสดุถาวรและมีข้อความเป็นตัวอักษรไทยที่มีขนาดเหมาะสม ระบุว่า เป็นสถานที่ผลิต แสดงเลขที่ใบอนุญาต ชื่อผู้รับอนุญาต และเวลาสิ้นสุดการอนุญาตตามใบอนุญาต
- (2) กรณีเป็นสารสกัดกัญชง หรือผลิตภัณฑ์ตำรับยาที่มีกัญชงปรุงผสมอยู่ : ต้องจัดให้มีการวิเคราะห์เพื่อหาปริมาณสาร THC สาร CBD หรือสารประกอบอื่นในกัญชง ที่ผลิตก่อนนำออกจากสถานที่ผลิตทุกครั้ง โดยหลักฐานแสดงรายละเอียดการวิเคราะห์นั้นซึ่งต้องเก็บรักษาไม่น้อยกว่าสามปีนับแต่วันวิเคราะห์ ณ สถานที่ผลิตที่ได้รับอนุญาต
- (3) จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับกัญชง หรือคำเตือน หรือข้อควรระวังการใช้ที่ภาษาจะหรือหีบห่อบรรจุภัณฑ์ที่ผลิตขึ้น
- (4) จัดให้มีการแยกเก็บกัญชง เป็นสัดส่วนจากยาหรือวัตถุอื่น และเก็บในที่ซึ่งมั่นคง แข็งแรงและมีกุญแจใส่ไว้ หรือเครื่องป้องกันอย่างอื่นที่มีสภาพเท่าเทียมกัน
- (5) ในกรณีที่กัญชงสูญหาย เสียหาย หรือถูกทำลายไม่ว่าด้วยเหตุใด ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยมิชักช้า
- (6) จัดให้มีการทำบัญชีรับจ่ายกัญชง ตามที่ได้รับอนุญาต และเสนอรายงานต่อเลขาธิการทราบเป็นรายเดือนและรายปี ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นเดือนหรือสิ้นปี แล้วแต่กรณี บัญชีดังกล่าวให้เก็บไว้ภายในห้าปีนับแต่วันที่ลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชีและพร้อมที่จะแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตลอดเวลาในขณะเปิดทำการ
- (7) ดำเนินการตามแผนการผลิตหรือแผนการใช้ประโยชน์ และหากไม่สามารถดำเนินการตามแผนดังกล่าวได้ ให้แจ้งและขอปรับแผนการดำเนินการต่อผู้อนุญาตเพื่อพิจารณา ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ปรากฏว่าไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้

(8) จัดให้มีระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับเพื่อควบคุมและกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

(9) ผลิตและเก็บกักยุง ในสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

(10) แจ้งกำหนดการล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาต ไม่น้อยกว่า 7 วันก่อนการขนส่งกักยุง ตามที่ได้รับอนุญาต โดยระบุปริมาณ วันและเวลา ยานพาหนะ เส้นทางขนส่ง และผู้ควบคุมการขนส่ง พร้อมทั้งนำใบแจ้งดังกล่าวและสำเนาใบอนุญาตไปพร้อมการขนส่ง เฉพาะกรณีเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ หรืออุตสาหกรรม หรือเพื่อการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัย

(11) หากผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ให้ผลิตได้เฉพาะตำรับยาที่เสฟเพื่อการรักษาโรคเท่านั้น

(12) จัดให้มีผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยด้านเภสัชกรรมไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ แล้วแต่กรณี เพื่อทำหน้าที่ควบคุมการผลิตยา ที่มีกักยุงเป็นสิ่งปรุงผสมอยู่

(13) ติดตามประเมินประสิทธิผลและความปลอดภัย และรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ (ADR) จากการใช้ตำรับยาที่มีกักยุงปรุงผสมอยู่

1.6.3 ผู้รับอนุญาตผลิตกักยุง โดยการปรุงยาสำหรับการรักษาโรคในคนใช้เฉพาะราย จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

(1) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ปรุงยาที่ได้รับอนุญาต โดยเป็นป้ายที่ทำจากวัสดุถาวรและมีข้อความเป็นตัวอักษรไทยที่มีขนาดเหมาะสม ระบุว่าเป็นสถานที่ปรุงยา แสดงเลขที่ใบอนุญาต ชื่อผู้รับอนุญาต และเวลาสิ้นสุดการอนุญาตตามใบอนุญาต

(2) ปรุงยาเฉพาะตำรับยาที่เสฟเพื่อการรักษาโรคได้

(3) จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับกักยุง หรือคำเตือน หรือข้อควรระวังการใช้ที่ภาษาชนะ หรือหีบห่อบรรจุกักยุง ที่ผลิตขึ้น

(4) จัดให้มีการแยกเก็บกักยุงเป็นส่วนส่วนจากยาหรือวัตถุอื่น และเก็บในที่ซึ่งมั่นคงแข็งแรง และมีกุญแจใส่ไว้ หรือเครื่องป้องกันอย่างอื่นที่มีสภาพเท่าเทียมกัน

(5) ในกรณีที่กักยุงสูญหาย เสียหาย หรือถูกทำลายไม่ว่าด้วยเหตุใด ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยมิชักช้า

(6) จัดให้มีการทำบัญชีรับจ่ายกักยุง ตามที่ได้รับอนุญาต และเสนอรายงานต่อเลขาธิการทราบเป็นรายเดือนและรายปี ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นเดือนหรือสิ้นปี แล้วแต่กรณี บัญชีดังกล่าวให้เก็บรักษาไว้ภายในห้าปีนับแต่วันทีลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชีและพร้อมที่จะแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตลอดเวลาในขณะเปิดทำการ

(7) ดำเนินการตามแผนการผลิตหรือแผนการใช้ประโยชน์ และหากไม่สามารถดำเนินการตามแผนดังกล่าวได้ ให้แจ้งและขอปรับแผนการดำเนินการต่อผู้อนุญาตเพื่อพิจารณา ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ปรากฏว่าไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้

(8) จัดให้มีระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับเพื่อควบคุมและกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

(9) ติดตามประเมินประสิทธิผลและความปลอดภัย และรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ (ADR) จากการใช้ตำรับยาที่มีกักยุงปรุงผสมอยู่

1.6.4 ผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกกัญชง จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

- (1) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่นำเข้าหรือส่งออกที่ได้รับอนุญาต โดยเป็นป้ายที่ทำจากวัสดุถาวร มีขนาดเหมาะสม และมีข้อความเป็นตัวอักษรไทย ระบุว่า เป็นสถานที่นำเข้ากัญชง แสดงเลขที่ใบอนุญาต ชื่อผู้รับอนุญาต และเวลาสิ้นสุดการอนุญาตตามใบอนุญาต
- (2) จัดให้มีใบรับรองผลการวิเคราะห์ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับ Specification ของกัญชง (Certificate of Analysis) ของผู้ผลิตต่างประเทศหรือผู้ผลิตในประเทศ ซึ่งแสดงรายละเอียดคุณลักษณะรวมทั้งผลการวิเคราะห์คุณภาพกัญชง ที่นำเข้าหรือส่งออก แล้วแต่กรณี
- (3) จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับกัญชง หรือคำเตือน หรือข้อควรระวังการใช้ที่ภาษาหรือหีบห่อบรรจุภัณฑ์ ที่นำเข้าหรือส่งออก
- (4) จัดให้มีการแยกเก็บกัญชง เป็นสัดส่วนจากยาหรือวัตถุอื่น และเก็บในที่ซึ่งมั่นคงแข็งแรง และมีกุญแจใส่ไว้ หรือเครื่องป้องกันอย่างอื่นที่มีสภาพเท่าเทียมกัน
- (5) ในกรณีที่กัญชงสูญหาย เสียหาย หรือถูกทำลายไม่ว่าด้วยเหตุใด ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยมิชักช้า
- (6) ดำเนินการตามแผนการนำเข้า แผนการส่งออก หรือแผนการใช้ประโยชน์ และหากไม่สามารถดำเนินการตามแผนดังกล่าวได้ ให้แจ้งและขอปรับแผนการดำเนินการต่อผู้อนุญาตเพื่อพิจารณาภายใน 30 วันนับแต่วันที่ปรากฏว่าไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้
- (7) จัดให้มีการทำบัญชีรับจ่ายกัญชง ตามที่ได้รับอนุญาต และเสนอรายงานต่อเลขาธิการทราบเป็นรายเดือนและรายปี ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นเดือนหรือสิ้นปี แล้วแต่กรณี บัญชีดังกล่าวให้เก็บรักษาไว้ภายในห้าปีนับแต่วันที่ลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชีและพร้อมที่จะแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทุกเวลาในขณะที่เปิดทำการ
- (8) จัดให้มีระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับเพื่อควบคุมและกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

1.6.4.1 ผู้รับอนุญาตนำเข้ากัญชง ในแต่ละครั้ง จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

- (1) นำเข้ากัญชง ในปริมาณที่ตรงกับที่ระบุไว้ในใบอนุญาตนำเข้ากัญชงในแต่ละครั้ง พร้อมทั้งจัดให้มีผลการตรวจวิเคราะห์ (COA) ที่รับรองว่ามีปริมาณสาร THC ไม่เกินร้อยละ 1.0 โดยน้ำหนัก ของประเทศผู้ส่งออก และยื่นแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ด่าน ออ.
- (2) ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการกักพืช เพื่อควบคุมมิให้ศัตรูพืชที่อยู่ในพืชกัญชงเข้ามาในประเทศไทย และจัดให้มีใบรับรองสุขอนามัยพืช ยื่นแสดง ณ ด่านตรวจพืช
- (3) แนบใบอนุญาตส่งออกกัญชง ซึ่งรับรองโดยหน่วยงานรัฐของประเทศต้นทาง ในกรณีประเทศต้นทางมีการควบคุมกัญชง

1.6.4.2 ผู้รับอนุญาตส่งออกกัญชง ในแต่ละครั้ง จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

- (1) ส่งออกกัญชง ในปริมาณที่ตรงกับที่ระบุไว้ในใบอนุญาตส่งออกกัญชงในแต่ละครั้ง พร้อมทั้งจัดให้มีผลการตรวจวิเคราะห์ (COA) ที่รับรองว่ามีปริมาณสาร THC ไม่เกินร้อยละ 1.0 โดยน้ำหนัก และยื่นแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ด่าน ออ.
- (2) แนบใบอนุญาตนำเข้ากัญชง ซึ่งรับรองโดยหน่วยงานรัฐของประเทศปลายทาง ในกรณีประเทศปลายทางมีการควบคุมกัญชง

1.6.5 ผู้รับอนุญาตจำหน่ายกัญชง จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

(1) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่จำหน่ายที่ได้รับอนุญาต โดยเป็นป้ายที่ทำจากวัสดุถาวร มีขนาดเหมาะสม และมีข้อความเป็นตัวอักษรไทย ระบุว่า เป็นสถานที่จำหน่ายกัญชง แสดงเลขที่ใบอนุญาต ชื่อผู้รับอนุญาต และเวลาสิ้นสุดการอนุญาตตามใบอนุญาต

(2) ดูแลให้มีฉลากและเอกสารกำกับกัญชง หรือคำเตือน หรือข้อควรระวังการใช้ที่ภาษาชนหรือหีบห่อบรรจุภัณฑ์ของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าจัดทำขึ้นมิให้ชำรุดบกพร่อง

(3) ดำเนินการตามแผนการจำหน่าย และหากไม่สามารถดำเนินการตามแผนดังกล่าวได้ ให้แจ้งและขอปรับแผนการดำเนินการต่อผู้อนุญาตเพื่อพิจารณา ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ปรากฏว่าไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้

(4) จัดให้มีสำเนาใบอนุญาตขนส่งพืชกัญชง เช่น ช่อดอก ใบที่ติดกับช่อดอก เป็นต้น ไปพร้อมกับการ แต่สำหรับผลิตภัณฑ์สารสกัดกัญชงที่มี THC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.2 โดยน้ำหนัก หรือยาที่มีกัญชงปรุงผสมอยู่ ไม่ต้องแนบสำเนาใบอนุญาตจำหน่าย

(5) จัดให้มีการแยกเก็บกัญชง เป็นสัดส่วนจากยาหรือวัตถุอื่น และเก็บในที่ซึ่งมั่นคงแข็งแรง และมีกุญแจใส่ไว้ หรือเครื่องป้องกันอย่างอื่นที่มีสภาพเท่าเทียมกัน

(6) ในกรณีที่กัญชงสูญหาย เสียหาย หรือถูกทำลายไม่ว่าด้วยเหตุใด ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยมิชักช้า

(7) จัดให้มีการทำบัญชีรับจ่ายกัญชงตามที่ได้รับอนุญาต และเสนอรายงานต่อเลขาธิการทราบเป็นรายเดือนและรายปี ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นเดือนหรือสิ้นปี แล้วแต่กรณี บัญชีดังกล่าวให้เก็บรักษาไว้ภายในห้าปีนับแต่วันที่ลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชีและพร้อมที่จะแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตลอดเวลาในขณะที่เปิดทำการ

(8) จัดให้มีระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับเพื่อควบคุมและกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

1.6.6 ผู้รับอนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งกัญชง จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

(1) จัดให้มีใบอนุญาตที่สามารถแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อขอตรวจ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

(2) ดูแลให้มีฉลากและเอกสารกำกับกัญชง หรือคำเตือน หรือข้อควรระวังการใช้ที่ภาษาชนหรือหีบห่อบรรจุภัณฑ์ของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าจัดทำขึ้นมิให้ชำรุดบกพร่อง

(3) ดำเนินการตามแผนการใช้ประโยชน์ และหากไม่สามารถดำเนินการตามแผนดังกล่าวได้ ให้แจ้งและขอปรับแผนการดำเนินการต่อผู้อนุญาตเพื่อพิจารณา ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ปรากฏว่าไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้

(4) จัดให้มีการแยกเก็บกัญชง เป็นสัดส่วนจากยาหรือวัตถุอื่น และเก็บในที่ซึ่งมั่นคงแข็งแรง และมีกุญแจใส่ไว้ หรือเครื่องป้องกันอย่างอื่นที่มีสภาพเท่าเทียมกัน

(5) ในกรณีที่กัญชงสูญหาย เสียหาย หรือถูกทำลายไม่ว่าด้วยเหตุใด ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยมิชักช้า

(6) จัดให้มีการทำบัญชีรับจ่ายกัญชง ตามที่ได้รับอนุญาต และเสนอรายงานต่อเลขาธิการทราบเป็นรายเดือนและรายปี ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นเดือนหรือสิ้นปี แล้วแต่กรณี บัญชีดังกล่าวให้เก็บไว้ภายในห้าปีนับแต่วันที่ลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชีและพร้อมที่จะแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตลอดเวลาในขณะที่เปิดทำการ

(7) จัดให้มีระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับเพื่อควบคุมและกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

1.7 ข้อบังคับใช้ตามกฎหมายกระทรวง

1.7.1 เนื้อหาตามบทเฉพาะกาล

ต้องการพัฒนาปรับปรุงสายพันธุ์กัญชงและเน้นการส่งเสริมเศรษฐกิจภายในประเทศก่อน

ตารางที่ 1 ข้อบังคับใช้ตามกฎหมายกระทรวง

ภายใน 5 ปี นับแต่กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับ (ตั้งแต่วันที่ 26/1/2564 ถึง 28/1/2569)	(ตั้งแต่วันที่ 29/1/2569 เป็นต้นไป)
<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่จำเป็นต้องใช้เมล็ดพันธุ์รับรองในการปลูกก็ได้ สำหรับวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ <ul style="list-style-type: none"> - ตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ - ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม - ในทางการแพทย์ ● นำเข้าได้เฉพาะเมล็ดพันธุ์เพื่อนำปลูกเท่านั้น สำหรับวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ <ul style="list-style-type: none"> - ตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ - ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม - ในทางการแพทย์ - ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์ - ในการผลิตเมล็ดพันธุ์รับรอง ● นำเข้ากัญชง ที่ไม่ใช่เมล็ดพันธุ์ เช่น ส่วนของกัญชงที่ไม่สามารถนำไปเพาะพันธุ์ได้ หรือสารสกัดจากกัญชงให้กระทำเฉพาะ <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์ - เพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์ของหน่วยงานรัฐ ● ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ● สามารถใช้หนังสือสำคัญเดิม ต่อไปได้จนกว่าจะหมดอายุ ● สามารถใช้คำขอรับอนุญาต คำขอรับใบแทนหนังสือสำคัญที่ยื่นไว้ก่อนวันที่กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่มีเนื้อความไม่ขัดหรือแย้ง ● สามารถใช้กฎหมายลำดับรอง ที่ออกตามกฎกระทรวงฉบับพ.ศ. 2559 ได้อีก 30 วัน เท่าที่มีเนื้อความไม่ขัดหรือแย้ง 	<ul style="list-style-type: none"> ● กรณีที่ต้องใช้เมล็ดพันธุ์รับรองในการปลูก สำหรับวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ <ul style="list-style-type: none"> - ตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ - ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม - ในทางการแพทย์ - ผลิตเมล็ดพันธุ์รับรอง ● กรณีที่ไม่จำเป็นต้องใช้เมล็ดพันธุ์รับรองในการปลูกก็ได้ สำหรับวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ <ul style="list-style-type: none"> - จากเส้นใยตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิต และใช้ในครอบครัวเท่านั้น - ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์ ● นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองได้ในทุกวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาขอสรุปรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการรับคำขออนุญาต และการตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐานประกอบคำขออนุญาต ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงไว้ ตามตารางที่ 2 ตารางที่ 3 และรูปภาพที่ 8 ดังนี้

1. ขั้นตอนการรับคำขออนุญาต
ตารางที่ 2 ขั้นตอนการขออนุญาต

ลำดับที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รายละเอียด
กรณีการผลิต จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งกัญชง (Hemp)		
1	<p>การยื่นคำขอ</p> <p>เขตกรุงเทพมหานคร</p> <ul style="list-style-type: none"> ยื่นที่ กองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา <p>เขตต่างจังหวัด</p> <ul style="list-style-type: none"> ยื่นที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ณ ห้องที่ที่สถานที่ผลิต จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งกัญชง ตั้งอยู่ 	<ol style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของคำขอรับใบอนุญาต เพื่อแสดงการอนุญาตพร้อมทั้งเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่สั่งให้แก้ไขคำขอรับใบอนุญาตหรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม
2	<p>การชำระค่าใช้จ่าย</p> <p>อัตราค่าใช้จ่ายในกระบวนการพิจารณาอนุญาต เป็นไปตามประกาศกระทรวง สธ. เรื่องค่าใช้จ่าย ที่จะจัดเก็บจากผู้ยื่นคำขอในกระบวนการพิจารณาอนุญาตผลิตภัณฑ์ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2564</p>	<ul style="list-style-type: none"> ไม่จัดเก็บค่าใช้จ่ายใด ๆ ตามบัญชีที่แนบท้ายกรณีภาคเอกชน (นิติบุคคล) คิดค่าใช้จ่าย ค่าคำขอใหม่ ค่าขอละ 500 บาท ค่าคำขอต่ออายุ ค่าขอละ 300 บาท ค่าตรวจสถานประกอบการเกี่ยวกับกัญชง ตามอัตราแบบขึ้นบันได (กรณีขอใหม่เท่านั้น) ค่าใบอนุญาต ฉบับละ 1,000 บาท
3	<p>การพิจารณาอนุญาต</p> <p>3.1 กรณีผลิตกัญชง : ใช้เวลาพิจารณาทั้งสิ้น 135 วัน (120 วัน* + 15 วัน**)</p> <p>*ระยะเวลาตั้งแต่เจ้าหน้าที่รับคำขอ เมื่อเอกสารครบถ้วน ถูกต้อง จนถึงเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ</p> <p>** ระยะเวลาตั้งแต่มีมติจากคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ จนถึงเสนอต่อผู้อนุญาตพิจารณา และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตทราบ</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> เขตกรุงเทพมหานคร เขตต่างจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> เสนอคำขออนุญาตต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตและควบคุมการปลูก นำเข้า หรือส่งออก กัญชาหรือกัญชง (HEMP) เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษต่อไป เสนอคำขออนุญาตต่อคณะกรรมการจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ เกษตรจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ส. ภาคที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ และให้นายแพทย์ สสจ. เป็นกรรมการและเลขานุการ จากนั้นจะเสนอคำขออนุญาตพร้อมด้วยความเห็นมายังสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

	3.2 กรณีจำหน่ายกัญชง : ใช้เวลาพิจารณาทั้งสิ้น 45 วัน โดยนับระยะเวลาตั้งแต่เจ้าหน้าที่รับคำขอ เมื่อเอกสารครบถ้วน ถูกต้อง จนถึงเสนอต่อผู้อนุญาตพิจารณาอนุญาต	
	<ul style="list-style-type: none"> • เขตกรุงเทพมหานคร • เขตต่างจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> • เสนอคำขออนุญาตต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตและควบคุมการปลูก นำเข้า หรือส่งออก กัญชาหรือกัญชง (HEMP) เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษต่อไป • เสนอคำขออนุญาตต่อคณะกรรมการจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ เกษตรจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ส. ภาคที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ และให้นายแพทย์ สสจ. เป็นกรรมการและเลขานุการ จากนั้นจะเสนอคำขออนุญาตพร้อมด้วยความเห็นมายังสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
	• เขตกรุงเทพมหานคร	• เสนอคำขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่ อย. และเลขาธิการ อย. พิจารณาอนุญาต
	• เขตต่างจังหวัด	• เสนอคำขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่ สสจ. และผู้ว่าราชการจังหวัด พิจารณาอนุญาต
กรณีการนำเข้า หรือส่งออกซึ่งกัญชง (Hemp)		
1	การยื่นคำขอ • ยื่นที่ กองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	1. เจ้าหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของคำขอรับใบอนุญาต เพื่อแสดงการอนุญาตพร้อมทั้งเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง 2. เจ้าหน้าที่สั่งให้แก้ไขคำขอรับใบอนุญาตหรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม
2	การชำระค่าใช้จ่าย อัตราค่าใช้จ่ายในกระบวนการพิจารณาอนุญาต เป็นไปตามประกาศกระทรวง สธ. เรื่องค่าใช้จ่าย ที่จะจัดเก็บจากผู้ยื่นคำขอในกระบวนการพิจารณาอนุญาตผลิตภัณฑ์ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2560	<ul style="list-style-type: none"> • ค่าคำขอใหม่ ค่าขอละ 500 บาท • ค่าคำขอต่ออายุ ค่าขอละ 300 บาท • ค่าตรวจสถานประกอบการเกี่ยวกับกัญชง ครั้งละ 20,000 บาท (กรณีขอใหม่เท่านั้น) • ค่าคำขอนำเข้าหรือส่งออกกัญชง แต่ละครั้ง ค่าขอละ 500 บาท

3	<p>การพิจารณาอนุญาตนำเข้าหรือส่งออก : ใช้เวลาพิจารณาทั้งสิ้น 75 วัน (60 วัน* + 15 วัน**)</p> <p>*ระยะเวลาตั้งแต่เจ้าหน้าที่รับคำขอ เมื่อเอกสารครบถ้วน ถูกต้อง จนถึงเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ</p> <p>** ระยะเวลาตั้งแต่มีมติจากคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ จนถึงเสนอต่อผู้อนุญาตพิจารณา และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตทราบ</p> <p>การพิจารณาอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกแต่ละครั้ง : ใช้เวลาพิจารณาทั้งสิ้น 30 วัน</p> <p>โดยนับระยะเวลาตั้งแต่เจ้าหน้าที่รับคำขอ เมื่อเอกสารครบถ้วน ถูกต้อง จนถึงเสนอต่อผู้อนุญาตพิจารณาอนุญาต</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> • เสนอคำขออนุญาตต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตและควบคุมการปลูก นำเข้า หรือส่งออก กัญชา หรือกัญชง (HEMP) เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษต่อไป
	การนำเข้าแต่ละครั้ง	<ul style="list-style-type: none"> • เสนอคำขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่ อย. และเลขาธิการ อย. พิจารณาอนุญาต
กรณีขอรับใบแทนใบอนุญาตเกี่ยวกับกัญชง (Hemp)		
1	<p>การยื่นคำขอ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ยื่นคำขอที่เกี่ยวกับการดำเนินการขอรับใบอนุญาตในกิจกรรมนั้น ๆ • ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือลบล้างในสาระสำคัญ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เจ้าหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของคำขอรับใบอนุญาตเพื่อแสดงการอนุญาตพร้อมทั้งเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง 2. เจ้าหน้าที่สั่งให้แก้ไขคำขอรับใบอนุญาตหรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม
2	การพิจารณาอนุญาต	เสนอคำขออนุญาตต่อผู้อนุญาต และผู้อนุญาตออกใบแทนใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอตามแบบใบอนุญาตเดิม โดยให้ระบุข้อความว่า “ใบแทน” กำกับไว้ที่ด้านหน้าใบแทนใบอนุญาตด้วย

2. การตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐานประกอบคำขออนุญาต

เอกสารหรือหลักฐานที่ต้องใช้ ในทุกวัตถุประสงค์	
1.	เอกสารที่กำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นขออนุญาต
1.1	เลขประจำตัวประชาชน (กรณีเป็นบุคคลธรรมดา)
1.2	ชื่อและเลขทะเบียนนิติบุคคล (กรณีเป็นนิติบุคคล)
1.3	หนังสือแสดงว่าผู้ขออนุญาตเป็นผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้มีอำนาจทำการแทน (กรณีเป็นนิติบุคคล)
1.4	สำเนาใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (กรณีเป็นวิสาหกิจชุมชน)
2.	แผนที่แสดงที่ตั้งและพิกัดของสถานที่ รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานแสดงลักษณะของสถานที่
3.	รายละเอียดของแผนการดำเนินการ (ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย ใช้ประโยชน์) และมาตรการรักษาความปลอดภัยเพื่อป้องกันมิให้นำไปใช้ในทางที่ผิด

เอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติม ในบางวัตถุประสงค์	
กรณีการปลูกกัญชง	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำเนาหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือหนังสือแสดงสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือหนังสืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ที่เป็นพื้นที่ปลูก 2. หนังสือให้ความยินยอมจากผู้ให้เช่าหรือผู้ให้ใช้ที่ดิน (กรณีขอเช่าหรือขอใช้ที่ดินของบุคคลอื่นในการปลูก ทั้งนี้ต้องดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย) 3. แผนที่แสดงที่ตั้งสถานที่ปลูกและเส้นทางการเข้าถึงสถานที่ปลูก ที่ระบุลำดับพื้นที่ปลูกเรียงตามลำดับในคำขออนุญาต ค่าพิกัดแปลงปลูกขนาดแปลงปลูก และสถานที่ใกล้เคียง 4. แบบแปลนอาคารหรือโรงเรือน และภาพถ่ายบริเวณภายนอกรวมถึงภายในอาคารหรือโรงเรือน (กรณีปลูกในอาคารหรือโรงเรือน) หรือ ภาพถ่ายแปลงปลูก และบริเวณโดยรอบ (กรณีปลูกกลางแจ้ง) 5. แผนการผลิต 6. แผนการใช้ประโยชน์ 7. มาตรการรักษาความปลอดภัย และวิธีการทำลายส่วนของกัญชงที่เหลือการใช้ประโยชน์
กรณีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการศึกษาวิจัยที่มีรูปแบบตามหลักวิชาการ และสอดคล้องกับคำขออนุญาต โดยผู้ศึกษาวิจัยต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับโครงการศึกษาวิจัย ทั้งนี้หากผู้ร่วมศึกษาวิจัยเป็นผู้ที่อยู่ในสังกัดหน่วยงานอื่น ต้นสังกัดต้องมีเอกสารแสดงการรับทราบ 2. เอกสารหรือหลักฐานแสดงผลการตรวจวิเคราะห์เพื่อหาปริมาณสารเตตราไฮโดรแคนนาบินอล (tetrahydrocannabinol) ในกัญชง 3. หลักฐานการผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (กรณีการศึกษาวิจัยในมนุษย์) 4. ใบอนุญาตใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ (กรณีการศึกษาวิจัยที่ใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์) <p>[หมายเหตุ: การรับรองคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เป็นไปตามที่เลขาธิการกำหนด]</p>
เอกสารหรือหลักฐานที่ต้องยื่นเพื่อขออนุญาตนำเข้าหรือส่งออกในแต่ละครั้ง	
<ol style="list-style-type: none"> 1. กรณีนำเข้า : แนบเอกสารซึ่งระบุชื่อ จำนวนหรือปริมาณ specification ของกัญชง ชื่อและที่ตั้งของสถานที่ทำการของผู้ผลิตหรือผู้ส่งกัญชง (Hemp) นั้น เข้ามาในประเทศไทย รวมถึงวิธีการในการนำเข้า 2. กรณีส่งออก : แนบเอกสารซึ่งระบุชื่อ จำนวนหรือปริมาณ specification ของกัญชง ชื่อและที่ตั้งของสถานที่ทำการของผู้นำกัญชง (Hemp) นั้น เข้าประเทศผู้รับ รวมถึงวิธีการในการส่งออก 	

ขั้นตอนการพิจารณาออกใบอนุญาต ผลิต (ปลูก) ของกัญชง

รับคำขออนุญาต

- **ในเขตต่างจังหวัด** ให้ยื่นที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ณ ท้องที่ที่สถานที่ผลิตกัญชง ตั้งอยู่
- **ในเขตกรุงเทพมหานคร** ให้ยื่นที่กองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบคำขออนุญาตและเอกสารหลักฐานว่าถูกต้องและครบถ้วน

และลงนามผู้ตรวจสอบคำขอและวันที่รับในแบบคำขออนุญาต

หมายเหตุ; คั้นคำขออนุญาต หากไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วน หากผู้ขออนุญาตไม่แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบด้วย

ตรวจสอบพื้นที่ก่อนการอนุญาต

- **ในเขตต่างจังหวัด** เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) ตรวจสอบพื้นที่ปลูกกัญชง นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเสนอคำขอรับอนุญาตและผลการตรวจสอบพื้นที่ ต่อคณะกรรมการจังหวัด เพื่อพิจารณาแล้วจัดทำความเห็นประกอบคำขอฯ ส่งมายัง อย.
- **ในเขตกรุงเทพมหานคร** เจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จะดำเนินการตรวจสอบพื้นที่ปลูก และนำเสนอผลการตรวจเข้าประชุมคณะกรรมการฯ

หมายเหตุ; คณะกรรมการจังหวัด ตามกฎกระทรวงข้อ ๑๓ (๒) ประกอบไปด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ เกษตรจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ส. ภาคที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ และนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

พิจารณาออกใบอนุญาต

- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา นำคำขอรับอนุญาต/ผลการตรวจสอบสถานที่/ ความเห็นของคณะกรรมการจังหวัด เสนอคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณากลับกรอง/เสนอความเห็น
- นำความเห็นและการพิจารณาของคณะกรรมการฯ (แล้วแต่กรณี) เสนอเข้าประชุมคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาพิจารณาอนุญาต/ออกใบอนุญาต

วันที่ 29 มกราคม 2564 ได้เปิดให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน วิชากิจชุมชน เกษตรกร สามารถปลูกกัญชงได้ และนำกัญชงไปใช้ประโยชน์ตามแผนการผลิต แผนการใช้ประโยชน์ตามที่ยื่นขอรับอนุญาต ซึ่งสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชงต้องผ่านการตรวจสอบจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และสถานที่เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันมิให้กัญชงรั่วไหลออกนอกระบบการควบคุม ดังนั้น ผู้จัดทำจึงได้จัดทำคู่มือสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการตรวจประเมินสถานที่ก่อน การให้อนุญาตต่อไป

โดยก่อนที่จะมีการอนุญาตตามวัตถุประสงค์ประเภทต่าง ๆ ให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการตรวจสอบสถานที่ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) กรณีสถานที่ตั้งอยู่ใน เขตกรุงเทพมหานคร

พนักงานเจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่ กองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ให้ดำเนินการตรวจสอบสถานที่ ตามหลักเกณฑ์ประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564

(ข) กรณีสถานที่ตั้งอยู่ในท้องจังหวัดอื่น

1) พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) หรือชุดปฏิบัติการกัญชง ดำเนินการตรวจสอบสถานที่ ตามหลักเกณฑ์ประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564

2) หลังจากตรวจสอบแล้ว ส่งเรื่องให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด (เลขานุการ และกรรมการ คณะกรรมการจังหวัด) เพื่อเสนอคำขอรับอนุญาต และผลการตรวจสอบสถานที่ ต่อคณะกรรมการจังหวัด จากนั้นจัดทำความเห็นประกอบคำขอฯ ส่งมายังสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา การตรวจสอบสถานที่ก่อนได้รับอนุญาตให้ผลิตซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง โดยเป็นการผลิต (ปลูก) ตามวัตถุประสงค์ประเภทต่าง ๆ พนักงานเจ้าหน้าที่จำเป็นต้องตรวจสอบสถานที่ ที่ขอรับอนุญาต และจัดเตรียมพื้นที่ปลูกกัญชง (Hemp) ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564

สำหรับการตรวจสอบสถานที่ก่อนได้รับอนุญาตให้ผลิตซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง โดยเป็นการผลิต (ที่มีใช้การปลูก) เช่น สกัด แปรรูป ผลิตผลิตภัณฑ์ พนักงานเจ้าหน้าที่ จำเป็นต้องตรวจสอบสถานที่ที่ขอรับอนุญาต ตามแบบฟอร์มตรวจสอบสถานที่ (ตามแบบภาคผนวก ก) และจัดเตรียมพื้นที่ ให้เป็นไปตามแนวทางข้อกำหนดสถานที่ขออนุญาตผลิต (ที่มีใช้การปลูก) ยาเสพติดให้โทษ ในประเภท 5 เฉพาะกัญชง (เพื่อประโยชน์เชิงพาณิชย์) และหลักเกณฑ์การพิจารณาผลการตรวจสอบสถานที่

2.กฎหมายลำดับรองที่ออกตามกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2563 ประกอบด้วย

(1) การปรุงยาหรือผลิตยาเฉพาะตำรับยาที่เสพได้ : เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ที่มีกัญชง (Hemp) ปรุงผสมอยู่ ที่ให้เสพเพื่อรักษาโรคหรือการศึกษาวิจัยได้ พ.ศ. 2564

(2) การกำหนดลักษณะกัญชง : เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดลักษณะกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2562

(3) การกำหนดเมล็ดพันธุ์กัญชงเป็นเมล็ดพันธุ์รับรอง : เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดเมล็ดพันธุ์เฮมพ์เป็นเมล็ดพันธุ์รับรองตามกฎหมายกระทรวงการอนุญาตและการอนุญาตผลิต จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะเฮมพ์ พ.ศ. 2559 พ.ศ. 2562

(4) ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ : เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์เพื่อหาปริมาณสารเตตราไฮโดรแคนนาบินอล(Tetrahydrocannabinol,THC) ในกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564

(5) การตรวจวิเคราะห์หาปริมาณสาร THC สาร CBD หรือสารประกอบอื่นในกัญชง : เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจวิเคราะห์เพื่อหาปริมาณสารเตตราไฮโดรแคนนาบินอล (Tetrahydrocannabinol, THC) สารแคนนาบิไดออล (Cannabidiol, CBD) หรือสารประกอบอื่นในกัญชง (Hemp) และตรวจวิเคราะห์ตำรับยาที่มีกัญชง (Hemp) ประชุมอยู่ พ.ศ. 2564

(6) การจัดเตรียมสถานที่และควบคุมการปลูก : เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564

(7) การกำหนดข้อความบนฉลากและเอกสารกำกับกัญชง : เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดฉลากที่ภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อบรรจุกัญชงและสารสกัดของกัญชงที่เป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ที่ผลิต นำเข้า หรือส่งออก พ.ศ. 2564 และประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดฉลากและเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์ตำรับยาที่มีกัญชง (Hemp) ประชุมอยู่ ที่เป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ที่ผลิต นำเข้า ส่งออก พ.ศ. 2564

(8) การจัดทำบัญชีรับจ่ายและรายงานกัญชง (Hemp) ตามที่ได้รับอนุญาต : เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดแบบการจัดทำบัญชีรับจ่ายและรายงานเกี่ยวกับการผลิต การนำเข้า การส่งออก การจำหน่าย หรือการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชาและกัญชง พ.ศ. 2564

(9) การดำเนินการอื่นเมื่อตรวจพบว่าปริมาณสาร THC เกินร้อยละ 1.0 : เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง การดำเนินการกับยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง (Hemp) กรณีที่มีสารเตตราไฮโดรแคนนาบินอล (Tetrahydrocannabinol, THC) เกินปริมาณที่กำหนด พ.ศ. 2564

(10) การกำหนดแบบติดตามประเมินประสิทธิผลและความปลอดภัย และรายงาน ADR : เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง แบบและวิธีการติดตามประสิทธิผลและความปลอดภัย และรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการใช้ตำรับยาที่มีกัญชง (Hemp) ประชุมอยู่ พ.ศ. 2564

(11) การดำเนินการผลิตตำรับยาที่มีกัญชงประชุมอยู่ : เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการดำเนินการผลิตตำรับยาที่มีกัญชง (Hemp) ประชุมอยู่ พ.ศ. 2564

(12) คำขอ ใบอนุญาต และใบแทนใบอนุญาต : เป็นไปตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง กำหนดแบบคำขอ ใบอนุญาต และใบแทนใบอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564

(13) การขอปรับแผนการดำเนินการ : เป็นไปตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอปรับแผนการผลิต การนำเข้า การส่งออก การจำหน่าย หรือการใช้ประโยชน์กัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564

(14) การรับรองคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ : เป็นไปตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง รายชื่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ที่พิจารณาโครงการวิจัยทางคลินิกเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564

การพิจารณาตรวจสอบพื้นที่ผลิตกัญชงโดยการปลูก

ประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบสถานที่สำหรับผู้ขอรับอนุญาตผลิต (ปลูก) ในการจัดเตรียมสถานที่ การรักษาความปลอดภัย การควบคุมการปลูก เพื่อดำเนินการปลูกกัญชงภายใต้การควบคุมและป้องกันที่เหมาะสม มิให้กัญชงเกิดการรั่วไหลออกสู่นอกระบบ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการทั้งหมด 3 หัวข้อ คือ 1) รูปแบบการดำเนินการปลูก 2) การจัดเตรียมพื้นที่ปลูก และ 3) มาตรการรักษาความปลอดภัย เมื่อดำเนินการตรวจสอบเสร็จพนักงานเจ้าหน้าที่จะทำบันทึกสรุปผลตรวจสอบในบันทึกการตรวจสอบสถานที่ก่อนขอรับอนุญาตผลิตซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ เฉพาะกัญชง (Hemp) เพื่อเสนอผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตต่อไป (ตามภาคผนวก ง)

หัวข้อที่ 1) รูปแบบการดำเนินการปลูก

ทั้งนี้ตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 สามารถดำเนินการปลูกกัญชง มี 3 รูปแบบ คือ

(1) การปลูกในระบบปิด (Indoor) คือ การเพาะปลูกกัญชง (Hemp) ในสถานที่ปิดที่มีการควบคุมสภาพแวดล้อมในการเพาะปลูก เช่น แสง อุณหภูมิ ความชื้น การหมุนเวียนของอากาศ ปริมาณก๊าซออกซิเจน และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

(2) การปลูกในระบบกึ่งเปิด (Greenhouse) คือ การเพาะปลูกกัญชง (Hemp) ในโรงเรือนโดยใช้แสงจากธรรมชาติ หรือแสงจากหลอดไฟเทียม และอาจมีควบคุมสภาพแวดล้อมในการเพาะปลูกอื่น ๆ ร่วมด้วย

(3) การปลูกในระบบเปิด (Outdoor) คือ การเพาะปลูกกัญชง (Hemp) ในสถานที่ปลูกแบบแปลงปลูกกลางแจ้ง

รายละเอียดที่ต้องตรวจสอบ

- พนักงานเจ้าหน้าที่ให้ตรวจสอบรูปแบบการปลูกว่าเป็นไปตามคำขอรับอนุญาตหรือไม่
- ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการปลูก การเลือกรูปแบบการปลูกควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การปลูก เช่น กรณีการปลูกกัญชงนำช่อดอกไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ควรใช้รูปแบบการปลูกที่มีการควบคุมคุณภาพและปริมาณสารสำคัญในช่อดอก มีระบบป้องกันแมลงศัตรูพืช โรคพืช และมีวิธีการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการปนเปื้อนทางสายพันธุ์

หัวข้อที่ 2) การจัดเตรียมพื้นที่ปลูก

ในหัวข้อดังกล่าวเป็นการพิจารณาว่าสถานที่ปลูกกัญชงมีแบบแปลนสถานที่ปลูก แผนที่แสดงที่ตั้ง เส้นทางการเข้าถึงพื้นที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแบบแปลนพื้นที่ แผนที่ที่ตั้ง เส้นทางการเข้าถึง

พื้นที่ หากพบว่าข้อมูลการเข้าถึงพื้นที่ โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ รายละเอียดที่ต้องตรวจสอบตามตารางด้านล่าง โดยมีรายละเอียด การจัดเตรียมพื้นที่ปลูก ต้องระบุแผนที่แสดงที่ตั้งและพิกัดของสถานที่ และสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง แสดงแผนที่ซึ่งระบุเส้นทางการเข้าถึงได้อย่างสะดวกต่อการเข้าถึงพื้นที่ปลูก รวมถึงแบบแปลนสถานที่ปลูก

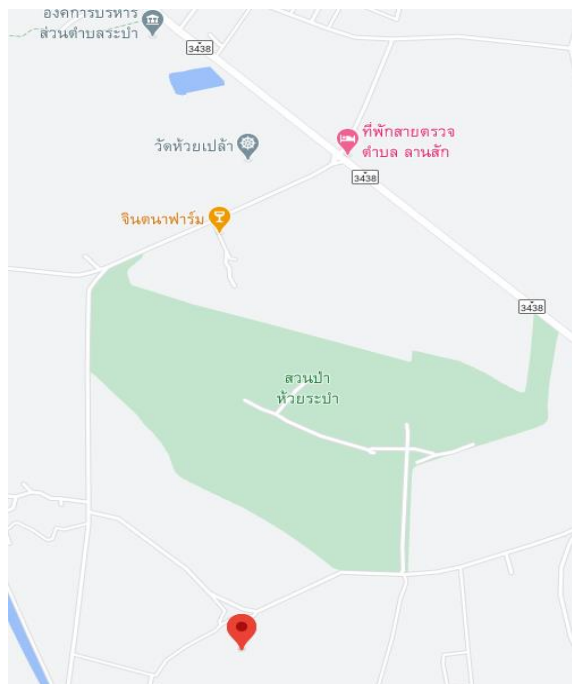
ทั้งนี้ ประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษได้กำหนดให้ผู้ขอรับอนุญาตจัดเตรียมพื้นที่การปลูก และข้อกำหนดด้านการรักษาความปลอดภัย โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้จัดทำคู่มือสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบแต่ละหัวข้อ ดังนี้

1. การจัดเตรียมพื้นที่ปลูก

(1) พื้นที่ปลูก ต้องระบุแผนที่แสดงที่ตั้งและพิกัดของสถานที่ และสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง แสดงแผนที่ซึ่งระบุเส้นทางการเข้าถึงได้อย่างสะดวกต่อการเข้าถึงพื้นที่ปลูก

รายละเอียดที่ต้องตรวจสอบ

- ต้องตรวจสอบสถานที่ปลูกกัญชง ว่ามีเลขที่ที่ตั้งและที่อยู่ชัดเจน หรือไม่ เลขที่ตั้งหมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัดอะไร โดยข้อมูลต้องถูกต้องตามใบคำขอรับอนุญาต
- ให้ตรวจสอบแผนที่ หรือ เส้นทางการเข้าถึงจากรายละเอียดที่แนบมาในใบคำขอรับอนุญาตว่ามีเส้นทางการเข้าถึงเป็นไปตามแผนที่ดังกล่าวหรือไม่
- กรณีผู้ขอรับอนุญาต แสดงข้อมูลแผนที่เป็น Google map ก็สามารถใช้ประกอบการพิจารณาได้ และสิ่งปลูกสร้าง หรือสถานที่ ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่ปลูก
- พิกัดสถานที่ต้องถูกต้องตามพิกัดทางภูมิศาสตร์ โดยให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบพิกัดตามระบบภูมิศาสตร์ Latitude และ Longitude ซึ่งอนุโลมให้ตัวเลขท้าย คลาดเคลื่อนได้บ้าง แต่ตัวเลขตำแหน่งแรก ต้องถูกต้องตรงกัน

ภาพที่ 9 ตัวอย่างเส้นทางการเข้าถึงสถานที่เพาะปลูกกัญชง

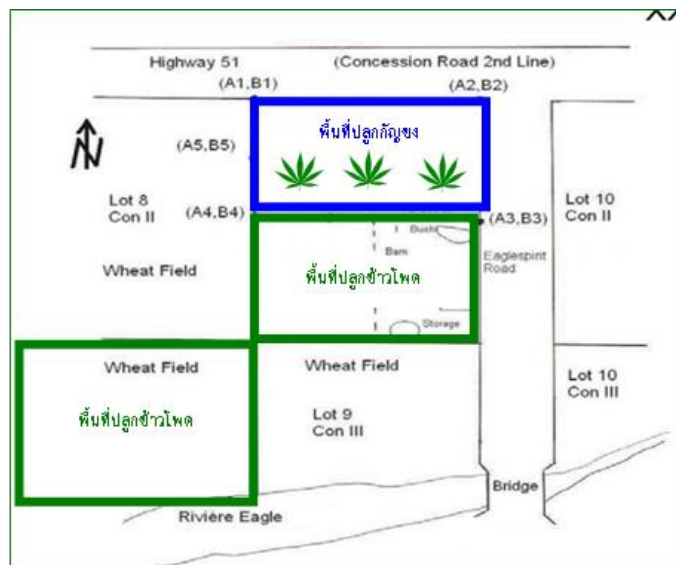
(2) พื้นที่ปลูก ต้องจัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปลูกที่เห็นได้ชัด กำหนดบริเวณพื้นที่ปลูกที่ชัดเจน พื้นที่ปลูกต้องแยกจากการปลูกพืชชนิดอื่นเป็นสัดส่วนชัดเจน

รายละเอียดที่ต้องตรวจสอบ

- ให้ตรวจสอบแบบแปลนสถานที่ แนวเขตพื้นที่ปลูก โดยให้ตรวจสอบจากแปลนสถานที่ ที่ผู้ขอรับอนุญาตยื่นมาพร้อมใบคำขอรับอนุญาต พื้นที่ปลูกต้องปลูกกัญชงต้องไม่ปลูกพืชชนิดอื่นในแปลงปลูก

- ตรวจสอบรายละเอียด พื้นที่ที่ใกล้เคียงว่ามีการปลูกพืชชนิดอื่นอื่นไม่ ปะปนกับแปลงที่ต้องการปลูกกัญชงหรือไม่ หรือมีการเตรียมพื้นที่พร้อมสำหรับการปลูกหรือไม่

- รายละเอียดแนวเขตพื้นที่ปลูก สามารถใช้เป็นการแบ่งเขตแนวดินกัน

ภาพที่ 10 แนวพื้นที่ปลูกต้องจัดให้มีพื้นที่ปลูกที่ชัดเจน

(3) สำหรับกรณีปลูกในระบบปิดหรือการปลูกในระบบกึ่งเปิด ให้แสดงแบบแปลนพื้นที่ปลูก และภาพถ่ายบริเวณภายนอกกรรมถึงบริเวณภายในอาคารหรือโรงเรือน สำหรับกรณีปลูกในระบบเปิดให้แสดงแบบแปลนพื้นที่ปลูก ภาพถ่ายแปลงปลูกและบริเวณโดยรอบ

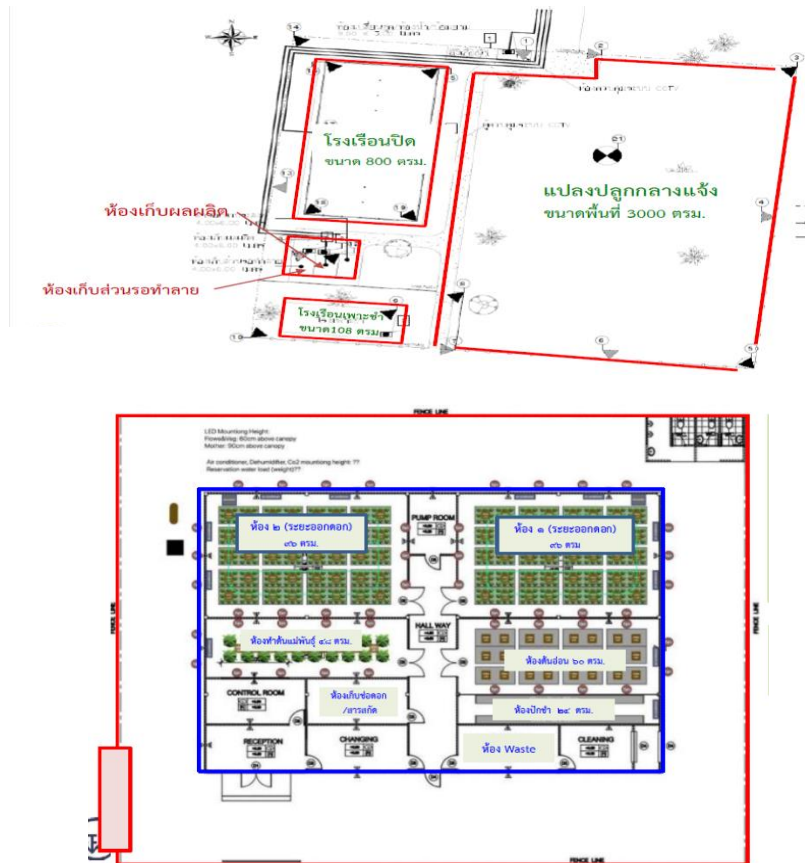
รายละเอียดที่ต้องตรวจสอบ

- ให้ตรวจสอบแบบแปลนสถานที่ว่าเป็นการปลูกในรูปแบบใด และมีแบบแปลนสถานที่สอดคล้องกับพื้นที่ปลูกจริงหรือไม่ และให้คำแนะนำเพิ่มเติมในรูปแบบการปลูก

- ข้อเสนอแนะ รูปแบบการปลูกกัญชง ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การปลูก เช่น กรณีการปลูก กัญชงนำช่อดอกไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ ควรใช้รูปแบบการปลูกที่มีการควบคุมคุณภาพ และปริมาณสารสำคัญในช่อดอก มีระบบป้องกันแมลงศัตรูพืช โรคพืช

- การปลูกกัญชงเพื่อใช้ประโยชน์จากเส้นใย ช่อดอก เมล็ด ในพื้นที่เดียวกันควรมีวิธีการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการปนเปื้อนทางสายพันธุ์ เช่น การเว้นระยะห่าง หรือการปลูกคนละช่วงเวลา

- ภาพตัวอย่าง แบบแปลนสถานที่ในการปลูกกัญชง แบบ Outdoor cultivation และพื้นที่การปลูกแบบโรงเรือน โดยมีการจัดทำห้องเก็บผลผลิต ห้องเก็บส่วนรอกทำลายเพิ่มเติม

ภาพที่ 11 แบบแปลนสถานที่ในการปลูกกัญชง Indoor cultivation

วิธีการตรวจสอบพิกัดสถานที่ (GPS)

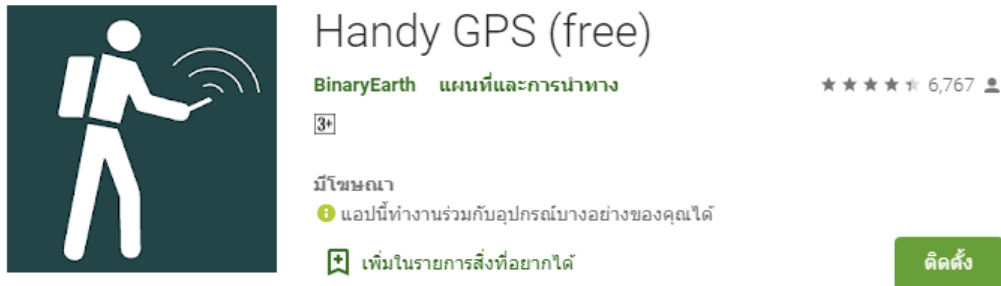
ให้ตรวจสอบพิกัดทางภูมิศาสตร์ของสถานที่ รายละเอียดการตรวจสอบ คือ ให้ตรวจสอบพิกัดทางภูมิศาสตร์ (GPS) ของพื้นที่เพาะปลูกกัญชง (Hemp) ว่ามีความสอดคล้องกับใบคำขอรับอนุญาตหรือไม่ โดยใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ หรือ แอปพลิเคชันในการวัดค่าพิกัด เช่น Handy GPS เป็นแอปพลิเคชันที่สามารถวัดค่าพิกัดสถานที่ได้ใกล้เคียงกับเครื่องมือที่มีมาตรฐานมีค่าใกล้เคียงกัน

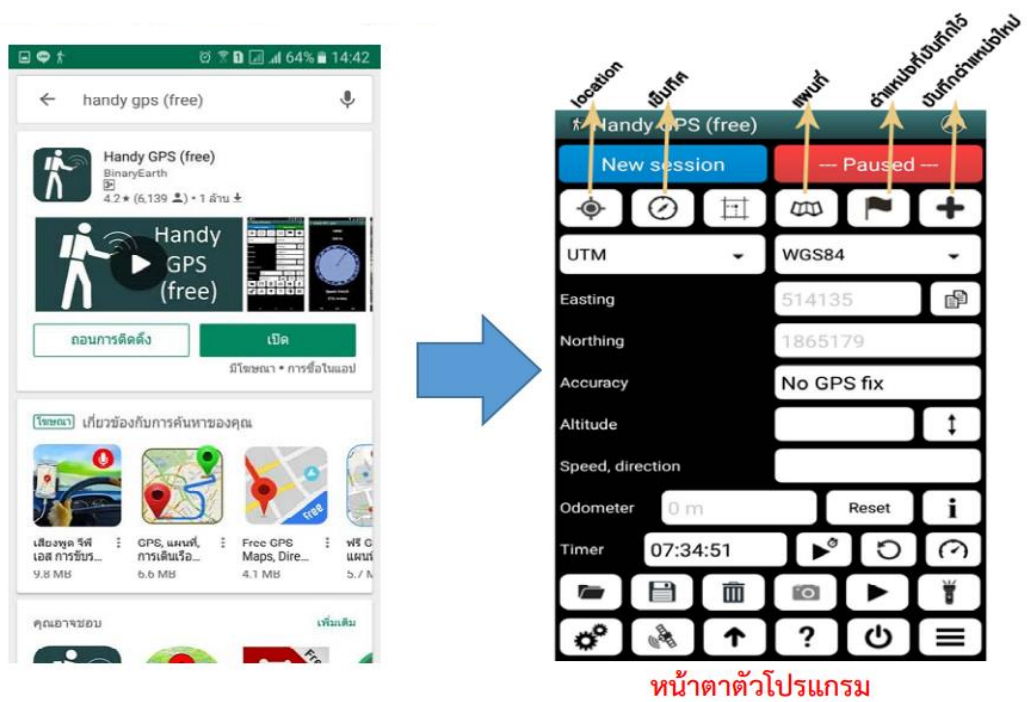
ภาพที่ 12 ภาพตัวอย่างแอปพลิเคชันในการวัดค่าพิกัด

ขั้นตอนการติดตั้งแอปพลิเคชัน Handy GPS

1. ดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน ที่ Play store และ Apple store (ไม่มีค่าใช้จ่าย)

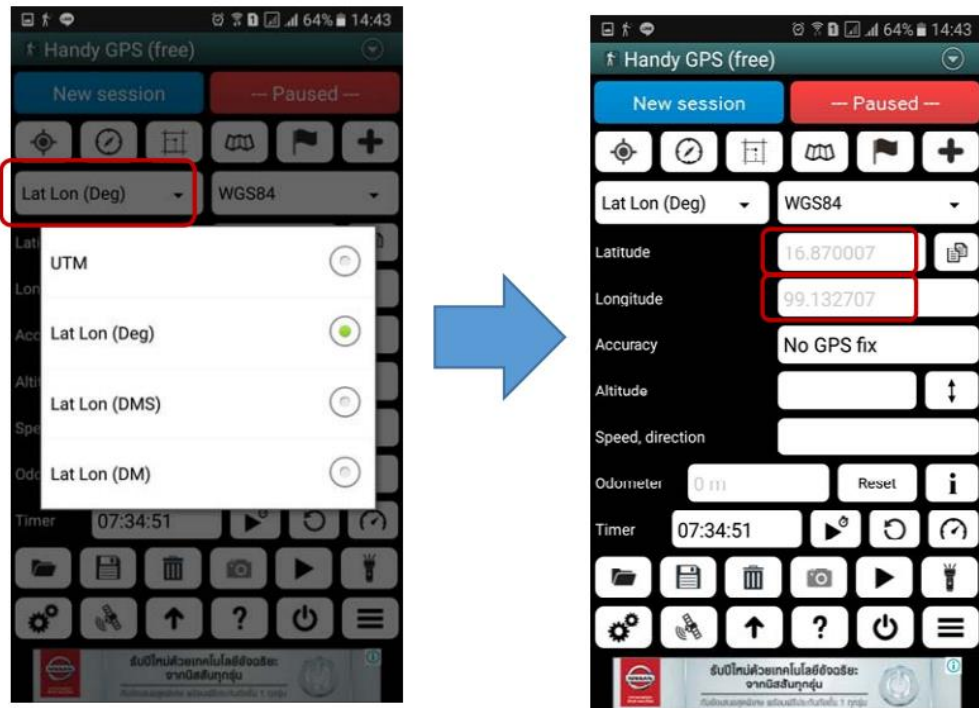

2. เมื่อติดตั้งเสร็จ App จะให้เปิดใช้งานตามรูปภาพ

ภาพที่ 13 ขั้นตอนการติดตั้ง Application

3. ให้ตั้งค่าระบบพิกัด ให้ตรงกับระบบในใบคำขอ ว่าเป็นระบบใด UTM /Lat Lon แล้วพิกัดในระบบจะขึ้นตามตัวอย่างภาพด้านขวามือ

2. ข้อกำหนดด้านการรักษาความปลอดภัย

(1) กรณีการปลูกเพื่อการใช้ประโยชน์จาก เส้นใย ตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตและใช้ในครอบครัว โดยมีพื้นที่ปลูกได้ครอบครัวละไม่เกินหนึ่งไร่

รายละเอียดที่ต้องตรวจสอบ

- ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบต้องตรวจสอบดูรายละเอียดเอกสาร เรื่อง มาตรการรักษาความปลอดภัย สถานที่เก็บรักษากัญชงเพื่อป้องกันการสูญหาย หรือเสียหาย

- ตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูก ต้องมีขนาดไม่เกิน 1 ไร่ (ตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง) **หมายเหตุ** ในการปลูกวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์จากเส้นใย ไม่ได้กำหนด เรื่องของรั้วหรือระบบกล้องวงจรปิด และเครื่องสแกนลายนิ้วมือ

(2) กรณีการปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จาก ใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก เพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม หรือวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์

รายละเอียดที่ต้องตรวจสอบ

- ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบต้องตรวจสอบดูรายละเอียดเอกสาร เรื่อง มาตรการรักษาความปลอดภัย สถานที่เก็บรักษากัญชงเพื่อป้องกันการสูญหาย หรือเสียหาย

- ตรวจสอบสถานที่หรืออุปกรณ์ เช่น ตู้เก็บ หรือกล่องเก็บที่มีระบบกุญแจล็อก ที่ใช้ในการเก็บกัญชง (เมล็ดพันธุ์ ช่อดอก หรือส่วนอื่น ๆ)

- พนักงานเจ้าหน้าที่ **จำเป็น** ต้องตรวจสอบพื้นที่ปลูกกล้วยงว่า มีพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในเขตชุมชน เช่น ในหมู่บ้าน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา หรือไม่ ถ้ามีสถานที่ปลูกควรมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูเข้าออกพื้นที่เท่าที่จำเป็น

(3) กรณีการปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จาก เมล็ด และช่อดอก เพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์ หรืออุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์ หรือวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์วิจัยหรือปรับปรุงพันธุ์

รายละเอียดที่ต้องตรวจสอบ

- ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบต้องตรวจสอบดูรายละเอียดเอกสาร เรื่อง มาตรการรักษาความปลอดภัย สถานที่เก็บรักษากล้วยงเพื่อป้องกันการสูญหาย หรือเสียหาย

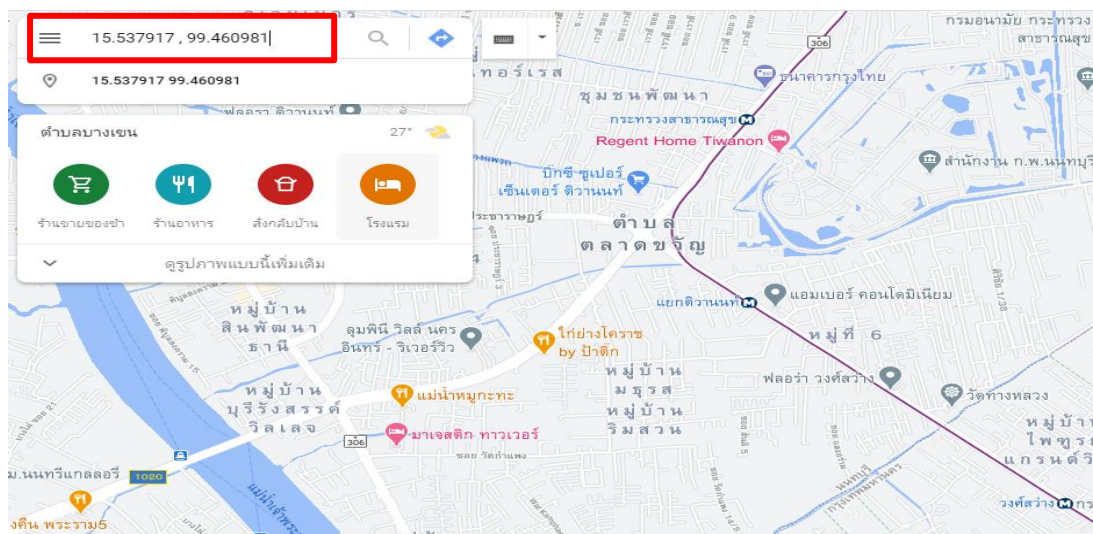
- ตรวจสอบสถานที่หรืออุปกรณ์ เช่น ตู้เก็บ หรือกล่องเก็บที่มีระบบกุญแจล็อกที่ใช้ในการเก็บกล้วยง (เมล็ดพันธุ์ ช่อดอก หรือส่วนอื่น ๆ)

- พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบพื้นที่ปลูกกล้วยงว่า มีพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในเขตชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ควรมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนามประตูเข้าออกพื้นที่เท่าที่จำเป็น

- พนักงานเจ้าหน้าที่ **จำเป็น** ต้องตรวจสอบการจัดทำแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นทั้ง 4 ด้านของพื้นที่ปลูก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูเข้าออกพื้นที่ ในกรณีการวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์ หรืออุตสาหกรรม หรือเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์

- พนักงานเจ้าหน้าที่ **จำเป็น** ต้องตรวจสอบการกำหนดบัญชีรายชื่อบุคคลผู้ที่มีสิทธิ์เข้า-ออกพื้นที่เพาะปลูก และกำหนดผู้รับผิดชอบเฉพาะ ในการควบคุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น ขั้นตอนการปลูก การเก็บเกี่ยว การขนส่ง และทำลาย โดยต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

(4) การตรวจสอบตำแหน่งพิกัด หลังจากที่ได้ตรวจสอบพิกัดสถานที่ในแอปพลิเคชัน ให้ทำการตรวจสอบตำแหน่งพิกัดสถานที่ใน Google map ว่าพิกัดถูกต้องหรือไม่ โดยการนำค่าพิกัดที่ได้จาก แอปพลิเคชัน Handy GPS จำนวน 2 ค่า ตัวอย่างเช่น ค่า lat 15.537917 ค่า Long 99.460981 แล้วนำไปกรอกที่ Google map (15.537917 , 99.460981) แล้วกดปุ่ม Enter ดังรูป

ภาพที่ 13 การตรวจสอบค่าพิกัด Application Handy Gps

หัวข้อที่ 3) แผนรักษาความปลอดภัย เพื่อป้องกันมิให้มีการนำัญชงออกนอกพื้นที่

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบให้เป็นไปตามตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษฯ เรื่องการกำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกัญชง พ.ศ. 2564 โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบดังนี้

ข้อกำหนดด้านการรักษาความปลอดภัย

(1) กรณีการปลูกเพื่อการใช้ประโยชน์จาก เส้นใย ตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตและใช้ในครอบครัว โดยมีพื้นที่ปลูกได้ครอบครัวยุติไม่เกินหนึ่งไร่
รายละเอียดที่ต้องตรวจสอบ

- ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบต้องตรวจสอบดูรายละเอียด เอกสารเรื่องมาตรการรักษาความปลอดภัย สถานที่เก็บรักษาัญชง เพื่อป้องกันการสูญหาย หรือเสียหาย

- ตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูก ต้องมีขนาดไม่เกิน 1 ไร่ (ตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง)

หมายเหตุ ในการปลูกวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์จากเส้นใย ไม่ได้กำหนด เรื่องของรั้วหรือ ระบบล้อมวงจรปิด และเครื่องสแกนลายนิ้วมือ

(2) กรณีการปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จาก ใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก เพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม หรือวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์

รายละเอียดที่ต้องตรวจสอบ

- ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบต้องตรวจสอบดูรายละเอียด เอกสารเรื่องมาตรการรักษาความปลอดภัย สถานที่เก็บรักษาัญชง เพื่อป้องกันการสูญหาย หรือเสียหาย

- ตรวจสอบสถานที่หรืออุปกรณ์ เช่น ตู้เก็บ หรือกล่องเก็บที่มีระบบกุญแจล็อก ที่ใช้ในการเก็บกัญชง (เมล็ดพันธุ์ ช่อดอก หรือส่วนอื่น ๆ)

- พนักงานเจ้าหน้าที่ จำเป็น ต้องตรวจสอบพื้นที่ปลูกกัญชงว่า มีพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในเขตชุมชน เช่นในหมู่บ้าน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา หรือไม่ ถ้ามีสถานที่ปลูกควรมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูเข้าออกพื้นที่เท่าที่จำเป็น

(๓) กรณีการปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จาก เมล็ด และช่อดอก เพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์ หรือวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์วิจัยหรือปรับปรุงพันธุ์

รายละเอียดที่ต้องตรวจสอบ

- ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบต้องตรวจสอบดูรายละเอียดเอกสาร เรื่อง มาตรการรักษาความปลอดภัย สถานที่เก็บรักษาัญชง เพื่อป้องกันการสูญหาย หรือเสียหาย

- ตรวจสอบสถานที่หรืออุปกรณ์ เช่น ตู้เก็บ หรือกล่องเก็บที่มีระบบกุญแจล็อก ที่ใช้ในการเก็บกัญชง (เมล็ดพันธุ์ ช่อดอก หรือส่วนอื่น ๆ)

- พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบพื้นที่ปลูกกัญชงว่า มีพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในเขตชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ควรมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูเข้าออกพื้นที่เท่าที่จำเป็น

- พนักงานเจ้าหน้าที่ จำเป็น ต้องตรวจสอบการจัดทำแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นทั้ง ๔ ด้านของพื้นที่ปลูก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูเข้าออกพื้นที่ ในกรณีการวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม หรือเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์

- พนักงานเจ้าหน้าที่ จำเป็น ต้องตรวจสอบการกำหนดบัญชีรายชื่อบุคคลผู้มีสิทธิ์เข้า-ออกพื้นที่เพาะปลูก และกำหนดผู้รับผิดชอบเฉพาะ ในการควบคุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น ขั้นตอนการปลูก การเก็บเกี่ยว การขนส่ง และทำลาย โดยต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

3.ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2564

เพื่อให้การควบคุมและกำกับดูแลการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ภาครัฐจำเป็นต้องมีกลไกในการติดตาม ตรวจสอบ ควบคุม และประเมินผลการดำเนินงาน โดยการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในระดับจังหวัด พร้อมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ให้มีความชัดเจน เพื่อให้การควบคุมและกำกับดูแลมีมาตรฐานเดียวกันในทุกขั้นตอนการดำเนินงานตั้งแต่การพิจารณาอนุญาตจนถึงการตรวจสอบเฝ้าระวัง ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จากภาคส่วนต่าง ๆ ต้องทำงานประสานสอดคล้องกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการควบคุมที่มีความเข้มงวด รัดกุม และป้องกันการนำกัญชงไปใช้ในทางที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(1) การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดอำนาจหน้าที่

ดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และมาตรา 49 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545

(1.1) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2564

(1.2) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การออกเอกสารมอบหมายให้ไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2564

ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 49 วรรคหนึ่ง ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศต้องมีเอกสารมอบหมายประจำตัวตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เพื่อแสดงว่าเป็นผู้ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติภารกิจกล่าว

พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทั้งหมด หรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ โดยทำเอกสารมอบหมายให้ไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้น ในการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

หมายเหตุ : ให้คณะกรรมการจังหวัด ตามข้อ 13 (2) แห่งกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2563 มีอำนาจ และหน้าที่ในการวางระบบแนวทางการกำกับดูแลการอนุญาตเกี่ยวกับกัญชงในจังหวัดรวมถึงการเก็บเกี่ยว การขนส่ง และการทำลายด้วย

ทางสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เห็นสมควรว่า ให้ใช้ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2564 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การออกเอกสารมอบหมายให้ไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2564 และคำสั่งจังหวัด เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการขออนุญาตผลิตกัญชง (Hemp) เพื่อให้การทำงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

(2) รายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมในการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่

(2.1) รายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการอนุญาต

- 1) พิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของคำขอรับใบอนุญาต
- 2) ตรวจสอบสถานที่ รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องของพิกัดสถานที่ตามคำขอรับ

ใบอนุญาตผลิต (ปลูก/ที่มีใช้การปลูก)

- 3) รวบรวมข้อมูลเสนอคณะกรรมการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ
- 4) อื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

(2.2) รายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในควบคุม กำกับ ดูแล

- 1) การตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องของพิกัดสถานที่
- 2) ควบคุมการเก็บเกี่ยวและการทำลายกัญชงหรือดำเนินการอื่นเกี่ยวกับกัญชง
- 3) สุ่มเก็บตัวอย่างเมล็ดพันธุ์หรือส่วนของกัญชง เพื่อตรวจวิเคราะห์
- 4) ตรวจสอบเอกสารควบคุมการขนส่งกัญชง
- 5) ควบคุมการกำกับดูแลและติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน
- 6) อื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาโดยทำการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อศึกษาและรวบรวมความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 โดยครอบคลุมคุณลักษณะของประชากร ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีต่อบทบัญญัติของกฎหมาย สภาพปัญหา ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการศึกษา คือ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2564 ได้แก่ เกสซ์กรผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขออนุญาตปลูกกัญชงกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และเกสซ์กรกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ลักษณะของการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ทำการศึกษาในประชากร คือ เกสซ์กรผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขออนุญาตปลูกกัญชง ของกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และเกสซ์กรกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จำนวน 77 จังหวัด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ในการศึกษานี้มีเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด โดยสอบถาม เรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ หน่วยงานที่ ตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และประสบการณ์เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา/ตรวจสอบด้านสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง โดยใช้คำถามเป็นข้อความให้เลือกและแสดงระดับความคิด คือ เห็นด้วย, ไม่เห็นด้วย และข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

3. 2 การสร้างและการประเมินคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในงานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 รวมถึง กฎกระทรวงการขออนุญาต และการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2563 เพื่อสร้างแบบเก็บข้อมูลขึ้น และทบทวนความถูกต้องของการประเมินคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. ความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยนำแบบเก็บข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 ท่าน พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ เมื่อได้ข้อเสนอแนะแล้วจึงนำไปใช้ปรับแก้ไข จากนั้นนำแบบเก็บข้อมูลที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเนื้อหาและความถูกต้องอีกครั้ง ให้ได้แบบเก็บข้อมูลที่สมบูรณ์

2. การทดสอบความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบเก็บข้อมูลที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความใกล้เคียงกับประชากรที่จะศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการอนุญาตและควบคุมการปลูกกัญชง ที่ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบเก็บข้อมูล โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาร์ช (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยการทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือ พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.86

4. ระยะเวลาในการศึกษา

ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2564 ถึง เดือน มิถุนายน 2564

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการขออนุมัติดำเนินการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564 จากผู้อำนวยการกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จากนั้นทำการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัด ทั้ง 72 จังหวัด และหัวหน้ากลุ่มกำกับดูแลหลังออกสู่ตลาด กองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา รวมทั้งสิ้น 77 จังหวัดเป้าหมาย พร้อมแนบแบบสอบถาม เรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564 ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์พร้อมทั้งระบุวัน เวลาในการส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย ภายใน 20 วัน

2. เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และจัดเตรียมตารางในการวิเคราะห์ข้อมูล

3. เมื่อครบ 20 วัน แล้วยังไม่ได้รับการตอบกลับ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามเข้าไปยังกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดใหม่ทั้งหมดอีกครั้ง

โดยมีจำนวนผู้ตอบแบบเก็บข้อมูลกลับมาโดยสมบูรณ์ จำนวน 53 ชุด แบ่งเป็นจากเภสัชกรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.7 และจากเภสัชกรกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.3

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนค่าถ้อยคำเปิด นำข้อมูลที่ได้มาแยกหมวดหมู่ จัดรูปแบบความสัมพันธ์ของข้อมูล วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสรุปประเด็น

บทที่ 4

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณทั้งคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด จากเภสัชกรผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และเภสัชกรกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในระดับจังหวัดทั่วประเทศ ผลการศึกษาที่ได้แบ่งนำเสนอเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการสำรวจเชิงปริมาณ เรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค หรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ จากการตอบคำถามปลายเปิด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาในครั้งนี้ มีจำนวนจังหวัดที่ตอบแบบเก็บข้อมูลกลับมาโดยสมบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 42 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 54.54 ของจังหวัดเป้าหมาย โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 53 ราย เป็นเพศหญิง 31 ราย (ร้อยละ 58.5) อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม = 39.5 ปี (sd = 7.49) โดยส่วนใหญ่ในช่วง 30-40 ปี และ 40-50 ปี เมื่อพิจารณาสังกัดของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดคิดเป็นร้อยละ 88.7 และอีกร้อยละ 11.3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามดำรงตำแหน่งอยู่ในระดับเภสัชกรชำนาญการสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.6 โดยทำงานภายใต้กลุ่มกำกับดูแลหลังออกสู่ตลาด (Post-Marketing) สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.8 ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 66 มีประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเกิน 5 ปี และร้อยละ 92.5 มีประสบการณ์เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา/ตรวจสอบด้านสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=53)

ข้อมูลทั่วไป	รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	22	41.5
	หญิง	31	58.5
อายุ	21-30 ปี	7	13.2
	30-40 ปี	21	39.6
	40-50 ปี	21	39.6
	51-60 ปี	4	7.5
	Mean = 39.5 sd = 7.49		
	Max = 58 Min = 25		
หน่วยงานที่สังกัด	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	47	88.7
	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	6	11.3
ตำแหน่ง	เภสัชกรชำนาญการ	39	73.6
	เภสัชกรชำนาญการพิเศษ	6	11.3
	เภสัชกรปฏิบัติการ	7	13.2
	นักวิชาการสาธารณสุข	1	1.9
หน้าที่ความรับผิดชอบ	กลุ่มกำกับดูแลก่อนออกสู่ตลาด (Pre-Marketing)	14	26.4
	กลุ่มกำกับดูแลหลังออกสู่ตลาด (Post-Marketing)	19	35.8
	ทั้ง Pre และ Post Marketing	18	34.0
	ผู้ประสานงานบริการกัญชงทางการแพทย์	2	3.8
ประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค	น้อยกว่า 1 ปี	4	7.5
	1 – 5 ปี	14	26.4
	เกิน 5 ปี	35	66.0
ประสบการณ์เกี่ยวกับการทำให้คำปรึกษา/ตรวจสอบด้านสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง	มี	49	92.5
	ไม่มี	3	7.5

ส่วนที่ 2 ผลการสำรวจเชิงปริมาณ เรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง

จากการศึกษาความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ในส่วนของสถานที่

ปลูก พบว่าร้อยละ 88.7 เห็นด้วยกับการดำเนินการปลูกใน 3 รูปแบบ คือ การปลูกในระบบปิด (Indoor) การปลูกในระบบกึ่งเปิด (Green House) และการปลูกในระบบเปิด (Outdoor) ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนเห็นด้วยกับการจัดเตรียมพื้นที่ปลูกกัญชง ระบบปิด (Indoor) ระบบกึ่งเปิด (Green House) และระบบเปิด (Outdoor) ต้องระบุแผนที่แสดงที่ตั้ง และพิกัดสถานที่ และสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง แสดงแผนที่ ซึ่งระบุเส้นทางการเข้าถึงได้อย่างสะดวกต่อการเข้าถึงพื้นที่

นอกจากนั้นยังพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 94.3 เห็นด้วยกับการจัดเตรียมพื้นที่ปลูกกัญชง ระบบปิด (Indoor) ระบบกึ่งเปิด (Green House) และระบบเปิด (Outdoor) ต้องจัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปลูกที่เห็นได้ชัด กำหนดบริเวณพื้นที่ปลูกที่ชัดเจน พื้นที่ปลูกต้องแยกจากการปลูกพืชชนิดอื่นเป็นส่วนชัดเจน ในส่วนของการปลูกกัญชง ระบบปิด (Indoor) ระบบกึ่งเปิด (Green House) ให้แสดงแบบแปลนพื้นที่ปลูก และภาพถ่ายบริเวณภายนอก รวมถึงบริเวณภายในอาคาร หรือโรงเรือนสำหรับการปลูกกัญชงในระบบเปิด (Outdoor) ให้แสดงแบบแปลนพื้นที่ปลูก ภาพถ่ายแปลงปลูกและบริเวณโดยรอบ มีผู้เห็นด้วยถึงร้อยละ 98.1 และมีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 92.5 เห็นด้วยกับการเลือกรูปแบบการปลูก ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การปลูก เช่น กรณีการปลูก กัญชงนำช่อดอกไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ ควรใช้รูปแบบการปลูกที่มีการควบคุมคุณภาพ และปริมาณสารสำคัญในช่อดอก มีระบบป้องกันแมลงศัตรูพืช โรคพืช และวิธีการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการปนเปื้อนทางสายพันธุ์ รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อคิดเห็นต่อการกำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ในส่วนของสถานที่ปลูก

ประเด็น	จำนวนผู้ที่เห็นด้วย	ร้อยละ
1. สถานที่ปลูกกัญชงสามารถดำเนินการใน 3 รูปแบบ คือ การปลูกในระบบปิด (Indoor) การปลูกในระบบกึ่งเปิด (Green House) และการปลูกในระบบเปิด(Outdoor)	47	88.7
2. การจัดเตรียมพื้นที่ปลูกกัญชง ระบบปิด (Indoor) ระบบ กึ่งเปิด (Green House) และระบบเปิด (Outdoor) ต้องระบุแผนที่ แสดงที่ตั้ง และพิกัดสถานที่ และสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง แสดงแผนที่ ซึ่งระบุเส้นทางการเข้าถึงได้อย่างสะดวกต่อการเข้าถึงพื้นที่	53	100
3. การจัดเตรียมพื้นที่ปลูกกัญชง ระบบปิด (Indoor) ระบบกึ่งเปิด (Green House) และระบบเปิด (Outdoor) ต้องจัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปลูกที่เห็นได้ชัด กำหนดบริเวณพื้นที่ปลูกที่ชัดเจน พื้นที่ปลูกต้องแยกจากการปลูก พืชชนิดอื่นเป็นส่วนชัดเจน	50	94.3
4. การปลูกกัญชง ระบบปิด (Indoor) ระบบกึ่งเปิด (Green House) ให้แสดงแบบแปลนพื้นที่ปลูก และภาพถ่ายบริเวณภายนอก รวมถึงบริเวณภายในอาคารหรือโรงเรือน สำหรับการปลูกกัญชงในระบบเปิด (Outdoor) ให้แสดงแบบแปลนพื้นที่ปลูก ภาพถ่ายแปลงปลูกและบริเวณโดยรอบ	52	98.1
5.การเลือกรูปแบบการปลูก ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การปลูก เช่น กรณีการปลูก กัญชงนำช่อดอกไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ ควรใช้รูปแบบการปลูกที่มีการควบคุมคุณภาพ และปริมาณสารสำคัญในช่อดอก มีระบบป้องกันแมลงศัตรูพืช โรคพืช และวิธีการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการปนเปื้อนทางสายพันธุ์	49	92.5

ในการศึกษาข้อคิดเห็นต่อการปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก **เส้นใย ตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตและใช้ในครอบครัว โดยพื้นที่ปลูกได้ครอบครัวยังไม่เกิน 1 ไร่** พบว่า ร้อยละ 88.7 เห็นด้วยว่าให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือ กัญชง (ส่วนลำต้นและเส้นใย) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ข้อคิดเห็นต่อการปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก เส้นใย ตามประเพณี วัฒนธรรม หรือ วิถีชีวิต และใช้ในครอบครัว โดยพื้นที่ปลูกได้ครอบครัวละไม่เกิน 1 ไร่

ประเด็น	จำนวนผู้ที่เห็นด้วย	ร้อยละ
ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บ รักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (ส่วนลำต้นและเส้นใย) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว	47	88.7

ในส่วนของการปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จากใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและราก **เพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม** พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 92.5 เห็นด้วย กับการให้มี มาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว ร้อยละ 62.3 เห็นด้วยที่ ให้มีการเก็บกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและราก) แยกเก็บเป็นสัดส่วน และไม่ปะปนกับวัสดุ อื่นๆ โดยใช้อุปกรณ์ เช่น ตู้อัด หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก เพื่อป้องกันการเข้าถึง

มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงร้อยละ 45.3 เท่านั้นที่เห็นด้วยกับการที่พื้นที่ปลูกตั้งอยู่ ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา และหากพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ร้อยละ 98.3 เห็นด้วยที่ต้องมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้ว ลวดหนาม ประตูทางเข้าออก พื้นที่เท่าที่จำเป็น รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ข้อคิดเห็น กรณี การปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จากใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก **เพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม**

ประเด็น	จำนวนผู้ที่เห็นด้วย	ร้อยละ
1.ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และ ครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก) หลังจากดำเนินการเก็บ เกี่ยวแล้ว	49	92.5
2. มีการเก็บกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและราก) แยกเก็บเป็นสัดส่วน และไม่ปะปนกับวัสดุอื่น ๆ โดยใช้อุปกรณ์ เช่น ตู้อัด เก็บ หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก เพื่อป้องกันการเข้าถึง	33	62.3
3. พื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา	24	45.3
4. หากพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และ สถานศึกษา ต้องมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้ว ลวดหนาม ประตูทางเข้าออก พื้นที่เท่าที่จำเป็น	44	98.3

ข้อคิดเห็น กรณีการปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก **ใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและราก เพื่อวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยหรือปรับปรุงพันธุ์** พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามถึง ร้อยละ 94.3 เห็นด้วยที่ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว และผู้ตอบ

แบบสอบถามร้อยละ 71.7 เห็นด้วยที่มีการเก็บกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและรากแยกเก็บเป็นสัดส่วน และไม่ปะปนกับวัตถุอื่น ๆ โดยใช้อุปกรณ์ เช่น ตู้อัด หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก เพื่อป้องกันการเข้าถึง) มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงร้อยละ 58.5 เท่านั้นที่เห็นด้วยกับพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา และหากพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ร้อยละ 88.7 เห็นด้วยที่ต้องมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูทางเข้าออก พื้นที่เท่าที่จำเป็น รายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ข้อคิดเห็น กรณีการปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก ใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก เพื่อวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยหรือปรับปรุงพันธุ์ ให้ดำเนินการ ดังนี้

ประเด็น	จำนวนผู้ ที่เห็นด้วย	ร้อยละ
1. ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บ รักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว	50	94.3
2. มีการเก็บกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและรากแยกเก็บเป็นสัดส่วน และไม่ปะปนกับวัตถุอื่น ๆ โดยใช้อุปกรณ์เช่น ตู้อัด หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก เพื่อป้องกันการเข้าถึง	38	71.7
3. พื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา	31	58.5
4. หากพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ต้องมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูทางเข้าออก พื้นที่เท่าที่จำเป็น	47	88.7

กรณีการปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก **เมล็ดและช่อดอก เพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์ หรืออุตสาหกรรม** พบว่าร้อยละ 98.1 เห็นด้วยที่ให้มาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (เมล็ด และช่อดอก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 96.2 เห็นด้วยที่มีการเก็บกัญชง (เมล็ด และช่อดอก) แยกเก็บเป็นสัดส่วน และไม่ปะปนกับวัตถุอื่น ๆ โดยใช้อุปกรณ์ เช่น ตู้อัด หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก เพื่อป้องกันการเข้าถึง

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเพียงร้อยละ 47.2 เท่านั้นที่เห็นด้วยกับพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา หากพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษาร้อยละ 81.1 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก ต้องจัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นทั้ง 4 ด้านของพื้นที่ปลูก เช่น รั้วลวดหนาม และจัดทำประตูทางเข้าออกพื้นที่และร้อยละ 86.8 ของผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นด้วยกับการกำหนดบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีสิทธิเข้าออกพื้นที่ปลูกกัญชง และกำหนดผู้รับผิดชอบเฉพาะเป็นผู้ควบคุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปลูกเป็นลายลักษณ์อักษร รายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ข้อคิดเห็นกรณี การปลูกกล้วยงเพื่อประโยชน์จาก เมล็ดและช่อดอก เพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม ให้ดำเนินการ ดังนี้

ประเด็น	จำนวนผู้ที่เห็นด้วย	ร้อยละ
1. ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกล้วยง (เมล็ด และช่อดอก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว	52	98.1
2. มีการเก็บกล้วยง (เมล็ด และช่อดอก) แยกเก็บเป็นสัดส่วน และไม่ปะปนกับวัตถุอื่น ๆ โดยใช้อุปกรณ์ เช่น ตูเก็บ หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก เพื่อป้องกันการเข้าถึง	51	96.2
3. พื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา	28	47.2
4. หากพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ต้องมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก ต้องจัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นทั้ง 4 ด้านของพื้นที่ปลูก เช่น รั้วลวดหนาม และจัดทำประตูทางเข้าออกพื้นที่	43	81.1
5. ต้องกำหนดบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีสิทธิเข้าออกพื้นที่ปลูก และกำหนดผู้รับผิดชอบเฉพาะ เป็นผู้ควบคุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปลูกเป็นลายลักษณ์อักษร	46	86.8

การศึกษาข้อคิดเห็นกรณี การปลูกกล้วยงเพื่อประโยชน์จาก เมล็ดและช่อดอกเพื่อประโยชน์ในการแพทย์ หรือ วัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์ พบว่าร้อยละ 96.2 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยที่ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกล้วยง (เมล็ด และช่อดอก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้วและร้อยละ 96.2 เห็นด้วยกับการให้มีการเก็บกล้วยง (เมล็ด และช่อดอก) แยกเก็บเป็นสัดส่วน และไม่ปะปนกับวัตถุอื่น ๆ โดยใช้ อุปกรณ์ เช่น ตูเก็บ หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก เพื่อป้องกันการเข้าถึง

มีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 58.5 เห็นด้วยกับการมีพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา และกรณีพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษาร้อยละ 79.2 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ต้องมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก ต้องจัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นทั้ง 4 ด้านของพื้นที่ปลูก เช่น รั้วลวดหนาม และจัดทำประตูทางเข้าออกพื้นที่ และร้อยละ 94.3 เห็นด้วยกับการกำหนดบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีสิทธิเข้าออกพื้นที่ปลูก และกำหนดผู้รับผิดชอบเฉพาะเป็นผู้ควบคุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปลูกเป็นลายลักษณ์อักษร รายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ข้อคิดเห็นกรณี การปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก เมล็ดและช่อดอกเพื่อประโยชน์ในการแพทย์ หรือ วัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์

ประเด็น	จำนวนผู้ที่เห็นด้วย	ร้อยละ
ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุม บริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (เมล็ด และช่อดอก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว	51	96.2
มีการเก็บกัญชง (เมล็ด และช่อดอก) แยกเก็บเป็นสัดส่วน และไม่ปะปน กับวัตถุอื่น ๆ โดยใช้อุปกรณ์ เช่น ตู้เก็บ หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก เพื่อ ป้องกันการเข้าถึง	51	96.2
พื้นที่ปลูกตั้งอยู่ ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา	31	58.5
กรณีพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ต้องมีระบบ ป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก ต้องจัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นทั้ง 4 ด้านของพื้นที่ปลูก เช่น รั้วลวดหนามและจัดทำประตูทางเข้าออกพื้นที่	42	79.2
ต้องกำหนดบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีสิทธิเข้าออกพื้นที่ปลูก และกำหนด ผู้รับผิดชอบเฉพาะเป็นผู้ควบคุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปลูกเป็นลาย ลักษณ์อักษร	50	94.3

จากการศึกษาข้อคิดเห็นต่อ **ข้อกำหนดเรื่องการควบคุมการปลูกกัญชง** พบว่าร้อยละ 90.6 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการปลูกเพื่อนำไปใช้ในการการแพทย์และผลิตภัณฑ์สุขภาพ ต้องดำเนินการปลูกให้เป็นไปตามมาตรฐานการเกษตร เช่น การวิเคราะห์คุณภาพของดิน และน้ำ การตรวจวิเคราะห์เพื่อหาสารปนเปื้อน ยาฆ่าแมลง เชื้อรา โลหะหนัก หรือสารอื่น ๆ และร้อยละ 84.9 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการจัดให้มีระบบติดตามจากต้นทางสู่ปลายทางและตรวจสอบย้อนกลับเพื่อควบคุม กำกับดูแลให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต รายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 10 ข้อคิดเห็นต่อข้อกำหนดเรื่องการควบคุมการปลูกกัญชง

ประเด็น	จำนวนผู้ที่เห็นด้วย	ร้อยละ
การปลูกเพื่อนำไปใช้ในการการแพทย์และผลิตภัณฑ์สุขภาพ ต้องดำเนินการปลูกให้เป็นไปตามมาตรฐานการเกษตร เช่น การวิเคราะห์คุณภาพของดิน และน้ำ การตรวจวิเคราะห์เพื่อหาสารปนเปื้อน ยาฆ่าแมลง เชื้อรา โลหะหนัก หรือสารอื่น ๆ	48	90.6
จัดให้มีระบบติดตามจากต้นทางสู่ปลายทาง และตรวจสอบย้อนกลับเพื่อควบคุมกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต	45	84.9

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค หรือข้อเสนอนั้นอื่น ๆ จากการตอบคำถาม ปลายเปิด โดยรวบรวมผลที่ได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหาและแยกหมวดหมู่ จัดรูปแบบความสัมพันธ์ของข้อมูล

1. ปัญหาและอุปสรรคที่พบต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564 พนักงานเจ้าหน้าที่ มีข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

1.1 ปัญหาและอุปสรรคที่ได้รับจากผู้ประกอบการ

การขาดความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการ

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า ผู้ประกอบการยังไม่มีความรู้เรื่องสถานที่ ควรจัดทำเป็น คู่มือแนวทางที่บุคคลทั่วไปอ่านและเข้าใจง่าย ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสนใจ เรื่องกฎหมายอาศัยความเข้าใจจากข่าวที่ได้ยินมาเป็นหลัก ผู้ประกอบการไม่ทราบกัญชง คืออะไร แต่ต้องการปลูกตามที่ได้ดูจากข่าวว่าเป็นพืชที่จะทำรายได้ ขาดความรู้แต่มีความต้องการเชิงธุรกิจมาก ไม่มีข้อมูล ความเข้าใจเกี่ยวกับการปลูกกัญชง การนำไปใช้ประโยชน์ และไม่ศึกษากฎหมาย ไม่ยอมอ่านและทำความเข้าใจประกาศต่าง ๆ และคู่มือประชาชน ผู้ประกอบการขาดองค์ความรู้ความเข้าใจในการปลูกพืชชนิดนี้ มาตามกระแสน้ำที่ถูกระบาย และมีความเห็นว่าผู้ประกอบการที่เป็นเกษตรกร ไม่เข้าใจกระบวนการยื่นขออนุญาต โดยส่วนใหญ่เป็นชาวเขาชนเผ่าม้งไม่สามารถจัดเตรียมเอกสารการขออนุญาตได้ นอกจากนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีความเห็นว่าผู้ประกอบการไม่ให้ความสำคัญกับมาตรการหรือข้อกำหนดและมองว่าผู้ออกกฎหมายหรือบังคับ ใช้กฎหมายเป็นอุปสรรค

ความไม่พร้อมด้านการลงทุนทางธุรกิจ

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า ผู้ประกอบการมีความสนใจแต่ไม่มีงบประมาณในการ จัดทำสถานที่ ไม่สามารถหาเมล็ดพันธุ์ ไม่สามารถหาผู้รับผลผลิตได้ และไม่มีทุนทรัพย์ การตลาดไม่ชัดเจน และผู้ประกอบการรายย่อยไม่กล้าลงทุน ผู้ประกอบการบางรายมีความสนใจปลูกกัญชง แต่ไม่มี วัตถุประสงค์ที่ชัดเจนว่าต้องการปลูกเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร มีข้อเสนอว่าผู้ประกอบการประสงค์ให้ ภาครัฐสนับสนุนในทุกขั้นตอน เช่น ภาครัฐต้องสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ และรับซื้อผลิตภัณฑ์กัญชง จากผู้ประกอบการ

ความไม่พร้อมต่อการจัดเตรียมสถานที่ปลูกกัญชง

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า ผู้ประกอบการไม่เข้าใจการจัดเตรียมสถานที่ปลูกกัญชง และยังไม่กล้าลงทุนสร้างเพราะเกรงว่าลงทุนแล้วจะไม่ได้รับอนุญาต กลัวว่าลงทุนเตรียมสถานที่ เสร็จแล้วแต่ไม่อนุญาตให้ปลูก ผู้ประกอบการจึงยังไม่เตรียมสถานที่ในขณะที่ยื่นคำขอ และผู้ประกอบการ ไม่เข้าใจในเรื่องการกรอกคำขอในส่วนขอพื้นที่ปลูกอยากให้การอนุญาตผ่านก่อนจึงจะสร้างโรงเรือน จึงไม่มี รูปถ่ายภายในโรงเรือน ไม่กล้าจัดเตรียมสถานที่ก่อนได้รับอนุญาต เพราะช่วงระยะเวลาการได้รับอนุญาตอาจ ไม่สัมพันธ์กับช่วงเวลาการปลูก และผู้ประกอบการต้องการความชัดเจนประเด็นเรื่องรั้ว ว่าควรกำหนดให้รั้ว แบบไหนให้ชัดเจน เช่น ต้องเป็นลวดหนาม หรือรั้วโลหะสูงกี่เมตร แต่ละชั้นของรั้วลวดหนาม หรือโลหะ ต้องห่างกันไม่เกินกี่เซนติเมตร และ หากล้อมรั้วแล้ว จะอนุญาตหรือไม่ เพราะต้องใช้ต้นทุนสูงในการล้อมรั้ว เสี่ยงต่อการลงทุน นอกจากนี้ผู้ประกอบการ มีคำถามในเรื่องมาตรฐานสถานที่ และมาตรการรักษาความปลอดภัยมาก เนื่องจากในประกาศฯ ไม่ได้ระบุรายละเอียดชัดเจน

1.2 ปัญหาและอุปสรรคที่พบในมุมมองพนักงานเจ้าหน้าที่

การจัดเตรียมสถานที่ปลูกกัญชง

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า ในระดับการปลูกอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการลงทุนสูง ควรพิจารณาจากแบบแปลน หรือเพียงแค่สถานที่เท่าที่จำเป็นก่อน เช่น โครงสร้างหลัก หรือให้ผู้ประกอบการ กำหนดแผนการดำเนินการแล้วเสร็จเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการยื่นคำขอรับอนุญาตผลิตปลูกกัญชง การไม่กำหนดพื้นที่ปลูกในรายย่อยอย่างชัดเจน ขาดรูปแบบสถานที่ปลูก กัญชงที่ชัดเจน กรณีพื้นที่ปลูกขนาดใหญ่ 70 ไร่ หรือ 300 ไร่ ถ้าแนะนำให้ผู้ประกอบการล้อมรั้ว อาจลงทุนสูง นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นเห็นว่า สถานที่ปลูกกัญชงมีมาตรฐานที่สูงกว่าการขอปลูกกัญชา

การตรวจสอบเฝ้าระวัง

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า ปัญหาการติดตามแปลงปลูกกัญชงหลังจากการได้รับ อนุญาตเป็นไปได้อย่างยาก เนื่องจากมีคนขออนุญาตเข้ามามากกว่าจำนวนบุคลากรที่มีอยู่ และมีความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในการวิเคราะห์คุณภาพดิน และน้ำ รวมถึงการตรวจวิเคราะห์หาสารปนเปื้อน ว่าจะต้องเป็นอย่างไร เช่น ก่อนดำเนินการปลูก หรือก่อนเก็บเกี่ยว และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

การหาผลประโยชน์จากนายทุน

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า มีนายทุนชาวต่างชาติ เข้ามาเป็นนายทุนเพื่อให้เกษตรกร ปลูกกัญชงเพื่อการส่งออก โดยเกษตรกรซึ่งไม่มีความรู้ว่าจะถูกหลอกได้ นายทุนเข้ามาแสวงหากำไร โดยชักจูงชาวเขาให้มาขออนุญาตเพื่อวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์จากเส้นใยตามประเพณี วัฒนธรรม แต่จริงๆ แล้ว ทำเพื่อเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม เพื่อนายทุนจะได้ไม่ต้องมีขั้นตอนการตรวจสอบ THC และถ้าเกิดการ ทำผิดกฎหมายก็จะต้องรับผิดชอบเนื่องจากมีชาวม้งเป็นผู้ขออนุญาต และกตราคาผลผลิต นอกจากนี้ยัง พบว่าส่วนใหญ่จะมีนายหน้ามาให้ชาวบ้านปลูกให้เพื่อให้ได้ผลผลิตช่อดอกแล้วนำไปสกัดสารซึ่งให้ราคาสูง แต่ชาวบ้านทำไม่ได้ เนื่องจากชาวบ้านมีกำลังทรัพย์น้อย จะปลูกกลางแจ้งได้อย่างเดียว

อิทธิพล

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า มีความพยายามจากฝ่ายการเมืองที่อยู่ในพื้นที่ หาก พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ตรวจประเมินสถานที่ปลูกกัญชงให้ผ่าน โดนข่มขู่ อาจเกิดอันตรายต่อเจ้าหน้าที่ และพบว่ามีการใช้อำนาจจากทางการเมืองเข้ามาบีบในการขออนุญาต ซึ่งทำให้ไม่สบายใจในการทำงาน

2. ข้อกำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง ที่ควรแก้ไขหรือข้อเสนอแนะอื่น พนักงานเจ้าหน้าที่มีข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านพื้นที่ปลูก

การกำหนดค่านิยาม

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า ควรกำหนดค่านิยามต่างๆให้ชัดเจน เช่น คำว่า ชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว เนื่องจากตอนนี้ทุกที่เป็นชุมชน มีโรงเรียน โรงพยาบาล สถานที่ท่องเที่ยว ทำให้ยากต่อการพิจารณาว่าเขตชุมชนมีความหมายอย่างไร การปลูกใกล้ชุมชน ไม่สามารถตอบได้ว่า ระยะห่างเท่าไรเรียกว่า ชุมชน และเห็นว่าการปลูกในรูปแบบต่าง ๆ มีคำอธิบายไม่ชัดเจน นอกจากนี้ขอให้กำหนดนิยามคำว่า รูปแบบ การปลูก indoor outdoor greenhouse ให้มีความชัดเจนมากกว่านี้ เช่น ผู้ประกอบการต้องการปลูกใน โรงรถที่มีหลังคา แต่ไม่ทำมุ้งกันแมลงในลักษณะรูปแบบ greenhouse จึงตอบไม่ได้ว่าเป็นการปลูกรูปแบบใด ทำให้ยากต่อการตัดสินใจว่าเป็นการ ปลูกกัญชงรูปแบบใด ควรระบุรายละเอียด นอกจากนี้ยังเห็นว่ารูปแบบ การปลูกแบบโรงเรือน greenhouse คำอธิบายในประกาศไม่มีความชัดเจนว่าต้องจัดเตรียมอย่างไร ควรระบุ ว่ามีการปิดกั้นด้วยมุ้ง หรือทำเป็นเรือนกระจก คำว่า มาตรฐานการเกษตร ความหมายคืออะไร ต้องนิยามและ

ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด และเรื่องการตรวจสอบติดตาม ควรใส่รายละเอียด และคำว่า ระบบการควบคุมการปลูกที่ดี ไม่มีรายละเอียดเช่นกันว่าต้องทำอะไร

การกำหนดขนาดพื้นที่การปลูกกัญชงในวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า ควรกำหนดพื้นที่ปลูกกัญชงให้ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ที่ขอรับอนุญาต เช่น ควรกำหนดการปลูกเชิงอุตสาหกรรม และเชิงพาณิชย์ให้ชัดเจน โดยขนาดพื้นที่ปลูกต้องเหมาะสมกับการนำไปใช้เชิงอุตสาหกรรม และพาณิชย์ การตรวจสอบพื้นที่มาตรฐานระดับความเข้มของการตรวจก็ควรแตกต่างกัน เช่น เกณฑ์การตรวจพื้นที่กรณีขอปลูก กัญชงมากกว่า 10 ไร่ ควรแตกต่างจากปลูกในพื้นที่ 10 ตารางเมตร และควรแบ่งเป็นกลุ่มขนาดของสถานที่ เล็ก กลาง ใหญ่ ว่าควรจะมีมาตรฐานอะไร จะได้ง่ายต่อการสื่อสารที่ตรงกัน และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ ซึ่งการขออนุญาตปลูกกัญชงที่วัตถุประสงค์ต่างกันควรมีข้อกำหนดบางอย่างที่ต่างกัน ควรกำหนดขนาดพื้นที่ในการปลูกเพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์ หรืออุตสาหกรรม ว่าเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ เพราะขนาดของพื้นที่จะเกี่ยวข้องกับระบบการควบคุมที่แตกต่างกัน ควรวางกรอบของพื้นที่เพื่อการตรวจสอบพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน วัตถุประสงค์ที่ต่างกัน ควรจะมีมาตรฐานที่แตกต่างกัน นอกจากนี้มีความเห็นว่าการปลูกเชิงพาณิชย์ หรืออุตสาหกรรม ควรกำหนดขนาดพื้นที่ และขณะนี้มีความต้องการที่จะปลูกภายในที่อยู่อาศัย ซึ่งมันดูขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงเสนอว่า ควรเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ใช้ในครัวเรือนที่ไม่ใช่ชาติพันธุ์ และยังเห็นควรกำหนดพื้นที่ปลูกให้ชัดเจน เพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์ หรืออุตสาหกรรม เพราะกฎหมายและการควบคุมควรสอดคล้องกับขนาดพื้นที่

การกำหนดมาตรฐานสถานที่และมาตรฐานความปลอดภัย

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า การทำแนวเขตพื้นที่ปลูกกัญชงที่ให้ระบุให้ชัดเจน โดยอาจระบุว่าปลูกแบบไหนต้องทำรั้ว แบบไหนไม่ต้องทำรั้ว ควรกำหนดรูปแบบการปลูก และสถานที่ที่เป็นมาตรฐาน และเหมาะสมต่อการปลูกกัญชง เพราะผู้ประกอบการมีรูปแบบการปลูกที่หลากหลายมากเกินไป เช่น ปลูกบนดาดฟ้าตึก ในห้องนอน ริมขอบรั้วบ้าน ในโรงจอดรถ ในคอนโดมิเนียม เจ้าหน้าที่มีความลำบากใจในการพิจารณาอนุญาต ให้เพิ่มความชัดเจน กรณีการปลูกในพื้นที่ที่รวมกับอย่างอื่น ควรเป็นแบบใด เช่น ที่พักอาศัย หรือการปลูกในบริเวณบ้านพักอาศัย และมีความเห็นว่าการกำหนดมาตรฐานสถานที่ และมาตรการความปลอดภัยให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันในทุกรูปแบบการปลูก นอกจากนี้ยังพบว่ากรณีการตรวจสอบพื้นที่ขอปลูกกัญชงขนาดใหญ่ พิกัดสถานที่ที่กำหนดยากมาก เพราะในการคำขอรับอนุญาตมีการกำหนดระบุพิกัดเพียงจุดเดียว หากพื้นที่ขอปลูกมีขนาดใหญ่ มีความเห็นว่าจะต้องกำหนดให้มีการลงพิกัด 4 จุด ล้อมรอบแปลง เพราะบางแปลงขอปลูก 15 ไร่ ยากต่อการตรวจสอบพื้นที่ และเสนอว่ากรณีขอปลูกแค่ ใบ ราก ลำต้น เส้นใย กำหนดให้ชัดเจนว่า ไม่ต้องล้อมรั้วเลย กรณีหากไม่ปลูกจนเป็นช่อดอก ไม่ต้องกำหนดความเข้มงวด เนื่องจากไม่เป็นยาเสพติดให้ผู้ประกอบการเป็นผู้เสนอแผนป้องกันทรัพย์สิน ป้องกันการสูญเสียผลผลิตของตนเอง ส่วนการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับการปลูกวัตถุประสงค์เพื่อการใช้ประโยชน์จากเส้นใยตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิต ควรมีระบุให้ชัดเจนว่าชาวเมืองต้องปฏิบัติอย่างไร เพื่อไม่ให้ทำผิดกฎหมาย และเห็นควรให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบตำแหน่งการปลูกของกัญชาและกัญชงได้ เพื่อกำหนดเขตไม่ให้มีการปลูกที่ใกล้เคียงกัน และควรจัดทำคู่มือแนะนำผู้ประกอบการเกี่ยวกับการปลูก และการส่งตรวจวิเคราะห์ว่ามีที่ใดรับรองบ้าง นอกจากนี้เห็นว่าควรมีการหารือไปยังหน่วยงานที่ออกกรรมสิทธิ์ เพื่อหาข้อสรุปเพื่อให้ผู้ขอรับอนุญาตปลูกทราบเป็นแนวทางก่อนขอรับอนุญาต และลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้

การกำหนดเขตการปลูกกล้วยง กล้วยา และพืชชนิดอื่น

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีความเห็นว่าการกำหนดระยะห่างและเขตของการปลูกกล้วยงและกล้วยา เพื่อป้องกันการข้ามสายพันธุ์ให้เป็นไปตามข้อมูลทางวิชาการ ควรกำหนดระยะการปลูกกล้วยง และกล้วยาที่ชัดเจน รวมถึงพืชชนิดอื่น ๆ ควรระบุด้วยว่าต้องห่างกันอย่างน้อยเท่าใด เช่น แปลงติดกันได้หรือไม่ รวมถึงเนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้วิชาการเกษตร ควรกำหนด zoning การปลูกกล้วยง และกล้วยา ควรมีการกำหนดว่าสถานที่ปลูกกล้วยงต้องอยู่ห่างจากสถานที่ปลูกกล้วยาอย่างน้อยเท่าไร รวมถึงการปลูกกล้วยง และกล้วยา ใกล้หรือต้องห่างก็เมตรควรจะมีการกำหนดเขตการปลูกโดยเฉพาะเชิงพาณิชย์ เพราะถ้าหากเกิดการปนเปื้อนระหว่างกล้วยงกับกล้วยาจะทำให้เกิดความเสียหายไม่คุ้มค่าการลงทุน ควรมีระบบป้องกันไว้ก่อน พนักงานเจ้าหน้าที่ยังเห็นว่าการมีข้อกำหนดแนวทางการปลูกกล้วยงกล้วยาที่ขอรับรองอนุญาตปลูกในที่เดียวกัน

การกำหนดระยะห่างการปลูกกล้วยงกับพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา

พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการกำหนดระยะห่างการปลูกกล้วยงกับพื้นที่ปลูกที่ตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา และควรกำหนดว่าระยะห่างแปลงปลูกกล้วยงกับที่ตั้งชุมชนว่าระยะห่างเท่าไร ระบุให้ชัด รวมถึงต้องมีระบบมาตรการป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก กรณีพื้นที่ปลูกในชุมชนควรมีเกณฑ์เพิ่มเติมให้ชัดเจนกว่าเดิมก็จะช่วยให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทำงานได้ง่ายขึ้น ควรกำหนดระบบการปลูกที่ชัดเจนหากต้องใช้ช่อดอกกับระยะห่างของพื้นที่ปลูกกับแหล่งชุมชน นอกจากนี้พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นที่ไม่ควรปลูกกล้วยงในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานการศึกษา เนื่องจากยุคดิจิทัลมีสื่อมากมายที่จะนำกล้วยงไปใช้ในทางที่ผิด หรืออาจจะเข้าใจผิดว่ากล้วยงกับกล้วยาเป็นพืชชนิดเดียวกัน ก็อาจทำให้เกิดปัญหาจากการใช้กล้วยงได้ ไม่ควรปลูกอยู่ใกล้โรงเรียนแล้วเด็กพักกลางวันมาหยิบเด็ดกัน ควรจะอยู่ในระยะห่างจากโรงเรียนหลายกิโลเมตร ส่วนการกำหนดระยะห่างของการปลูกกล้วยงในพื้นที่ชุมชน ขอให้เข้มงวดมีการกั้นพื้นที่มีขีด เช่น ในเขตโรงเรียนต้องระมัดระวังไม่ให้เด็กนักเรียนสามารถไปแอบเด็ดกล้วยง มาใช้ในทางที่ผิดได้ ไม่ควรเป็นรั้วรวดหนาม ควรเป็นรั้วทึบสูง มีพนักงานเจ้าหน้าที่เสนอให้มีการกำหนดการปลูกกล้วยงให้อยู่นอกเขตตลาด ชุมชน หรือใกล้โรงเรียน ควรอยู่ในเขตเกษตรกรรมของจังหวัด ส่วนจังหวัดที่มีความเป็นเมืองเป็นพื้นที่มีชุมชนและพื้นที่เขาควรจัดทำหลักเกณฑ์การจัดเตรียมสถานที่ระหว่างในเขตชุมชนกับพื้นที่บนเขาควรแตกต่างกันควรกำหนดเขตการปลูกให้ชัดเจน ถ้าต้องการปลูกในชุมชนควรทำประชาพิจารณ์หมู่บ้านแบบการปลูกกล้วยาว่าในหมู่บ้านยินยอมให้มีการปลูกหรือไม่ แต่มีพนักงานเจ้าหน้าที่บางส่วนเห็นว่าการมีข้อกำหนดสำหรับการปลูกกล้วยงเพื่อท่องเที่ยว หรือการศึกษา สำหรับกรณีนี้เพราะอาจมีการนำมาเป็นพืชเรียนรู้สำหรับการศึกษา หรือท่องเที่ยวได้ การปลูกในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว หรือสถานศึกษาทำได้แต่ต้องมี การให้ความรู้กับประชาชน และควรทำประชาพิจารณ์ในชุมชนว่าอยากให้มีการปลูกกล้วยงในพื้นที่ของตนหรือไม่

2.2 ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัย

กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยเพิ่ม

พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการกำหนดรายละเอียดเรื่องมาตรฐานความปลอดภัยให้ชัดเจนว่าต้องเป็นอย่างไร ควรมี หรือต้องมีระบบป้องกันอย่างไร เนื่องจากมาตรฐานความปลอดภัยที่ชัดเจนเป็นตัวอักษร เพราะเจอผู้ประกอบการที่มาอ้างเรื่องปลูกกลางทุ่งมีคลองน้ำกันแล้วต้องคุ้ยกันนานมาก เพราะคิดว่ารูปแบบนี้ปลอดภัยแล้ว บริบทของสถานที่รอบข้างที่มีอาจมีผล เช่น ฟาร์ม เพื่อความเข้าใจ

ตรงกันระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการ สำหรับการปลูก เพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม ควรกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยเพิ่มสำหรับการปลูกเพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม อาทิ กล้องวงจรปิด อย่างเป็นทางการลายลักษณ์อักษร จะได้เป็นแนวทางที่ชัดเจนให้คณะกรรมการจังหวัดพิจารณา ควรกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยเพิ่ม และพนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่าการต้องการปลูกจนกระทั่งได้ช่อดอก ควรกำหนดมาตรการความปลอดภัยเรื่องกล้องวงจรปิดต้องกำหนดว่ามีกล้องไม่น้อยกว่ากี่ตัว โดยกำหนดตามขนาดพื้นที่ ควรกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยเพื่อป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก ไม่ว่าจะอยู่ในเขตชุมชนหรือไม่อยู่ในเขตชุมชน แต่สำหรับการปลูกเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อการใช้ประโยชน์จากเส้นใยตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิต พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่ามีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูกในประกาศไม่มีความชัดเจน เช่น การปลูกเชิงวัฒนธรรมของชาวม้ง ควรบอกรายละเอียด เพื่อให้ชาวม้งเข้าใจและปฏิบัติตามที่กำหนด และเสนอให้คำว่า มาตรการรักษาความปลอดภัย ของการปลูกทุกวัตถุประสงค์ควรมีรายละเอียดหลักเกณฑ์ของสถานที่โดยผ่านมติคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เพื่อการกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจนมีความจำเป็น เนื่องจากจะทำให้การตรวจสอบสถานที่ง่ายขึ้น และคณะกรรมการจังหวัดจะดำเนินการพิจารณาจากเกณฑ์ได้ง่ายขึ้น แต่อย่างไรก็ตามมีพนักงานเจ้าหน้าที่บางส่วนเห็นว่า การกำหนดรายชื่อผู้ดูแล อาจไม่จำเป็นต้องมีแต่ให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับอนุญาตกล้องวงจรปิด จะมีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความจำเป็น และการปลูกกัญชงในทุกรูปแบบไม่ควรมีกล้องวงจรปิด

การกำหนดเรื่องความสูงของรั้วหรือแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นการปลูก

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็น ควรกำหนดเรื่องความสูงของรั้วหรือแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นการปลูกให้กำหนดมาตรฐานให้ชัดเจน เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่สะดวกในการตรวจสอบการพิจารณาอนุญาตและผู้ประกอบการสามารถนำไปดำเนินการได้ ในกรณีที่ต้องป้องกันการเข้าถึง ควรกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ เช่น ความสูงของรั้ว ระยะห่างระหว่างชั้นลวดหนาม จำนวนชั้นลวดหนาม ชนิดของเสาประตู่ เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างความเห็นของเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการ ควรกำหนดเรื่องความสูงของรั้วหรือแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นการปลูกให้ชัดเจนมาเลย บางแห่งใช้แนวเขตต้นยางพาราในการแบ่งพื้นที่การปลูกทำได้หรือไม่ จึงเสนอให้กำหนดความสูงของรั้วขั้นต่ำ และเสนอว่า รั้ว อาจกำหนดลักษณะให้ชัดเจนกว่านี้เพื่อเป็นในแนวทางเดียวกันเป็นการใช้ดุลยพินิจในการประเมินเจ้าหน้าที่จึงไม่มั่นใจในการตรวจสอบสถานที่ บางสถานที่อยู่ห่างไกลชุมชน แต่ปลูกเพื่อใช้ ช่อดอก ต้องทำรั้วหรือไม่ เช่น บندوق และในกรณีการปลูกเพื่อใช้เมล็ดและช่อดอก ตามประกาศฯ ฉบับนี้ กำหนดว่าต้องจัดทำรั้ว ซึ่งหากผู้ขออนุญาตต้องการปลูกกัญชงในพื้นที่มากกว่า 100 ไร่ จะไม่จัดทำรั้วได้หรือไม่ แต่อย่างไรก็ตามมีพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความเห็นว่าถ้าอยู่ห่างไกลชุมชนไม่จำเป็นต้องมีรั้ว สามารถใช้รั้วธรรมชาติ เช่น ต้นสัก ต้นยาง เป็นอาณาเขตได้

การจัดทำคู่มือการปลูกกัญชง (SOP)

พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นว่า ไม่จำเป็นต้องให้ผู้ประกอบการจัดทำคู่มือการปลูกกัญชง (SOP) เพราะประชาชนทั่วไปทำคู่มือการปลูกกัญชงไม่เป็น จะมีหรือไม่ก็ได้

การเก็บรักษา กัญชง

พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นว่า ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และรากที่ได้รับการยกเว้นไม่เป็นยาเสพติดแล้ว ไม่จำเป็นต้องมีกล่องหรือตู้เก็บ ขอแค่มีพื้นที่เก็บแยกเป็นสัดส่วน ขึ้นอยู่กับผู้ประกอบการว่าเห็นคุณค่าที่จะเก็บแบบไหน อาจจะมีมาตรการรักษาความปลอดภัยลดลงได้ เช่น การจัดเก็บให้เป็นสัดส่วน ไม่ต้องบังคับเรื่องการล็อกหรือกล่องที่มีกุญแจล็อก ให้ผู้ประกอบการรับผิดชอบสินค้าของตนเอง

แต่ก็ยังมีพนักงานเจ้าหน้าที่บางส่วนเห็นว่า ขอให้จัดเก็บเฉพาะใบกัญชงให้เป็นสัดส่วนเท่านั้น เพราะใบมีลักษณะคล้ายกับกัญชา กลัวว่าจะนำไปใช้ในทางที่ผิด แต่ในส่วนของ การจัดเก็บช่อดอก พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรมีมาตรฐานในการเก็บ เน้นการรักษาความปลอดภัย ควรกำหนดสถานที่เก็บให้ชัดเจน เช่น เก็บที่บ้าน หรือมีสถานที่เก็บช่อดอกที่ใกล้แปลงปลูกไม่เกิน 100 เมตร ให้กำหนดมาตรฐานความชัดเจนในสถานที่เก็บช่อดอกหรือสถานที่จำหน่าย ควรเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัย เช่น กล้องวงจรปิด เป็นต้น

3. การสนับสนุนเพิ่มเติมจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือหน่วยงานอื่น เพื่อใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชงและระบบการควบคุม พนักงานเจ้าหน้าที่มีข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านทรัพยากรบริการ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน หรือการจัดอบรมให้ผู้เกี่ยวข้อง

ด้านบุคลากร

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า ต้องการทรัพยากรบุคลากรไม่เพียงพอ เนื่องจากต้องตรวจสอบสถานที่ทั้งก่อนและหลังอนุญาตอย่างต่อเนื่อง หากใช้กำลังเจ้าหน้าที่ที่มีปัจจุบันจะไม่สามารถดำเนินการได้ดี และอาจทำให้งานในด้านอื่นลดประสิทธิภาพ นอกจากนี้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ควรมีมาตรการรักษาความปลอดภัย

ด้านงบประมาณ

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า ขอให้มีงบประมาณการจัดประชุมคณะกรรมการต่างๆ คณะกรรมการจังหวัดและคณะทำงานลงตรวจพื้นที่สอบถามถึงเบาะประชุมในการเข้าประชุมพิจารณาอนุญาตการปลูกกัญชง และเบาะเลี้ยงออกตรวจ เช่น ขอให้สามารถเบิกค่าตรวจเหมาจ่าย กัญชง เพราะในการทำงานต้องประสานเครือข่าย และใช้เงินในการเลี้ยงอาหารเจ้าหน้าที่หน่วยอื่นที่ร่วมตรวจด้วย ซึ่งเจ้าหน้าที่จากจังหวัดหรืออำเภอต้องรับภาระนี้และเบิกไม่ได้

ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า ควรสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น สนับสนุน THC test kit แบบง่าย อย่างเพียงพอให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติงาน สำหรับการตรวจสอบสถานที่ปลูกที่มีขนาดพื้นที่ใหญ่การที่เจ้าหน้าที่ต้องเดินตรวจให้รอบทั้งหมดคงไม่ได้ ควรมีวิธีการตรวจที่ง่ายขึ้น เช่น ขอสนับสนุนโดรนถ่ายภาพโดยใช้โดรนบินดูภาพ มุมสูง และคำนวณพื้นที่ปลูก โดยทางสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาควรสนับสนุนซื้อหรือเช่าและทำเรื่องใบอนุญาตใช้โดรนให้ทุกจังหวัดในฐานะส่วนกลาง ขอสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการตรวจ เพราะเจ้าหน้าที่ต้องใช้ของส่วนตัวไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์เพื่อเช็คพิกัด Computer Notebook ในการลงข้อมูล กล้อง VDO และ Internet ขอสนับสนุนอุปกรณ์ตรวจสอบพิกัด GPS ขอสนับสนุนรถขับเคลื่อนสี่ล้อเพื่อเข้าพื้นที่สูงการเดินทางมีความยากลำบาก สถานที่ปลูกกัญชงหลายๆแห่งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล สภาพถนนไม่เหมาะสมกับการใช้รถตู้สำนักงาน

ด้านการจัดอบรม

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า ควรจัดอบรมให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ประชาชน และคณะทำงานระดับจังหวัด ในทุกปี หรือมีเอกสารการปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ขอให้มีการจัดอบรมในเรื่องการตรวจสอบเอกสารคำขอ และในเรื่องการตรวจสอบสถานที่ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ยังไม่มีประสบการณ์ และควรมีแผนพับประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการในการติดต่อขอคำแนะนำ จัดการการอบรมและการสอนโดยลงพื้นที่จริง การให้ความรู้การฝึกอบรม แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับจังหวัดอื่นๆ และขอให้เจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาช่วย

ร่วมตรวจช่วงแรก โดยผ่านระบบ zoom ในกรณีสถานที่ที่ต้องเข้มงวด และต้องการผู้เชี่ยวชาญตรวจและให้คำแนะนำที่รวดเร็ว ชัดเจน การจัดทำคู่มือการตรวจสอบที่ก่อนได้รับอนุญาตและตรวจเฝ้าระวังอย่างละเอียด และครบถ้วนทุกแบบ ขอให้จัดการอบรมผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งองค์ความรู้ตามข้อกำหนดต่าง หรือ วิธีการปลูกต่างๆ เพราะผู้ประกอบการบางรายมาขอคำแนะนำในส่วนนี้ และขอให้ทางสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาตั้งทีมที่ปรึกษาให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแบ่งเป็นเขตเพื่อให้คำปรึกษาและประชุมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกเดือน และขอให้เพิ่มช่องทางในการติดต่อสอบถามข้อมูลในการดำเนินงานหรือการขอคำปรึกษาให้มากขึ้นและใช้งานได้จริง

3.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การมอบนโยบายจากส่วนกลางสู่ส่วนภูมิภาค, การนำนโยบายมาจัดทำแผนงานการดำเนินงานเกี่ยวกับกัญชง หรือ การได้รับการสนับสนุนข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้
การมอบนโยบายจากส่วนกลางสู่ส่วนภูมิภาค

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า การนำนโยบายมาจัดทำแผนงานการดำเนินงานเกี่ยวกับกัญชง ในปี 2564 ยังมีแผนงานไม่ชัดเจน เพราะเพิ่งเริ่มต้นการอนุญาตให้ประชาชนปลูกกัญชง ควรจัดทำแผนการตรวจทั้งการตรวจให้อนุญาต และตรวจติดตาม ควรกำหนดนโยบายให้สามารถปฏิบัติได้จริง ภายใต้กรอบของกฎหมาย ควรกำหนดนโยบายบทบาทการตรวจสอบติดตามเฝ้าระวัง ของแต่ละหน่วยงานในพื้นที่ให้ชัดเจน และควรกระจายให้ทางสาธารณสุขอำเภอรับทราบกฎหมายในส่วนนี้ด้วย ควรมีการมอบนโยบายและหน้าที่ความรับผิดชอบและขั้นตอนการปฏิบัติงานของแต่ละภารกิจ และของแต่ละหน่วยงานอย่างชัดเจน นโยบายจากส่วนกลางที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาสื่อสารมาทางจังหวัดมีความชัดเจนระดับหนึ่ง แต่เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการจังหวัด เสนอให้ทางสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาสื่อสารเรื่องนโยบายกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และทางเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย พนักงานเจ้าหน้าที่ เห็นว่ากระทรวงสาธารณสุขสนับสนุนการปลูกกัญชงเป็นนโยบายหลัก แต่ควรมีการประเมินนโยบายด้วยว่าคุ้มค่าหรือมีหลักการอนุญาตหรือการปลูกที่เป็นสากลหรือไม่ เสนอให้มีนโยบายที่ชัดเจนมากกว่านี้ และควรใช้จากประโยชน์ของกัญชงจริงๆ เช่น เส้นใย ช่อดอก เมล็ด ส่วนอื่นๆ เช่น ราก ลำต้น ไม่ควรนำมาบริโภค

นำนโยบายมาจัดทำแผนงานการดำเนินงานเกี่ยวกับกัญชง

พนักงานเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า ควรจัดแผนสำหรับการตรวจสอบกัญชง เช่น เห็นว่าควรขอสนับสนุนประสานหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมตรวจ เช่น เกษตรจังหวัด กรณีที่มีการปลูกขนาดใหญ่ หรือใช้เทคนิคการปลูกแบบพิเศษ ควรให้หน่วยงานด้านเกษตรมีบทบาทในการตรวจสอบพื้นที่ปลูกและให้ความรู้มีการประสานงานตรวจร่วมกับเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรณีพื้นที่ปลูกใหญ่ และในการจัดทำแผนการดำเนินการเนื่องจากกัญชงเป็นเรื่องใหม่ เกณฑ์ต่างๆ อาจจะไม่ทันกับปัญหาที่พบเวลาลงปฏิบัติงานจริง ฉะนั้นหากผู้ปฏิบัติมีปัญหาสามารถที่จะส่งให้ส่วนกลางรวบรวมปัญหา เพราะแต่ละจังหวัดประเพณีวัฒนธรรมไม่เหมือนกัน เสนอให้การจัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกันในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปลูกกัญชงของจังหวัดและการทำงานบูรณาการร่วมกับหน่วยอื่น ในการปฏิบัติงานพบปัญหาคือบางครั้งทางสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา อาจมีมุมมองในมิติหนึ่ง ขณะที่ฝ่ายปกครองอาจมีความเห็นในอีกมิติหนึ่ง บางครั้งการดำเนินงานผ่านไปง่าย ๆ ไม่ติดขัดก็อาจไม่เป็นเช่นนั้น และพนักงานเจ้าหน้าที่เสนอให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจัดทำแผนเฝ้าระวังให้ชัดเจนว่าต้องดำเนินการอย่างไร ต้องรายงานผลอย่างไร และเกณฑ์การลงโทษกรณีผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข เสนอให้มี application แบบใช้งานง่ายและใช้งานได้จริงที่ให้ผู้รับอนุญาต สามารถรายงานผลการดำเนินการได้แบบ real time เพื่อให้เจ้าหน้าที่ใช้ในการตรวจสอบเฝ้าระวัง

การได้รับการสนับสนุนข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีความเห็นเห็นว่า ได้รับการสนับสนุนข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในการตรวจสอบได้รวดเร็ว ประทับใจกับความรวดเร็วในการตอบคำถามของส่วนกลางให้กับจังหวัด เช่น ใน line ต้องการให้สรุปคำถามคำตอบทุกเดือน เพราะแต่ละจังหวัดจะเจอคำถามคล้ายกันจะได้สะดวกในการหาข้อมูลมากกว่ารับคำถามไว้แล้วไปค้นหาคำตอบ เจ้าหน้าที่กองควบคุมวัตถุเสพติดเป็นพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี แต่บางครั้งสภาพการทำงานของจังหวัดค่อนข้างลำบากเพราะเป็นเรื่องใหม่ของทุกฝ่าย ควรมีนโยบายอย่างชัดเจนของกระทรวง ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้หน่วยงานในจังหวัดทราบหน้าที่ความรับผิดชอบ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีความเห็นเห็นว่าสามารถค้นหาข้อมูลในระบบสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้ง่าย และมีข้อเสนอว่าในระบบ skynet ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาคสามารถเข้าถึงข้อมูลรายงานต่าง ๆ ที่ผู้ประกอบการยื่นได้ด้วย เพราะมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ตำรวจให้ตรวจสอบแต่ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิด และคำถามปลายเปิด ประชากร คือ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และกำหนดอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2564 ได้แก่ เกษษกร ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขออนุญาตปลูกกัญชง กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และเกษษกรกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ทำการศึกษาในประชากร คือ เกษษกรผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขออนุญาตปลูกกัญชง ของกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และเกษษกรกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จำนวน 77 จังหวัด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ผลจากการศึกษาพบว่า

สรุปผลการศึกษา

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เกษษกรผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขออนุญาตปลูกกัญชง ของกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และเกษษกรกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จำนวน 53 ราย เป็นเพศหญิง 31 ราย (ร้อยละ 58.5) อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม 39.5 ปี โดยส่วนใหญ่ในช่วง 30-40 ปี และ 40-50 ปี สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 88.7 และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา คิดเป็นร้อยละ 11.3 ดำรงตำแหน่งอยู่ในระดับเกษษกรชำนาญการ สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.6 โดยทำงานภายใต้กลุ่มกำกับดูแลหลังออกสู่ตลาด (Post-Marketing) สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.8 ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 66 มีประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเกิน 5 ปี และร้อยละ 92.5 มีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำให้คำปรึกษา/ตรวจสอบด้านสถานที่ขออนุญาตปลูกกัญชง

ความความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานที่ขออนุญาตปลูกกัญชง สรุปได้ว่า

1. รูปแบบการปลูกกัญชง มีการดำเนินการปลูกใน 3 รูปแบบ ได้แก่ การปลูกในระบบปิด (Indoor) การปลูกในระบบกึ่งเปิด (Green House) และการปลูกในระบบเปิด (Outdoor) โดยผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามร้อยละ 88.7 เห็นด้วยกับลักษณะการปลูกทั้ง 3 รูปแบบ ส่วนความ คิดเห็นที่ได้จากการตอบคำถามปลายเปิดพบว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องรูปแบบการปลูกว่า คำอธิบายไม่ชัดเจน ขอให้กำหนดนิยาม เพราะยากต่อการตัดสินใจว่าเป็นการปลูกกัญชงรูปแบบใด ควรมีรายละเอียดของรูปแบบการปลูกในระบบต่าง ๆ ให้ชัดเจนมากกว่าที่ระบุไว้ในประกาศฯ

พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการจัดเตรียมพื้นที่ปลูกกัญชง ระบบปิด (Indoor) ระบบกึ่งเปิด (Green House) และระบบเปิด (Outdoor) ว่าต้องระบุแผนที่ แสดงที่ตั้ง และพิกัดสถานที่ และสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง แสดงแผนที่ ซึ่งระบุเส้นทาง การเข้าถึงได้อย่างสะดวกต่อการ

เข้าถึงพื้นที่ โดยร้อยละ 94.3 เห็นด้วยกับการจัดเตรียมพื้นที่ปลูก กัญชงต้องจัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปลูกที่เห็นได้ชัด กำหนดบริเวณพื้นที่ปลูกที่ชัดเจน พื้นที่ปลูกต้องแยกจากการปลูกพืชชนิดอื่นเป็นสัดส่วนชัดเจน ร้อยละ 98.1 เห็นด้วยที่ให้แสดงแบบแปลนพื้นที่ปลูก และภาพถ่ายบริเวณภายนอก รวมถึงบริเวณภายในอาคารหรือโรงเรือน สำหรับการปลูกกัญชงในระบบเปิด (Outdoor) ให้แสดงแบบแปลนพื้นที่ปลูก ภาพถ่ายแปลงปลูกและบริเวณโดยรอบ และร้อยละ 92.5 เห็นด้วยกับการเลือกรูปแบบการปลูก ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การปลูก เช่น กรณีการปลูกกัญชงนำช่อดอกไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ ควรใช้รูปแบบการปลูกที่มีการควบคุมคุณภาพ และปริมาณสารสำคัญในช่อดอก มีระบบป้องกันแมลงศัตรูพืช โรคพืช และวิธีการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการปนเปื้อนทางสายพันธุ์

2. การปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก เส้นใย ตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตและใช้ในครอบครัว โดยพื้นที่ปลูกได้ครอบครัวยุคไม่เกิน 1 ไร่ จากการตอบแบบสอบถาม พบว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 88.7 เห็นด้วยว่าให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (ส่วนลำต้นและเส้นใย) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว ส่วนความเห็นจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด พบว่าพนักงานเจ้าหน้าที่เสนอแนะให้กำหนดมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับการปลูกวัตถุประสงค์เพื่อการใช้ประโยชน์จากเส้นใย ตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิต โดยระบุให้ชัดเจนว่าชาวม้ง ต้องปฏิบัติตามอย่างไร เพื่อไม่ให้ทำผิดกฎหมาย บอกรายละเอียดเพื่อให้ชาวม้งเข้าใจและปฏิบัติตามที่กำหนดโดยขอให้ข้อกำหนดมาตรฐานความปลอดภัย และผ่านมติคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด ให้โทษเป็นการกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจน ซึ่งจะทำให้การตรวจสอบสถานที่ชัดเจน และคณะกรรมการระดับจังหวัดจะดำเนินการพิจารณาอนุญาตได้ง่ายขึ้น ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก ที่ได้รับการยกเว้นไม่เป็นยาเสพติดแล้ว ไม่จำเป็นต้องมีกล่องหรือตู้เก็บที่มีกุญแจล็อก เป็นพื้นที่แยกเก็บให้เป็นสัดส่วน

3. ในส่วนของการปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จากใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและราก เพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม พบว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 92.5 เห็นด้วยกับการให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว ร้อยละ 62.3 เห็นด้วยที่ให้มีการเก็บกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและราก) แยกเก็บเป็นสัดส่วน และไม่ปะปนกับวัตถุอื่น ๆ โดยใช้อุปกรณ์ เช่น ตู้เก็บ หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อกเพื่อป้องกันการเข้าถึง ส่วนข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นว่า ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และรากที่ได้รับการยกเว้นไม่เป็นยาเสพติดแล้ว ไม่จำเป็นต้องมีกล่องหรือตู้เก็บที่มีกุญแจล็อก ขอแค่มีพื้นที่เก็บแยกเป็นสัดส่วน เสนอให้ปรับลดมาตรการรักษาความปลอดภัยลงได้

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 45.3 เห็นด้วยกับการที่พื้นที่ปลูกที่ตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา และหากพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ร้อยละ 98.3 เห็นด้วยที่ต้องมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูทางเข้าออกพื้นที่เท่าที่จำเป็น จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด มีความเห็นที่สอดคล้องกัน คือ ไม่เห็นด้วยกับการปลูกที่ตั้งปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ควรกำหนดระยะห่างการปลูกกัญชงกับพื้นที่ปลูกที่ตั้งอยู่ในชุมชน รวมถึงต้องมีระบบมาตรการป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก กรณีพื้นที่ปลูกในชุมชนควรมีเกณฑ์เพิ่มเติมให้ชัดเจน จะช่วยให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทำงานได้สะดวกยิ่งขึ้น ส่วนเรื่องระบบระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูทางเข้าออกพื้นที่

เท่าที่จำเป็น ควรกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ เช่น ความสูงของรั้ว ระยะห่างระหว่างชั้นลวดหนาม จำนวนชั้นลวดหนาม ชนิดของเสาประตู

4. กรณีการปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก ใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก เพื่อวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยหรือปรับปรุงพันธุ์ พบว่า มีพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 94.3 เห็นด้วยที่ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บ รักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว ร้อยละ 71.7 เห็นด้วยที่มีการเก็บกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและรากแยกเก็บเป็นสัดส่วน และ ไม่ปะปนกับวัตถุอื่น ๆ โดยใช้อุปกรณ์ เช่น ตูเก็บ หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก

เพื่อป้องกันการเข้าถึง โดย ร้อยละ 58.5 เห็นด้วยกับพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา และหากพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ร้อยละ 88.7 เห็นด้วยที่ต้องมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูทางเข้าออกพื้นที่เท่าที่จำเป็น ในส่วนของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด พนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความเห็นเป็นไปในแนวทางการปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จาก ใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก เพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม คือควรกำหนดระยะห่างแปลงปลูกกัญชงกับที่ตั้งชุมชน มีระบบมาตรการป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอกเพิ่มเติม ส่วนเรื่องระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูทางเข้าออกพื้นที่เท่าที่จำเป็น ควรกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ

5. กรณีการปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก เมล็ดและช่อดอก เพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม พบว่า ร้อยละ 98.1 ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถาม เห็นด้วยที่ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (เมล็ดและช่อดอก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว ร้อยละ 96.2 เห็นด้วยที่มีการเก็บกัญชง (เมล็ด และ ช่อดอก) แยกเก็บเป็นสัดส่วน และไม่ปะปนกับวัตถุอื่น ๆ โดยใช้อุปกรณ์ เช่น ตูเก็บ หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก เพื่อป้องกันการเข้าถึง ในส่วนของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด พนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความเห็นว่า สำหรับการปลูกเพื่อประโยชน์จากเมล็ดและช่อดอก เพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม ควรกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยเพิ่ม อาทิ กล้องวงจรปิด จำนวนกล้องวงจรปิดกำหนดตามขนาดพื้นที่ ส่วนการจัดเก็บช่อดอกขอให้มีความมาตรฐานในการเก็บ โดยเน้นการรักษาความปลอดภัยและเข้มงวดกว่าการปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จากใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและราก

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 47.2 เห็นด้วยกับพื้นที่ปลูกที่ตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา หากพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษาร้อยละ 81.1 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก ต้องจัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นทั้ง 4 ด้านของพื้นที่ปลูก เช่น รั้วลวดหนาม และ จัดทำประตูทางเข้าออกพื้นที่ และร้อยละ 86.8 ของผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นด้วยกับการกำหนดบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีสิทธิเข้าออกพื้นที่ปลูก และกำหนดผู้รับผิดชอบเฉพาะเป็นผู้ควบคุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปลูกเป็นลายลักษณ์อักษร ส่วนของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด พนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความเห็นเป็นไปในแนวทางการปลูกเพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม คือ ควรกำหนดระยะห่างแปลงปลูกกัญชงกับที่ตั้งชุมชน มีระบบมาตรการป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอกเพิ่มเติม ส่วนเรื่องระบบระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูทางเข้าออกพื้นที่เท่าที่จำเป็น ควรกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ

6. การปลูกกล้วยงเพื่อประโยชน์จาก เมล็ดและช่อดอกเพื่อประโยชน์ในการแพทย์ หรือ วัตถุประสงค์ ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์ พบว่าร้อยละ 96.2 ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถาม เห็นด้วยที่ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูกและครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกล้วยง (เมล็ด และช่อดอก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว และร้อยละ 96.2 เห็นด้วยกับการให้มีการเก็บกล้วยง (เมล็ด และ ช่อดอก) แยกเก็บเป็นสัดส่วน และไม่ปะปนกับวัตถุอื่น ๆ โดยใช้อุปกรณ์ เช่น ตูเก็บ หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก เพื่อป้องกันการเข้าถึงมีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 58.5 เห็นด้วยกับการมีพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา และกรณีพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษาร้อยละ 79.2 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ต้องมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก ต้องจัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นทั้ง 4 ด้านของพื้นที่ปลูก เช่น รั้วลวดหนามและจัดทำประตูทางเข้าออกพื้นที่ และร้อยละ 94.3 เห็นด้วยกับการกำหนดบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีสิทธิเข้าออกพื้นที่ปลูก และกำหนดผู้รับผิดชอบเฉพาะเป็นผู้ควบคุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปลูกเป็นลายลักษณ์อักษรจะเห็นได้ว่า ข้อมูลมีความสอดคล้องกับการปลูกเพื่อประโยชน์จาก เมล็ด และช่อดอก เพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม และในประเด็นนี้ไม่มีพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ข้อมูล ในส่วนการตอบคำถามปลายเปิด

7. ข้อกำหนดเรื่องการควบคุมการปลูกกล้วยง พบว่าร้อยละ 90.6 ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถาม เห็นด้วยกับการปลูกเพื่อนำไปใช้ในการแพทย์ และผลิตภัณฑ์สุขภาพ ต้องดำเนินการปลูกให้เป็นไปตามมาตรฐานการเกษตร เช่น การวิเคราะห์คุณภาพของดินและน้ำ การตรวจวิเคราะห์เพื่อหาสารปนเปื้อน ยาฆ่าแมลง เชื้อรา โลหะหนัก หรือสารอื่น ๆ และร้อยละ 84.9 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการจัดให้มีระบบติดตามจากต้นทางสู่ปลายทาง และตรวจสอบย้อนกลับเพื่อควบคุมกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ส่วนของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด พนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความเห็นว่า ควรกำหนดคำนิยามของคำว่า มาตรฐานการเกษตร และคำว่าระบบการควบคุมการปลูกที่ดี มีรายละเอียดอย่างไร และควรจัดทำคู่มือแนะนำให้กับผู้ประกอบการเกี่ยวกับการปลูกและการส่งตรวจวิเคราะห์ว่ามีที่ใดรับรอง

ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค หรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งประกอบไปด้วยปัญหา และอุปสรรคที่ได้รับจากผู้ประกอบการ ปัญหาและอุปสรรคที่พบในมุมมองพนักงานเจ้าหน้าที่ ข้อเสนอแนะ เรื่องการกำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกล้วยง ปัจจัยด้านทรัพยากรบริการ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน หรือการจัดอบรมให้ผู้เกี่ยวข้อง และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การมอบนโยบายจากส่วนกลางสู่ส่วนภูมิภาค การนำนโยบายมาจัดทำแผนงาน และการได้รับการสนับสนุนข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคที่ได้รับจากผู้ประกอบการ พบว่า
 - ผู้ประกอบการขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปลูกกล้วยง การนำไปใช้ประโยชน์ ไม่ศึกษากฎหมาย ไม่ทำความเข้าใจเกี่ยวกับประกาศฯ และคู่มือเกี่ยวกับการขอรับอนุญาต
 - ผู้ประกอบการไม่มีพร้อมด้านการลงทุน ไม่มีทุนทรัพย์ในการจัดเตรียมสถานที่ไม่สามารถหาเมล็ดพันธุ์ ไม่สามารถหาผู้รับผลผลิตได้ การตลาดไม่ชัดเจน ผู้ประกอบการรายย่อยไม่กล้าลงทุน
 - ปัญหาความไม่พร้อมต่อการจัดเตรียมสถานที่ปลูกกล้วยง เนื่องจากผู้ประกอบการ ไม่เข้าใจการจัดเตรียมสถานที่ปลูกกล้วยง และยังไม่กล้าลงทุนสร้างเพราะเกรงว่าลงทุนแล้วจะไม่ได้รับอนุญาต มีต้นทุนสูงในการล้อมรั้วสูงเสี่ยงต่อการลงทุน และผู้ประกอบการต้องการความชัดเจนประเด็น เรื่อง รั้ว ควรกำหนดให้ชัดเจน
2. ปัญหาและอุปสรรคที่พบในมุมมองพนักงานเจ้าหน้าที่ พบว่า
 - การจัดเตรียมสถานที่ปลูกกล้วยงในระดับการปลูกภาคอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการลงทุนสูง เสนอให้พิจารณาจากแบบแปลน หรือสถานที่เท่าที่จำเป็นก่อน เช่น โครงสร้างหลัก หรือให้ผู้ประกอบการ

กำหนดแผนการดำเนินการแล้วเสร็จเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการยื่นคำขอรับอนุญาตผลิตปลูกกัญชง ปัญหาการไม่มีรูปแบบของการจัดเตรียมสถานที่ปลูกในรายที่มีพื้นที่ขนาดเล็ก และไม่มีรูปแบบสถานที่ปลูกกัญชงที่เป็นมาตรฐาน

- การตรวจเฝ้าระวังติดตามแปลงปลูกกัญชงเป็นไปได้อย่างหลังจากได้รับอนุญาตปลูกกัญชง เนื่องจากมีคนขออนุญาตเป็นจำนวนมากกว่าจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องตรวจสอบการวิเคราะห์คุณภาพ ดินน้ำ และสารปนเปื้อน

- การแสวงหาผลประโยชน์จากนายทุนชาวต่าง โดยชักจูงชาวเขาให้ขออนุญาตปลูกกัญชงเพื่อวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์จากเส้นใยตามประเพณี วัฒนธรรม แต่สุดท้ายแล้วเป็นการทำเพื่อเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม เพื่อหลีกเลี่ยงขั้นตอนการตรวจสอบค่า THC และหากเกิดการทำให้ฝ่าฝืนกฎหมายก็จะต้องรับผิดชอบเนื่องจากมีชาวม้งเป็นผู้ขออนุญาต และกตราคาผลผลิต

- อิทธิพลในพื้นที่ พนักงานเจ้าหน้าที่โดนข่มขู่ หากไม่ตรวจประเมินสถานที่ปลูกกัญชงให้ผ่าน อาจมีอันตรายเกิดขึ้นได้ และพบว่ามีการใช้อำนาจจากทางการเมืองเข้ามากดดันในการขออนุญาต

3. ข้อเสนอแนะเรื่องข้อกำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง พบว่า

- การกำหนดคำนิยามให้ชัดเจน ได้แก่ คำว่า “ชุมชน” “สถานที่ท่องเที่ยว” เขตชุมชน มีความหมายอย่างไร การปลูกใกล้ชุมชนต้องมีระยะห่างเท่าไร นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่าการปลูกในรูปแบบต่างๆ มีคำอธิบายไม่ชัดเจน ขอให้กำหนดนิยาม คำว่า “รูปแบบการปลูก Indoor Outdoor Greenhouse” ให้มีความชัดเจนมากกว่าที่ระบุไว้ในประกาศฯ คำว่า “มาตรฐานการเกษตร” คำว่า “ระบบการควบคุมการปลูกที่ดี” มีความหมายอย่างไร เห็นควรให้คำนิยาม และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ

- การกำหนดขนาดพื้นที่การปลูกกัญชงในวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรมให้ชัดเจน ขอให้แบ่งเป็นกลุ่มตามขนาดของสถานที่ปลูกกัญชงเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เพราะขนาดของพื้นที่จะเกี่ยวข้องกับระบบการควบคุมที่แตกต่างกันและเสนอว่าควรเพิ่มเติมวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในครัวเรือนที่ไม่ใช่ชาติพันธุ์ เสนอให้มีการกำหนดมาตรฐานสถานที่และมาตรฐานความปลอดภัยที่เป็นมาตรฐานและเหมาะสมต่อการปลูกกัญชง เพราะผู้ประกอบการมีรูปแบบการปลูกที่หลากหลาย ทำให้ยากต่อการพิจารณาอนุญาต และหากพื้นที่ขอปลูกมีขนาดใหญ่ มีความเห็นว่าจะต้องกำหนดให้มีการลงพิกัด 4 จุด รอบแปลง และมีข้อเสนอว่ากรณีการปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จาก ใบ ราก ลำต้น เส้นใย กำหนดให้ชัดเจนว่าไม่ต้องล้อมรั้ว เนื่องจากยกเว้นไม่เป็นยาเสพติดให้โทษแล้ว โดยให้ผู้ประกอบการเป็นผู้เสนอแผนการรักษาความปลอดภัย และขอให้จัดทำคู่มือแนะนำว่าผู้ประกอบการเกี่ยวกับการปลูกและการส่งตรวจวิเคราะห์ว่ามีที่ใดรับรอง

- การกำหนดเขตการปลูกกัญชง กัญชา และพืชชนิดอื่น เสนอให้กำหนดระยะห่างและเขตของการปลูกกัญชงและกัญชา เพื่อป้องกันการข้ามสายพันธุ์ให้เป็นไปตามข้อมูลทางวิชาการควรกำหนดระยะการปลูกกัญชงและกัญชาที่ชัดเจน รวมถึงพืชชนิดอื่น ๆ ควรระบุระยะห่างของการปลูกพืชที่ต่างกันอย่างชัดเจน

- การกำหนดระยะห่างการปลูกกัญชงที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ขอให้กำหนดระยะห่างของแปลงปลูกกัญชงกับที่ตั้งในเขตชุมชนให้ชัดเจน รวมถึงต้องมีระบบมาตรการป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก กำหนดเป็นเกณฑ์ที่ชัดเจน กรณีปลูกเพื่อใช้ช่อดอกเสนอให้มีการกำหนดการปลูกกัญชงให้มีระยะห่างจากชุมชนและโรงเรียน มีข้อเสนอ ให้มีการปลูกกัญชงในเขตเกษตรกรรมของจังหวัด และเสนอให้มีข้อกำหนดสำหรับการปลูกกัญชงเพื่อการท่องเที่ยวเพื่อให้ความรู้กับประชาชน และควรทำประชาพิจารณ์ในชุมชนว่าต้องการให้มีการปลูกกัญชงในพื้นที่ของตนหรือไม่

- การกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย ขอให้กำหนดรายละเอียดเรื่องมาตรฐานความปลอดภัยให้ชัดเจนว่าต้องเป็นอย่างไร ควรจะมีหรือต้องมีระบบป้องกันอย่างไร เพื่อความเข้าใจตรงกันระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการ สำหรับการปลูกเพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม ควรกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยเพิ่มสำหรับการปลูกเพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม อาทิ กล้องวงจรปิด เสนอให้ทำรายละเอียดหลักเกณฑ์มาตรการรักษาความปลอดภัยของการปลูกทุกวัตถุประสงค์ โดยหลักเกณฑ์ของสถานที่ผ่านมติคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เพื่อการกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจนมีความจำเป็น และเป็นแนวทางที่ชัดเจนให้คณะกรรมการจังหวัดพิจารณา

- การกำหนดเรื่องความสูงของรั้วหรือแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นการปลูก ขอให้กำหนดความสูงของรั้วหรือแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นการปลูกให้กำหนดมาตรฐานอย่าง ชัดเจน เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่สะดวกในการตรวจประกอบการพิจารณาอนุญาตและผู้ประกอบการสามารถนำไปดำเนินการได้โดยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ เช่น ความสูงของรั้ว ระยะห่างระหว่าง ชั้นลวดหนาม จำนวนชั้นลวดหนาม ชนิดของเสาประตู กำหนดลักษณะให้ชัดเจนเพื่อเป็นในแนวทางเดียวกัน ส่วนบางสถานที่อยู่ห่างไกลชุมชน บนดอย แต่ปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จากช่อดอกยังมีความจำเป็นต้องทำรั้วหรือไม่ ขอให้มียกเว้นหลักเกณฑ์ของความสูงของรั้วหรือแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นการปลูกอย่างชัดเจน

- การจัดทำคู่มือการปลูกกัญชง เห็นว่าไม่จำเป็นต้องให้ผู้ประกอบการจัดทำคู่มือการปลูกกัญชง (SOP) เนื่องจากประชาชนทั่วไปไม่เข้าใจเรื่องทำคู่มือการปลูกกัญชง จะมีหรือไม่ก็ได้

- การเก็บรักษากัญชง ในส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก ที่ได้รับการยกเว้นไม่ป่วยยาเสพติดให้โทษ ไม่จำเป็นต้องมีกล่องหรือตู้เก็บที่มีกุญแจล็อก เป็นพื้นที่เก็บแยกเป็นสัดส่วน มีมาตรการรักษาความปลอดภัยลดลงได้ แต่ในส่วนของการจัดเก็บช่อดอก มีความเห็นว่าควรมีมาตรฐานในการเก็บรักษา เน้นการรักษาความปลอดภัย ควรกำหนดสถานที่เก็บให้ชัดเจน และเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัย เช่น กล้องวงจรปิด

4. การสนับสนุนเพิ่มเติมจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือหน่วยงานอื่น พบว่า

- ด้านบุคลากร ไม่เพียงพอ เนื่องจากต้องตรวจสอบสถานที่ทั้งก่อน และหลังอนุญาตอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงควรมีมาตรการรักษาความปลอดภัย เห็นควรจัดสรรทรัพยากรบุคคลกรให้เหมาะสม

- ด้านงบประมาณ ขอให้มีงบประมาณการจัดประชุมคณะกรรมการจังหวัดและคณะทำงานลงตรวจพื้นที่เพื่อพิจารณาอนุญาตการปลูกกัญชง และเบี้ยเลี้ยงในการออกตรวจ

- ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ขอให้สนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น สนับสนุน THC test kit ขอสนับสนุนโดรนถ่ายภาพโดยใช้โดรนบินคุณภาพ มุมสูง และคำนวณพื้นที่ปลูก ขอสนับสนุนอุปกรณ์ตรวจสอบพิกัด GPS และขอสนับสนุนรถขับเคลื่อนสี่ล้อเพื่อเข้าพื้นที่สูง การเดินทางมีความยากลำบาก เนื่องจากสถานที่ปลูกกัญชงหลายแห่งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล

- ด้านการจัดอบรม ขอให้มีการจัดอบรมให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ประชาชน และคณะทำงานระดับจังหวัดในทุกปี โดยจัดการอบรมและการสอนโดยลงพื้นที่จริงมีการฝึกอบรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับจังหวัดอื่น ๆ และขอให้เจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ร่วมตรวจช่วงแรก ขอให้จัดทำแผนพับประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการในการติดต่อขออนุญาตและการจัดเตรียมสถานที่ปลูกกัญชง และขอให้ทางสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาตั้งทีมที่ปรึกษาให้กับสำนักงานสาธารณสุขเพื่อให้คำปรึกษาและจัดประชุมกับพนักงานเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกเดือนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และตอบคำข้อสงสัย

5. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

- การมอบนโยบายจากส่วนกลางสู่ส่วนภูมิภาค พบว่าการนำนโยบายมาจัดทำแผนงานการดำเนินงานเกี่ยวกับกัญชงในปี 2564 มีแผนงานไม่ชัดเจน เนื่องจากเพิ่งเริ่มต้นการอนุญาตให้ประชาชนปลูกกัญชง เห็นควรจัดทำแผนการตรวจทั้งการตรวจให้อนุญาต และตรวจติดตามเฝ้าระวัง ขอให้กำหนดนโยบายบทบาทการตรวจสอบติดตามเฝ้าระวังของแต่ละหน่วยงาน ในพื้นที่อย่างชัดเจน และเสนอให้ทางสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาสื่อสาร เรื่องนโยบายกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และทางเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และเสนอให้มีการประเมินนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมการปลูกกัญชงว่ามีความคุ้มค่าหรือมีหลักการอนุญาต และการปลูกที่เป็นสากลหรือไม่

- นำนโยบายมาจัดทำแผนงานการดำเนินงานเกี่ยวกับกัญชง เสนอให้ ขอสนับสนุนประสานหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมตรวจ เช่น เกษตรจังหวัด และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ส่วนการจัดทำแผนการดำเนินการเนื่องจากกัญชงเป็นเรื่องใหม่ หลักเกณฑ์ที่มีอาจจะไม่ทันกับสภาพปัญหาที่พบต่อการปฏิบัติงานจริง ฉะนั้นหากผู้ปฏิบัติมีปัญหาขอส่งข้อมูลไปยังส่วนกลางเพื่อรวบรวมปัญหา และขอให้ส่วนกลาง ปรับแก้ไขหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตามที่พบในการปฏิบัติงานจริง และขอเสนอให้มีการจัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกันในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปลูกกัญชงของจังหวัดและการทำงานบูรณาการร่วมกับหน่วยอื่นที่เกี่ยวข้อง และขอเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจัดทำแผนเฝ้าระวังให้ชัดเจนว่าต้องดำเนินการอย่างไร ต้องรายงานผลอย่างไร และเกณฑ์การลงโทษกรณีผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข

ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาเห็นว่าหากรัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยและผู้ประกอบการที่จะนำพืชกัญชงไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นให้มีมูลค่าและรายได้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เกิดความมั่นคงและความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ และไม่ก่อให้เกิดการนำกัญชงไปใช้ในทางที่ผิด ผู้ศึกษามีข้อเสนอ ดังนี้

1. ในการควบคุมกำกับดูแลการปลูกกัญชงเพื่อให้การควบคุมและกำกับดูแลการผลิต นำเข้าส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพภาครัฐจำเป็นต้องมีกลไกในการติดตาม ตรวจสอบ ควบคุม และประเมินผลการดำเนินงาน โดยการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในระดับจังหวัด พร้อมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ให้มีความชัดเจน เพื่อให้การควบคุมและกำกับดูแลมีมาตรฐานเดียวกันในทุกขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการควบคุมที่มีความเข้มงวด รัดกุม และป้องกันการนำกัญชงไปใช้ในทางที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดอำนาจหน้าที่ ซึ่งได้มอบหมายให้คณะกรรมการระดับจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการวางระบบแนวทางการกำกับดูแลการอนุญาตเกี่ยวกับกัญชงในจังหวัด ซึ่ง 1 ในองค์ประกอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ คือ ข้าราชการในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานมีความเชี่ยวชาญด้านการเกษตรมากที่สุด ผู้ศึกษาจึงมีความเห็นว่า ในส่วนของการประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564 ควรมอบหมายให้หน่วยงานด้านการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการตรวจสอบ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักวิชาการ และมีการส่งเสริมการปลูกพืชกัญชงจากผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการเกษตรเฉพาะทาง ซึ่งจะช่วยให้การกำกับดูแลมีมาตรฐานเดียวกัน และทำให้ผลผลิตมีคุณภาพที่จะนำไปต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ต่อไป

2. ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการส่งเสริมการปลูกพืชกัญชงเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดใหม่ ของประเทศไทย ให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม ข้อกำหนดต่างๆ ภาครัฐต้องมั่นใจได้ว่ากฎหมาย และระบบการอนุญาตต้องเอื้อต่อการส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ปลูกกัญชง สามารถดำเนินการได้โดยมีต้นทุน เพิ่มเติม ตัวอย่างเช่น ระบบการคัดเลือกพันธุ์กัญชงทำให้ผลผลิตที่มีส่วนประกอบของสาร THC ในปริมาณต่ำ โดยไม่จำเป็น ที่จะต้องตรวจสอบติดตามต่อเป็นระยะ หรือต้องอำนวยความสะดวกในการจัดหาชุดทดสอบ เบื้องต้น (THC Test Kit) และมีต้นทุนต่ำ นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมเรื่องของการวิจัยและพัฒนาพืชกัญชง ให้ตรงตามกลุ่มเป้าหมายในภาคอุตสาหกรรม เช่น สายพันธุ์ที่ให้เส้นใยที่มีคุณภาพเหมาะสมต่อการนำไปใช้ใน อุตสาหกรรมสิ่งทอ สิ่งก่อสร้าง สายพันธุ์ที่ให้น้ำมันสูงเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมอาหาร เครื่องสำอาง และสายพันธุ์ที่ ให้สาร CBD เพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรมสมุนไพร เป็นต้น

3. ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการส่งเสริมสนับสนุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาอย่างจริงจัง มีหน่วยงานเฉพาะ และมีผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา และส่งเสริมให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากพืชกัญชงอย่างกว้างขวางต่อเนื่องเป็นรูปธรรม เพื่อให้ความมั่นคงและยั่งยืน ในการส่งเสริมการปลูกกัญชงให้เป็นพืชเศรษฐกิจชนิดใหม่ประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

1. กฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตผลิต จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ ในประเภท 5 เฉพาะเฮมพ์ พ.ศ. 2559. แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ด้านสาธารณสุข (พ.ศ. 2560-2579) https://bps.moph.go.th/new_bps/sites/default/files/EbookMOPH20yrsPlan2017_version2.pdf
2. กฎกระทรวง การขออนุญาตและการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2563
3. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และกำหนดอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2564
4. ประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564
5. การประชุมอบรมให้ความรู้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับกัญชง (Hemp) จัดโดยกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (20 มกราคม 2564).
6. สถิติการรับคำปรึกษาเกี่ยวกับการปลูกกัญชงจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ของกองควบคุมวัตถุเสพติดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
7. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์มหาชน). "เฮมพ์พันธุ์ใหม่ของประเทศไทย" [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : www.hrdi.or.th/Articles/Detail/18 (11 มกราคม 2564).
8. MedThai, "กัญชง สรรพคุณ และประโยชน์ของต้นกัญชง 14 ข้อ" [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : www.medthai.com/กัญชง (7 มกราคม 2564).
9. ดร.ภญ.ประภัสสร ทิพย์รัตน์, ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ ๑ เชียงใหม่. "พืชกัญชง: ความรู้ทั่วไป และการตรวจสอบสารสำคัญ" [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : www.oncb.go.th/ncsmi/cannabis4/พืชกัญชง%๒๐%๒๐ความรู้ทั่วไปและการตรวจสอบ.pdf (13 มกราคม 2564).
10. ลิลลี่ กาวีตะ และคณะ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาพฤกษศาสตร์. "พืชเส้นใย: กัญชง" [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://kukr.lib.ku.ac.th/db/BKN> (12 มกราคม 2564).

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

ท่านที่ 1 ภก.ธีระ ชัยพิริยะศักดิ์

เคยดำรงตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านระบาดวิทยาของวัตถุเสพติด
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ท่านที่ 2 ภญ.วิภา เต็งอภิชาติ

เภสัชกรชำนาญการพิเศษ
กองควบคุมวัตถุเสพติด
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ภาคผนวก ข

หนังสือขออนุญาตดำเนินการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มกำกับดูแลหลังออกสู่ตลาด กองควบคุมวัตถุเสพติด

โทร. ๐-๒๕๙๐-๗๓๓๙

ที่ สธ ๑๐๐๓.๓ / ๓๓๕๖

วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตดำเนินงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการกองควบคุมวัตถุเสพติด (ผ่านหัวหน้ากลุ่มกำกับดูแลหลังออกสู่ตลาด)

ด้วย กลุ่มกำกับดูแลก่อนออกสู่ตลาด พบว่ามีประเด็นการสอบถามเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่
ขอรับอนุญาตปลูกกัญชงก่อนได้รับอนุญาตเป็นจำนวนมาก จากพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
ซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจประเมินสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชงโดยใช้แนวทางการตรวจจากประกาศ
คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง
(Hemp) พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔

กลุ่มกำกับดูแลหลังออกสู่ตลาด พิจารณาแล้ว เนื่องจากการตรวจสอบสถานที่ปลูกกัญชง
เป็นเรื่องใหม่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสถานที่ขอรับ
อนุญาตปลูกกัญชง จึงเห็นควรดำเนินงานวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศ
คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง
(Hemp) พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยส่งแบบสอบถามไปพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและเจ้าหน้าที่
กลุ่มกำกับดูแลหลังออกสู่ตลาด แล้วนำผลที่ได้มารวบรวมและวิเคราะห์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและอนุมัติให้ดำเนินการด้วย จะเป็นพระคุณอย่างสูง

เอกอุษณีย์

(น.ส.เอกอุษณีย์ วิหค)

เภสัชกรชำนาญการ

อนันต์ธามเสนา

๒๓/๔/๖๔

๒๓/๔/๖๔

ภาคผนวก ค

- ประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564
- การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2564

ประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ

เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp)

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบสถานที่สำหรับผู้ขออนุญาตผลิต (ปลูก) ในการจัดเตรียมสถานที่ การรักษาความปลอดภัย การควบคุมการปลูก เพื่อดำเนินการปลูกกัญชง ภายใต้การควบคุมและป้องกันที่เหมาะสม มิให้กัญชงเกิดการรั่วไหลออกสู่นอกระบบ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๕ (๘) แห่งกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ เฉพาะกัญชง พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ ในการประชุมครั้งที่ ๔๒๔-๑๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“พื้นที่ปลูก” หมายความว่า พื้นที่ที่ใช้ในการปลูกกัญชง

ข้อ ๓ ข้อกำหนดด้านสถานที่ ต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) การปลูกกัญชง สามารถดำเนินการปลูกได้ในรูปแบบ ดังนี้

(ก) การปลูกในระบบปิด (Indoor) คือ การปลูกกัญชงในสถานที่ปิดที่มีการควบคุมสภาพแวดล้อมในการปลูก เช่น แสง อุณหภูมิ ความชื้น การหมุนเวียนของอากาศ ปริมาณก๊าซออกซิเจน และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

(ข) การปลูกในระบบกึ่งเปิด (Greenhouse) คือ การปลูกกัญชง ในโรงเรือน โดยใช้แสงจากธรรมชาติ หรือแสงจากหลอดไฟเทียม และอาจมีการควบคุมสภาพแวดล้อมในการปลูกอื่น ๆ ร่วมด้วย

(ค) การปลูกในระบบเปิด (Outdoor) คือ การปลูกกัญชงในสถานที่ปลูกแบบแปลงปลูกกลางแจ้ง

(๒) การจัดเตรียมพื้นที่ปลูก มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(ก) พื้นที่ปลูก ต้องระบุแผนที่แสดงที่ตั้งและพิกัดของสถานที่ และสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง แสดงแผนที่ซึ่งระบุเส้นทางการเข้าถึงได้อย่างสะดวกต่อการเข้าถึงพื้นที่ปลูก

(ข) พื้นที่ปลูก ต้องจัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปลูกที่เห็นได้ชัด กำหนดบริเวณพื้นที่ปลูกที่ชัดเจน พื้นที่ปลูกต้องแยกจากการปลูกพืชชนิดอื่นเป็นสัดส่วนชัดเจน

(ค) สำหรับกรณีปลูกในระบบปิดหรือการปลูกในระบบกึ่งเปิด ให้แสดงแบบแปลนพื้นที่ปลูก และภาพถ่ายบริเวณภายนอกรวมถึงบริเวณภายในอาคารหรือโรงเรือน สำหรับกรณีปลูกในระบบเปิด ให้แสดงแบบแปลนพื้นที่ปลูก ภาพถ่ายแปลงปลูกและบริเวณโดยรอบ เพื่อใช้ประกอบการขออนุญาต และการตรวจสอบ

(ง) การเลือกรูปแบบการปลูก ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การปลูก เช่น กรณีการปลูกกล้วยงาช่อดอกไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ ควรใช้รูปแบบการปลูกที่มีการควบคุมคุณภาพ และปริมาณสารสำคัญในช่อดอก มีระบบป้องกันแมลงศัตรูพืช โรคพืช และมีวิธีการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนทางสายพันธุ์

ข้อ ๔ ข้อกำหนดด้านการรักษาความปลอดภัย ให้มีรายละเอียด ดังนี้

(๑) กรณีการปลูกเพื่อการใช้ประโยชน์จากเส้นใย ตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิต และใช้ในครอบครัว โดยมีพื้นที่ปลูกได้ครอบครัวยุติไม่เกินหนึ่งไร่ โดยให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัย ในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกล้วยงาช่อหลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว

(๒) กรณีการปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จากใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและราก เพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม หรือวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์

(ก) ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกล้วยงาช่อหลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว

(ข) มีการเก็บกล้วยงาช่อแยกเก็บเป็นสัดส่วนและไม่ปะปนกับวัตถุอื่น ๆ โดยใช้อุปกรณ์ เช่น ตู้อัด หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อกเพื่อป้องกันการเข้าถึง

(ค) จัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยเพิ่มเติม ในกรณีพื้นที่ปลูกที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ต้องมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูทางเข้าออกพื้นที่เท่าที่จำเป็น

(๓) กรณีการปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จาก เมล็ด และช่อดอก เพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์ หรืออุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ หรือวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์

(ก) ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกล้วยงาช่อหลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว

(ข) มีการเก็บกัญชงแยกเก็บเป็นสัดส่วนและไม่ปะปนกับวัตถุอื่น ๆ โดยใช้อุปกรณ์ เช่น ตู้อัด หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อกเพื่อป้องกันการเข้าถึง

(ค) จัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยเพิ่มเติม ในกรณีพื้นที่ปลูกที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา เพื่อป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก กรณีปลูกโดยมีวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม หรือเพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์ ต้องจัดให้มีการจัดทำแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นทั้ง ๔ ด้านของพื้นที่ปลูก เช่น รั้วลวดหนาม และจัดทำประตูทางเข้าออกพื้นที่

(ง) กำหนดบัญชีรายชื่อบุคคลผู้มีสิทธิเข้าออกพื้นที่ปลูก และกำหนดผู้รับผิดชอบเฉพาะเป็นผู้ควบคุมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น ขั้นตอนปลูก ขั้นตอนเก็บเกี่ยว ขั้นตอนขนส่ง ขั้นตอนทำลาย โดยได้รับมอบหมายจากผู้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๕ ข้อกำหนดเรื่องการควบคุมการปลูก ให้มีรายละเอียด ดังนี้

(๑) การปลูกเพื่อนำไปใช้ทางการแพทย์และผลิตภัณฑ์สุขภาพ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานการเกษตร เช่น การวิเคราะห์คุณภาพของดิน และน้ำ รวมถึงการตรวจวิเคราะห์เพื่อหาสารปนเปื้อน ยาฆ่าแมลง เชื้อรา โลหะหนัก หรือสารอื่น ๆ ในกัญชง

(๒) จัดให้มีระบบติดตามจากต้นทางสู่ปลายทางและตรวจสอบย้อนกลับเพื่อควบคุมกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ธงชัย กิริติหัตถยากร

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านสนับสนุนงานบริการสุขภาพ

ประธานกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดอำนาจหน้าที่
เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ
พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งใดหรือระดับใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ตำแหน่งใด หรือระดับใด มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการควบคุมและกำกับดูแลยาเสพติดให้โทษเป็นไปอย่างเข้มงวดและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๔๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

(๒) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

ข้อ ๓ ให้บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่งทั้งหมด

(๑) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

(๒) รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

(๓) ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข

(๔) สาธารณสุขนิเทศก์

(๕) อธิบดีกรมการแพทย์

(๖) รองอธิบดีกรมการแพทย์

(๗) อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

(๘) รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

- (๙) อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- (๑๐) รองอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- (๑๑) อธิบดีกรมสุขภาพจิต
- (๑๒) รองอธิบดีกรมสุขภาพจิต
- (๑๓) เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา
- (๑๔) รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา
- (๑๕) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ด้านสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๑๖) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านความปลอดภัยและประสิทธิผลของผลิตภัณฑ์และการใช้ผลิตภัณฑ์ด้านสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๑๗) ผู้เชี่ยวชาญด้านระบาดวิทยาของวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๑๘) ผู้อำนวยการสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- (๑๙) ผู้อำนวยการกองยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๒๐) ผู้อำนวยการกองควบคุมเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๒๑) ผู้อำนวยการกองด้านอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๒๒) ผู้อำนวยการกองอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๒๓) ผู้อำนวยการกองส่งเสริมงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๒๔) ผู้อำนวยการกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๒๕) ผู้อำนวยการกองเครื่องมือแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๒๖) ผู้อำนวยการกองผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๒๗) ผู้อำนวยการกองผลิตภัณฑ์สุขภาพนวัตกรรมและการบริการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๒๘) นิติกร กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- (๒๙) นิติกร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๓๐) เกษัชกร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- (๓๑) นักวิชาการอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- ข้อ ๔ ให้บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เฉพาะในเขตจังหวัดหรืออำเภอ ซึ่งตนมีอำนาจหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ทั้งหมด
- (๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร
- (๒) รองผู้ว่าราชการจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร
- (๓) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด

(๔) นายแพทย์ เกษัชกร นักวิชาการสาธารณสุข และนิติกร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

(๕) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลของรัฐ

(๖) เกษัชกร นักเทคนิคการแพทย์ และนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ โรงพยาบาลของรัฐ

(๗) สาธารณสุขอำเภอ

(๘) นักวิชาการสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

ข้อ ๕ ให้บุคคลในสังกัดกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งดำรงตำแหน่งต่อไปนี้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ทั้งหมด

(๑) อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

(๒) รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

(๓) ผู้อำนวยการสำนักยาและวัตถุเสพติด

(๔) ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์

(๕) เกษัชกร และนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักยาและวัตถุเสพติด

(๖) เกษัชกร และนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์

ข้อ ๖ การใช้อำนาจตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ของพนักงานเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ และระดับชำนาญการ ต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด หรือผู้อำนวยการโรงพยาบาล แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ ให้บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งต่อไปนี้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๔๙ (๑) เฉพาะที่เกี่ยวข้องยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕

(๑) นายอำเภอ ปลัดอำเภอที่นายอำเภอมอบหมาย ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เฉพาะในเขตพื้นที่ซึ่งตนมีอำนาจหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๒) ข้าราชการตำรวจ ซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป เฉพาะในเขตพื้นที่ซึ่งตนมีอำนาจหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๓) ข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป

(๔) ข้าราชการในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป เฉพาะในเขตพื้นที่ซึ่งตนมีอำนาจหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ข้อ ๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศนี้ต้องมีเอกสารมอบหมายประจำตัวตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เพื่อแสดงว่าเป็นผู้ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติภารกิจดังกล่าว

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการ
ควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุม
การปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564

บันทึกการตรวจสอบสถานที่ก่อนขอรับอนุญาตผลิตซึ่งยาเสพติดให้โทษใน
ประเภท ๕ เฉพาะกัญชง (Hemp)

วันที่.....เดือน.....ปี.....

๑. คณะผู้ตรวจประเมิน

- ๑) ชื่อ-สกุล..... ตำแหน่ง..... หน่วยงาน.....
๒) ชื่อ-สกุล..... ตำแหน่ง..... หน่วยงาน.....
๓) ชื่อ-สกุล..... ตำแหน่ง..... หน่วยงาน.....
๔) ชื่อ-สกุล..... ตำแหน่ง..... หน่วยงาน.....
๕) ชื่อ-สกุล..... ตำแหน่ง..... หน่วยงาน.....

๒. ชื่อผู้ขอรับอนุญาต (บุคคลธรรมดา นิติบุคคล เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน)

ชื่อผู้ดำเนินการ
.....
.....

๓. ข้อมูลพื้นที่ผลิตกัญชง (Hemp)

ชื่อสถานที่/อาคาร /โฉนด ตั้งอยู่เลขที่
ตรอก/ซอย..... ถนน..... หมู่ที่..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์ที่ติดต่อได้.....

เฉพาะสถานที่เพาะปลูก

ค่าพิกัด GPS ของสถานที่).....
ขนาดพื้นที่..... (ระบุหน่วยเป็น ไร่ /งาน /ตารางเมตร)

รูปแบบในการปลูก

- กลางแจ้ง (Outdoor) อาคารหรือโรงเรือนปิด (Indoor)
 โรงเรือนทั่วไป ที่ไม่ใช่ระบบปิด (Greenhouse) อื่นๆ โปรดระบุ.....

๔. วัตถุประสงค์ในการขอรับอนุญาต

- (๑) เพื่อประโยชน์ตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ
 (๒) เพื่อการใช้ประโยชน์จากเส้นใยตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิต และใช้ใน ครอบครัว
เท่านั้น ทั้งนี้พื้นที่ปลูกได้ครอบครัวยุคละไม่เกินหนึ่งไร่
 (๓) เพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม
 (๔) เพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์
 (๕) เพื่อประโยชน์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์
 (๖) เพื่อประโยชน์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์รับรอง

๕. ปรากฏผลการตรวจสอบและบันทึกไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ	รายการที่ต้องตรวจสอบ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	หมายเหตุ
๑	มีแผนที่แสดงที่ตั้ง ระบุเส้นทางเพื่อเข้าถึงพื้นที่ดำเนินการผลิต (ปลูก) รวมทั้งสถานที่ใกล้เคียง			
๒	จัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปลูกที่เห็นได้ชัด กำหนดบริเวณพื้นที่ปลูกที่ชัดเจน			
๓	มีแบบแปลนสถานที่สอดคล้องตรงกับสถานที่จริง			
๔	ระบุพิกัดสถานที่ /ค่าพิกัด GPS และมีพิกัดถูกต้องตามที่ปรากฏในใบคำขออนุญาต			
๕	มีมาตรการรักษาความปลอดภัยให้มีการล้อมนำกัญชง (Hemp) ออกนอกพื้นที่			
๖	มีการแยกเก็บกัญชงเป็นสัดส่วนและไม่ปะปนกับวัตถุอื่น เช่น หองเก็บรักษา ตู้เก็บหรือกล่องที่มีกุญแจล็อกเพื่อป้องกันการเข้าถึง			
๗	มีมาตรการรักษาความปลอดภัยเพิ่มเติม โดยจัดให้มีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูทางเข้าออกพื้นที่จำกัดเท่าที่จำเป็น			
๘	กำหนดบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีสิทธิ์เข้าออกพื้นที่ปลูก และผู้รับผิดชอบขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ เช่น ขั้นตอนการปลูก การเก็บเกี่ยว การขนส่ง การทำลาย โดยได้รับมอบหมายจากผู้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร			

เกณฑ์การประเมิน

๑. กรณีสถานที่ปลูกสำหรับการใช้ประโยชน์จากเส้นใยตาม ประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิต และใช้ในครอบครัวเท่านั้น การประเมินผ่านเกณฑ์ **ต้องประเมินผ่านในหัวข้อ ๑ - ๕**
๒. กรณีสถานที่ปลูกสำหรับการใช้ประโยชน์จากใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและราก ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยหรือปรับปรุงพันธุ์ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา **ต้องประเมินผ่านในหัวข้อ ๑ - ๗**
๓. กรณีสถานที่ปลูกสำหรับการใช้ประโยชน์จากเมล็ด และช่อดอก ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม หรือเพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยหรือปรับปรุงพันธุ์ **ต้องประเมินผ่านในหัวข้อ ๑ - ๘**

๖. ผลการตรวจ

- ผ่านเกณฑ์
- ไม่ผ่านเกณฑ์ ในหัวข้อต่อไปนี้

.....

.....

๗. สรุปผลการตรวจสอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ทางคณะผู้ตรวจประเมินได้ถ่ายรูปไว้เป็นหลักฐานตามที่แนบมาพร้อมบันทึกนี้ด้วย
 ในการตรวจครั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มาทำการตรวจมิได้บังคับขู่เข็ญหรือทำร้ายร่างกายหรือทำให้
 ทรัพย์สินของผู้รับอนุญาตสูญหายหรือเสียหายหรือยึดเอามาเป็นส่วนตัวแต่อย่างใดอ่านให้ฟังแล้วขอรับรอง
 ว่าถูกต้องจึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ผู้รับการตรวจประเมิน
 (.....)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจประเมิน
 (.....)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจประเมิน
 (.....)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจประเมิน
 (.....)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจประเมิน
 (.....)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจประเมิน
 (.....)

ภาคผนวก จ

แบบสอบถาม ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศ
คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่
และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ. 2564

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564 ที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชงว่ามีความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกกัญชงอย่างไร
2. เพื่อรวบรวมสภาพปัญหา ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง

หลังจากนั้นนำผลที่ได้จากการศึกษาไปดำเนินการปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชงต่อไป

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ถือเป็นความลับ ไม่มีการเผยแพร่เป็นรายบุคคล ไม่มีการระบุชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม และในการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นภาพรวม ไม่เน้นบุคคลใดโดยเฉพาะ จึงไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด ดังนั้นจึงขอความร่วมมือจาก ท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อ และตอบตรงตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลแต่ละข้อมีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้

คำอธิบาย

1. การใช้ประโยชน์จากเส้นใยตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิต และใช้ในครอบครัว หมายถึง การใช้เส้นใยกัญชงในวิถีชีวิตตามประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายม้งที่อาศัยบนดอยในแถบภาคเหนือของประเทศไทย ซึ่งต้องใช้เส้นใยกัญชงในการประกอบพิธีกรรมและใช้ทอผ้าทำเครื่องนุ่งห่มเพื่อดำเนินวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม โดยทั่วไป เส้นใยกัญชงของชาวม้งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากส่วนของลำต้น จะดำเนินการเก็บเกี่ยวกัญชงที่มีระยะเวลาการปลูกไม่เกิน 3 เดือน โดยการตัดต้นกัญชงให้เหลือเฉพาะส่วนของลำต้น แล้วตากลำต้นจนแห้งบนแปลงปลูก โดยการมัดลำต้นรวมกันเป็นมัด ตั้งมัดในลักษณะโดม หลังจากนั้นจะนำมาลอกเปลือกลำต้นมาทำเส้นใย โดยที่ส่วนใบและรากจะปล่อยทิ้งไว้ให้แห้งแล้วไถกลบเป็นปุ๋ยในไร่ โดยตามกฎหมายกระทรวงกัญชง พ.ศ.2563 กำหนดพื้นที่ปลูกได้ครอบครัวละไม่เกิน 1 ไร่

2. การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม หมายถึง การปลูกกัญชงเพื่อนำส่วนต่าง ๆ ของกัญชง ไปใช้หรือจำหน่ายในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม เช่น ผลิตเป็นสิ่งทอ วัสดุก่อสร้าง กระดาษ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ยา อาหาร หรือเครื่องสำอาง หรืออื่นๆ ซึ่งต้องดำเนินการตามกฎหมายผลิตภัณฑ์สุขภาพนั้นๆ โดยตามกฎหมายกระทรวงกัญชง พ.ศ.2563 ไม่ได้มีการกำหนดขนาดพื้นที่ปลูก

3. การใช้เพื่อประโยชน์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์ หมายถึง การปลูกกัญชง เพื่อใช้ศึกษาวิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์ โดยกำหนดให้จัดทำโครงการศึกษาวิจัยและต้องมีผู้ที่มีความรู้ในสาขาวิชา ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยร่วมอยู่ด้วย โดยตามกฎหมายกระทรวงกัญชง พ.ศ.2563 ไม่กำหนดขนาดพื้นที่ปลูก

4. การใช้เพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์ หมายถึง การปลูกกัญชงให้เป็นไปตามประกาศกระทรวง สาธารณสุข เรื่อง กำหนดตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ที่มีกัญชง (Hemp) ปรุงผสมอยู่ ที่ให้เสพเพื่อ การรักษาโรคหรือการศึกษาวิจัยได้ พ.ศ. 2564 โดยตามกฎหมายกระทรวงกัญชง พ.ศ.2563 ไม่กำหนดขนาดพื้นที่ปลูก

แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไป

2. ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนด มาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564 ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการประเมิน สถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่นๆ

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ()

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ.....ปี

3. หน่วยงานที่สังกัด

() สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โปรดระบุจังหวัด.....

() สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

() อื่นๆ.....

4. ตำแหน่ง.....

5. หน้าที่ความรับผิดชอบ

() กลุ่มกำกับดูแลก่อนออกสู่ตลาด (Pre-Marketing)

() กลุ่มกำกับดูแลหลังออกสู่ตลาด (Post-Marketing)

() อื่นๆ.....

6. ประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค.....ปี

7. ประสบการณ์เกี่ยวกับการทำให้คำปรึกษา/ตรวจสอบด้านสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง

() มี () ไม่มี

ส่วนที่ 2. แบบสอบถามความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564 ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () พร้อมทั้งโปรดระบุเหตุผลตามความคิดเห็นของท่าน

1. สถานที่ปลูกกัญชงสามารถดำเนินการใน 3 รูปแบบ คือ การปลูกในระบบปิด (Indoor) การปลูกในระบบกึ่งเปิด (Green House) และการปลูกในระบบเปิด (Outdoor)

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

2. การจัดเตรียมพื้นที่ปลูกกัญชง ระบบปิด (Indoor) ระบบกึ่งเปิด (Green House) และระบบเปิด (Outdoor) ต้องระบุแผนที่ แสดงที่ตั้ง และพิกัดสถานที่ และสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง แสดงแผนที่ซึ่งระบุเส้นทางการเข้าถึงได้อย่างสะดวกต่อการเข้าถึงพื้นที่

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

3. การจัดเตรียมพื้นที่ปลูกกัญชง ระบบปิด (Indoor) ระบบกึ่งเปิด (Green House) และระบบเปิด (Outdoor) ต้องจัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปลูกที่เห็นได้ชัด กำหนดบริเวณพื้นที่ปลูกที่ชัดเจน พื้นที่ปลูกต้องแยกจากการปลูกพืชชนิดอื่นเป็นสัดส่วนชัดเจน

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

4. การปลูกกัญชง ระบบปิด (Indoor) ระบบกึ่งเปิด (Green House) ให้แสดงแบบแปลนพื้นที่ปลูก และภาพถ่ายบริเวณภายนอกรวมถึงบริเวณภายในอาคารหรือโรงเรือน สำหรับการปลูกกัญชงในระบบเปิด (Outdoor) ให้แสดงแบบแปลนพื้นที่ปลูก ภาพถ่ายแปลงปลูกและบริเวณโดยรอบ

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

5. การเลือกรูปแบบการปลูก ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การปลูก เช่น กรณีการปลูกกัญชงนำช่อดอกไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ ควรใช้รูปแบบการปลูกที่มีการควบคุมคุณภาพ และปริมาณสารสำคัญในช่อดอก มีระบบป้องกันแมลงศัตรูพืช โรคพืช และวิธีการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการปนเปื้อนทางสายพันธุ์

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

6. กรณี การปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก เส้นใย ตามประเพณี วัฒนธรรม หรือ วิถีชีวิตและใช้ในครอบครัว โดยพื้นที่ปลูกได้ครอบครัวยุบรวมไม่เกิน 1 ไร่ ให้ดำเนินการ ดังนี้

6.1 ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือ กัญชง (ส่วนลำต้นและเส้นใย) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

7. กรณี การปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก ใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและราก เพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์ หรืออุตสาหกรรม ให้ดำเนินการ ดังนี้

7.1 ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

7.2 มีการเก็บกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและราก) แยกเก็บเป็นสัดส่วน และไม่ปะปนกับวัตถุอื่นๆ โดยใช้อุปกรณ์เช่น ตู้อัด หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก เพื่อป้องกันการเข้าถึง

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

7.3 พื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

7.4 หากพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ต้องมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูทางเข้าออก พื้นที่เท่าที่จำเป็น

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

8. กรณี การปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก ใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและราก เพื่อวัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยหรือปรับปรุงพันธุ์ ให้ดำเนินการ ดังนี้

8.1 ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

8.2 มีการเก็บกัญชง (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้านและราก) แยกเก็บเป็นสัดส่วน และ
ไม่ปะปนกับวัตถุอื่นๆ โดยใช้อุปกรณ์เช่น ตู้อัด หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก เพื่อป้องกันการเข้าถึง

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

8.3 พื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

8.4 หากพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ต้องมีระบบป้องกันการ
เข้าถึงจากบุคคลภายนอก เช่น รั้วลวดหนาม ประตูทางเข้าออก พื้นที่เท่าที่จำเป็น

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

9. กรณี การปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก เมล็ดและช่อดอก เพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์หรือ
อุตสาหกรรม ให้ดำเนินการ ดังนี้

9.1 ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บ
รักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (เมล็ด และช่อดอก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

9.2 มีการเก็บกัญชง (เมล็ด และช่อดอก) แยกเก็บเป็นสัดส่วน และไม่ปะปนกับวัตถุอื่นๆ โดย
ใช้อุปกรณ์ เช่น ตู้อัด หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก เพื่อป้องกันการเข้าถึง

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

9.3 พื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

9.4 หากพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ต้องมีระบบป้องกันการ
เข้าถึงจากบุคคลภายนอก ต้องจัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นทั้ง 4 ด้านของพื้นที่ปลูก เช่น รั้วลวดหนาม และ
จัดทำประตูทางเข้าออกพื้นที่

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

9.5 ต้องกำหนดบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีสิทธิเข้าออกพื้นที่ปลูก และกำหนดผู้รับผิดชอบ เฉพาะ เป็นผู้ควบคุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปลูกเป็นลายลักษณ์อักษร

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

10.กรณี การปลูกกัญชงเพื่อประโยชน์จาก เมล็ดและช่อดอกเพื่อประโยชน์ในการแพทย์ หรือ วัตถุประสงค์ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์ ให้ดำเนินการ ดังนี้

10.1 ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ปลูก และครอบคลุมบริเวณที่มีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือกัญชง (เมล็ด และช่อดอก) หลังจากดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

10.2 มีการเก็บกัญชง (เมล็ด และช่อดอก) แยกเก็บเป็นสัดส่วน และไม่ปะปนกับวัตถุดิบอื่น ๆ โดยใช้อุปกรณ์ เช่น ตู้เก็บ หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก เพื่อป้องกันการเข้าถึง

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

10.3 พื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

10.4 กรณีพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา ต้องมีระบบป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก ต้องจัดให้มีแนวเขตพื้นที่ปิดกั้นทั้ง 4 ด้านของพื้นที่ปลูก เช่น รั้วลวดหนาม และจัดทำประตูทางเข้าออกพื้นที่

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

10.5 ต้องกำหนดบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีสิทธิเข้าออกพื้นที่ปลูก และกำหนดผู้รับผิดชอบ เฉพาะ เป็นผู้ควบคุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปลูกเป็นลายลักษณ์อักษร

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

11. ข้อกำหนดเรื่องการควบคุมการปลูกกัญชง ให้มีรายละเอียดดังนี้

11.1 การปลูกเพื่อนำไปใช้ในการแพทย์และผลิตภัณฑ์สุขภาพ ต้องดำเนินการปลูกให้เป็นไปตามมาตรฐานการเกษตร เช่น การวิเคราะห์คุณภาพของดินและน้ำ การตรวจวิเคราะห์เพื่อหาสารปนเปื้อน ยาฆ่าแมลง เชื้อรา โลหะหนัก หรือสารอื่นๆ

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

11.2 จัดให้มีระบบติดตามจากต้นทางสู่ปลายทางและตรวจสอบย้อนกลับเพื่อควบคุมกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

() เห็นด้วย

() ไม่เห็นด้วย

ส่วนที่ 3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค หรือข้อเสนอแนะอื่นๆ

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

1. ปัญหาและอุปสรรคที่พบต่อประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานที่และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง (Hemp) พ.ศ.2564

1.1 ปัญหาและอุปสรรคที่ได้รับจากผู้ประกอบการ.....

.....
.....
.....

1.2 ปัญหาและอุปสรรคที่พบในมุมมองพนักงานเจ้าหน้าที่.....

.....
.....
.....

2. ข้อกำหนดมาตรฐานสถานที่ และระบบการควบคุมการปลูกกัญชง ที่ควรแก้ไขหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ

2.1 ด้านพื้นที่ปลูก เช่น ควรกำหนดขนาดพื้นที่ปลูกให้ชัดเจนสำหรับการปลูกเพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม, ควรกำหนดระบบการปลูกที่ชัดเจนในแต่ละวัตถุประสงค์, ควรกำหนดเขตการปลูกระหว่างกัญชงและกัญชา หรือ ควรกำหนดระยะห่างการปลูกกัญชงกับพื้นที่ปลูกตั้งอยู่ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และสถานศึกษา เป็นต้น

.....
.....
.....

2.2 ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัย เช่น ควรกำหนดเรื่องความสูงของรั้วหรือแนว
เขตพื้นที่ปิดกั้นการปลูกให้ชัดเจน, ควรกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยเพิ่มสำหรับการปลูกเพื่อ
วัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม อาทิ ก่อสร้างจรปิด การจัดทำคู่มือการปลูกกล้วยง (SOP) หรือ การ
เก็บรักษากัญชงส่วนที่ได้รับการยกเว้นไม่เป็นยาเสพติดให้โทษ (ส่วนใบ เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก)
ต้องมีการแยกเก็บเป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกับวัตถุอื่นๆ โดยใช้อุปกรณ์เช่น ตู้อัด หรือกล่องเก็บที่มีกุญแจล็อก
เพื่อป้องกันการเข้าถึง มีความจำเป็นหรือไม่ เป็นต้น

.....

.....

.....

.....

2.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

3. การสนับสนุนเพิ่มเติมจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือหน่วยงานอื่น เพื่อใช้ในการ
ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ขอรับอนุญาตปลูกกัญชงและระบบการควบคุม

3.1 ปัจจัยด้านทรัพยากรบริการ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการ
ปฏิบัติงาน หรือการจัดอบรมให้ผู้เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

.....

3.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การมอบนโยบายจากส่วนกลางสู่ส่วนภูมิภาค, การนำนโยบาย
มาจัดทำแผนงานการดำเนินงานเกี่ยวกับกัญชง หรือ การได้รับการสนับสนุนข้อมูลจาก อย. ในการตรวจสอบ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูล

ขอความกรุณาส่งแบบเก็บข้อมูลกลับ ภายในวันที่ 20 พฤษภาคม 2564

กองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

หากมีข้อสงสัยประการใด กรุณาติดต่อ ภญ.เอกอุษณีย์ วิหค

โทรศัพท์ 02 590 7339 มือถือ 081 7554462

หรือ e-mail : dow_town@hotmail.com